

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

20-04-2006

Après-midi

donderdag

20-04-2006

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Excusés 1

QUESTIONS 1

Orateurs: **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Belang, **Filip De Man, Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Paul Tant, Melchior Wathelet**, président du groupe cdH

Question de Mme Maggie De Block au ministre de l'Emploi sur "la modification de la loi contre le harcèlement" (n° P1335) 5

Orateurs: **Maggie De Block, Peter Vanvelthoven**, ministre de l'Emploi, **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Belang, **Paul Tant**

Questions jointes de 10
- M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1321 et n° P1328) 10

- M. Patrick De Groote à la vice-première ministre et ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1322 et n° P1330) 10

- M. Filip De Man au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1329) 10

- M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1331) 10

- Mme Marie Nagy au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1332) 10

Orateurs: **Tony Van Parys, Filip De Man, Patrick Dewael**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, **Patrick De Groote, Melchior Wathelet**, président du groupe cdH, **Marie Nagy, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Corinne De Permentier à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la procédure d'adoption" (n° P1324) 24

Orateurs: **Corinne De Permentier, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Questions jointes de 25
- Mme Joëlle Milquet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1325) 25

- M. Dirk Claes au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1326) 25

INHOUD

Berichten van verhindering 1

VRAGEN 1

Sprekers: **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, **Filip De Man, Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Paul Tant, Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de aanpassing van de antipestwet" (nr. P1335) 5

Sprekers: **Maggie De Block, Peter Vanvelthoven**, minister van Werk, **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, **Paul Tant**

Samengevoegde vragen van 10
- de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1321 en nr. P1328) 10

- de heer Patrick De Groote aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1322 en nr. P1330) 10

- de heer Filip De Man aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1329) 10

- de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1331) 10

- mevrouw Marie Nagy aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1332) 10

Sprekers: **Tony Van Parys, Filip De Man, Patrick Dewael**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, **Patrick De Groote, Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie, **Marie Nagy, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de adoptieprocedure" (nr. P1324) 24

Sprekers: **Corinne De Permentier, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Samengevoegde vragen van 25
- mevrouw Joëlle Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1325) 25

- de heer Dirk Claes aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1326) 25

- M. Yvan Mayeur au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1327)	25	- de heer Yvan Mayeur aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1327)	25
<i>Orateurs:</i> Joëlle Milquet, Dirk Claes, Yvan Mayeur, Patrick Dewael , vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur		<i>Sprekers:</i> Joëlle Milquet, Dirk Claes, Yvan Mayeur, Patrick Dewael , vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	
Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Mobilité sur "le nouveau plan de dispersion" (n° P1334)	31	Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Mobiliteit over "het nieuwe spreidingsplan" (nr. P1334)	31
<i>Orateurs:</i> Bart Laeremans, Renaat Landuyt , ministre de la Mobilité		<i>Sprekers:</i> Bart Laeremans, Renaat Landuyt , minister van Mobiliteit	
Agenda	33	Agenda	33
PROJETS ET PROPOSITIONS	34	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	34
Projet de loi modifiant la loi du 29 mars 2004 concernant la coopération avec la Cour pénale internationale et les tribunaux pénaux internationaux, et insérant dans cette loi un nouveau Titre V concernant le Tribunal Spécial pour la Sierra Leone (2051/1-2)	34	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen, en tot invoeging in deze wet van een nieuwe Titel V betreffende het Speciaal Tribunaal voor Sierra Leone (2051/1-2)	34
- Projet de loi insérant dans la loi du 29 mars 2004 concernant la coopération avec la Cour pénale internationale et les tribunaux pénaux internationaux un nouveau Titre VI concernant les Chambres extraordinaires chargées de poursuivre les crimes commis sous le régime du Kampuchéa démocratique (2306/1-2)	34	- Wetsontwerp tot invoeging in de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen van een nieuwe titel VI betreffende de bijzondere kamers belast met de vervolging van de misdaden gepleegd onder het regime van democratisch Kampuchea (2306/1-2)	34
<i>Discussion générale</i>	34	<i>Algemene bespreking</i>	34
<i>Orateurs:</i> Claude Marinower , rapporteur, Pieter De Crem , président du groupe CD&V		<i>Sprekers:</i> Claude Marinower , rapporteur, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
<i>Discussion des articles</i>	34	<i>Bespreking van de artikelen</i>	34
Projet de loi modifiant les articles 259bis, 314bis, 504quater, 550bis et 550ter du Code pénal (1284/12-13)	35	Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 259bis, 314bis, 504quater, 550bis en 550ter van het Strafwetboek (1284/12-13)	35
<i>Orateur:</i> Claude Marinower , rapporteur		<i>Spreker:</i> Claude Marinower , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	35	<i>Bespreking van de artikelen</i>	35
Projet de loi visant à insérer un nouvel alinéa à l'article 417ter du Code pénal (2193/1-2)	36	Wetsontwerp tot invoeging van een nieuw lid in artikel 417ter van het Strafwetboek (2193/1-2)	36
<i>Discussion générale</i>	36	<i>Algemene bespreking</i>	36
<i>Orateur:</i> Valérie Déom , rapporteur		<i>Spreker:</i> Valérie Déom , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	36	<i>Bespreking van de artikelen</i>	36
Projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, ainsi qu'une disposition de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (2305/1-4)	36	Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, alsmede van een bepaling van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (2305/1-4)	37
- Proposition de loi interprétative de l'article 29, §3, alinéa 2, de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (1900/1-3)	36	- Wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 29, §3, tweede lid, van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (1900/1-3)	37

<i>Discussion générale</i>	37	<i>Algemene bespreking</i>	37
<i>Orateurs:</i> Valérie Déom , rapporteur, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Karine Lalieux , Muriel Gerkens , Francis Van den Eynde		<i>Sprekers:</i> Valérie Déom , rapporteur, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Karine Lalieux , Muriel Gerkens , Francis Van den Eynde	
<i>Discussion des articles</i>	43	<i>Bespreking van de artikelen</i>	43
Proposition de résolution visant à inclure le gilet de sécurité réfléchissant dans la liste des accessoires de sécurité obligatoires et à rendre obligatoire, le port de ce gilet par le conducteur suite à un accident ou à une panne (1855/1-4)	43	Voorstel van resolutie teneinde het reflecterend veiligheidsvest op te nemen in de lijst van verplicht veiligheidstoebehoren alsmede bestuurders te verplichten dat vest te dragen na een ongeval of bij motorpech (1855/1-4)	43
<i>Discussion</i>	43	<i>Bespreking</i>	43
<i>Orateurs:</i> Jef Van den Bergh , Annick Saudoyer , Hilde Vautmans		<i>Sprekers:</i> Jef Van den Bergh , Annick Saudoyer , Hilde Vautmans	
Projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique, la République tchèque, le Royaume de Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la République d'Estonie, la République hellénique, le Royaume d'Espagne, la République française, l'Irlande, la République italienne, la République de Chypre, la République de Lettonie, la République de Lituanie, le Grand-Duché de Luxembourg, la République de Hongrie, la République de Malte, le Royaume des Pays-Bas, la République d'Autriche, la République de Pologne, la République portugaise, la République de Slovénie, la République slovaque, la République de Finlande, le Royaume de Suède, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (Etats membres de l'Union européenne) et la République de Bulgarie et de la Roumanie, relatif à l'adhésion de la République de Bulgarie et de la Roumanie à l'Union européenne, au Protocole, à l'Acte, et à l'Acte final, faits à Luxembourg le 25 avril 2005 (2392/1)	47	Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België, de Tsjechische Republiek, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (Lidstaten van de Europese Unie) en de Republiek Bulgarije en Roemenië, betreffende de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie, met het Protocol, met de Akte, en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 25 april 2005 (2392/1)	48
<i>Discussion générale</i>	48	<i>Algemene bespreking</i>	48
<i>Orateurs:</i> Francis Van den Eynde , Hilde Vautmans		<i>Sprekers:</i> Francis Van den Eynde , Hilde Vautmans	
<i>Discussion des articles</i>	52	<i>Bespreking van de artikelen</i>	52
Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon sur la sécurité sociale, signée à Bruxelles le 23 février 2005 (2393/1)	52	Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan betreffende de sociale zekerheid, ondertekend te Brussel op 23 februari 2005 (2393/1)	52
<i>Discussion générale</i>	52	<i>Algemene bespreking</i>	52
<i>Orateur:</i> Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang		<i>Spreker:</i> Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie	
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Bespreking van de artikelen</i>	53
Projet de loi modifiant la loi du 20 décembre 2005 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2006 (2342/1-2)	53	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 december 2005 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2006 (2342/1-2)	53
<i>Discussion générale</i>	53	<i>Algemene bespreking</i>	53
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Bespreking van de artikelen</i>	53
Agenda	54	Agenda	54
<i>Orateur:</i> Gerolf Annemans , président du		<i>Spreker:</i> Gerolf Annemans , voorzitter van de	

groupe Vlaams Belang		Vlaams Belang-fractie	
RÈGLEMENT DE LA CHAMBRE	54	REGLEMENT VAN DE KAMER	54
Proposition modifiant le Règlement de la Chambre des représentants en ce qui concerne le suivi des résolutions (2028/1-2)	54	Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot de opvolging van resoluties (2028/1-2)	54
<i>Discussion de l'article unique</i>	55	<i>Bespreking van het enig artikel</i>	55
<i>Orateurs: Pieter De Crem</i> , président du groupe CD&V, Hilde Vautmans , rapporteur, Magda De Meyer		<i>Sprekers: Pieter De Crem</i> , voorzitter van de CD&V-fractie, Hilde Vautmans , rapporteur, Magda De Meyer	
Proposition visant à modifier le Règlement de la Chambre des représentants en vue de permettre l'accès à toutes et tous aux tribunes de la salle des séances plénières (1988/1-4)	57	Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers, zodat vrouwen en mannen gelijke toegang hebben tot de tribunes in de zaal van de plenaire vergaderingen (1988/1-4)	57
<i>Discussion de l'article unique</i>	57	<i>Bespreking van het enig artikel</i>	57
<i>Orateurs: Thierry Giet</i> , rapporteur, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Hilde Vautmans , Francis Van den Eynde , Zoé Genot , Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Paul Tant , Annemie Roppe , Patrick Cocriamont		<i>Sprekers: Thierry Giet</i> , rapporteur, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Hilde Vautmans , Francis Van den Eynde , Zoé Genot , Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Paul Tant , Annemie Roppe , Patrick Cocriamont	
<i>Ce compte rendu n'a pas d'annexe.</i>		<i>Dit verslag heeft geen bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 20 AVRIL 2006

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 20 APRIL 2006

Namiddag

La séance est ouverte à 14.16 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Peter Vanvelthoven.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Excusés**Berichten van verhindering**

Frieda Van Themsche, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Mark Verhaegen, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Koen Bultinck, Jacques Germeaux, en mission à l'étranger / met zending buitenslands;
Annelies Storms, deuil familial / familierouw;
Patrick Moriau, à l'étranger / buitenslands.

Questions**Vragen**

Collega's, ik zal zo dadelijk antwoorden op de vragen over het minidebat.

Mijnheer Annemans, ik heb de zaken eens bekeken. Wat is een minidebat? Ik moet het u niet uitleggen, maar ik zeg het maar.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): (...)

De **voorzitter**: Een minidebat kan gevoerd worden als er minstens drie vragen zijn. Het is dan de regel dat de fracties die geen vragen gesteld hebben in voorkomend geval het woord nemen, ofwel voor de minister, ofwel in de repliek. Ik heb de vraag gesteld aan de fracties die geen vraag hebben ingediend. Zij wensen niet te spreken in dit debat. Ik heb dus alleen vragen van fracties, die allemaal aan bod zullen komen. Ik kan niet meer doen dan de vraag te laten stellen, de minister te laten antwoorden en een repliek te laten geven door de vragensteller. Ik kan niet meer geven dan gevraagd wordt. Het is perfect democratisch, met alle rechten voor diegenen die vragen gesteld hebben.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Een minidebat is niet de verplichting van alle partijen om te spreken. Het is gewoon de beslissing om los van het vragenuurtje een apart debat te houden over iets waarover veel partijen hun mening willen ventileren. Ik zie nu dat u dat doet voor de CD&V, die al vier vragen heeft in dit vragenuurtje.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Un mini-débat n'implique pas que tous les partis sont obligés d'intervenir. Un mini-débat est organisé si la Chambre décide, indépendamment de l'heure des questions, de procéder à un débat distinct concernant une question

au sujet de laquelle de nombreux partis veulent prendre la parole. Or, pendant cette heure des questions-ci, le CD&V a déjà posé quatre questions.

De **voorzitter**: Ik zal het hergroeperen. Ik heb nu de collega's van de regering hier aanwezig. Ik zal ervoor proberen te zorgen dat die vragen allemaal bij elkaar staan. Niemand zal benadeeld worden.

Le **président**: Je vais regrouper les questions sans léser qui que ce soit.

Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, er zijn zeven vragen over de zaak-Erdal. Gaat u die allemaal groeperen in één minidebat? Dat is mijn vraag.

Filip De Man (Vlaams Belang): Le président regroupera-t-il les sept questions concernant l'affaire Erdal dans le cadre d'un mini-débat?

De **voorzitter**: De idee is de ene vraag na de andere te laten behandelen en beantwoorden door de ministers, met de replieken. Dat komt op hetzelfde neer.

Le **président**: Je vais faire poser une question après l'autre puis j'inviterai les ministres à y répondre. Ensuite viendra le moment des répliques. Cela revient au même.

Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb u gisteren op de Conferentie van voorzitters voorspeld dat we in een dergelijk scenario, dat zich nu voltrekt, zouden terecht komen.

Pieter De Crem (CD&V): À la Conférence des présidents d'hier, j'ai prédit ce scénario. J'ai dit en effet que le président devrait organiser un mini-débat s'il y avait plus de trois questions. Or, il y en a six ou sept. Le président nous a demandé de lui laisser le soin de trancher, dans sa grande sagesse. Pourquoi n'organise-t-il pas de débat sur ce dossier extrêmement important?

U hebt gezegd dat er meer dan drie vragen zouden zijn over deze aangelegenheid. Er zijn er zeven meen ik. Ik heb u de opmerking gemaakt dat de bijeenkomst van de bevoegde comités geen voorafname kon zijn op het parlementair debat en dat u, wanneer er meer dan drie vragen waren, een minidebat moest organiseren. U hebt gevraagd – ik roep collega Tant en de andere collega's tot getuige – het aan de wijsheid van de voorzitter over te laten om te beslissen of u een minidebat organiseert of niet.

Waarom organiseert u nu geen minidebat? Het is een bijzonder belangrijke aangelegenheid.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, zeg mij eens welk verschil er is...

Le **président**: Quelle est la différence avec ma proposition?

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Het verschil is dat men geen vragen meer mag stellen daarna.

De **voorzitter**: Neen, neen, de fractie die een vraag gesteld heeft, heeft geen recht op een tweede spreker. Het zijn alleen de fracties die geen vraag gesteld hebben, die nog een vraag kunnen stellen.

Le **président**: Seuls les groupes qui n'ont pas introduit de demande peuvent encore poser une question. Les groupes qui ont posé une question n'ont pas droit à un second orateur.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Ik heb nu maar twee vragen in het vragenuurtje, omdat u weigert een minidebat te houden.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mon groupe ne peut poser que deux questions aujourd'hui parce que le président refuse un mini-débat.

De **voorzitter**: Wij zullen de vragen over de zaak-Erdal groeperen: de ene na de andere.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Daarnaast heb ik nog een vraag van de heer Laeremans en ik had er ook een willen stellen aan mevrouw Onkelinx over de heer Leterme. Dat mag ik nu niet? Dat was nochtans plezant geweest.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): M. Laeremans souhaitait poser une question supplémentaire et je souhaitais également poser une question à la ministre Onkelinx à propos du ministre-président flamand, M. Leterme.

De **voorzitter**: Ik zie trouwens dat de heer Tant mij een dag gevraagd heeft om een minidebat te organiseren. Kom, ik probeer eruit te geraken. Wie is het nu?

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): U manipuleert de vragen.

De **voorzitter**: Maar neen, manipuleren, wat is dat nu voor een woord?

Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u doet heel graag en heel vaak een beroep op het Reglement. Afdeling IV: actualiteitsdebat in plenum, artikel 125: "Wanneer verscheidene vragen als bedoeld in artikel 124 betrekking hebben op een actueel onderwerp," – wat het wel is – "kan de voorzitter van de Kamer" –, die u bent, veronderstel ik – "op advies van de fractievoorzitters" – wat wij gisteren hebben gegeven – "of op advies van de Conferentie van voorzitters" –, dat gisteren tot stand is gekomen – "of na raadpleging van de plenaire vergadering die vragen samenvoegen om te worden behandeld tijdens een actualiteitsdebat dat op het vragenuur volgt of er wordt ingeschoven."

Pieter De Crem (CD&V): L'article 125 du Règlement de la Chambre auquel le président se réfère volontiers stipule que le président de la Chambre peut, de l'avis des présidents des groupes politiques, de la Conférence des présidents ou après consultation de la séance plénière, regrouper les questions portant sur un sujet d'actualité dans le cadre d'un débat d'actualité à mener pendant ou après l'heure des questions. Qu'en est-il à présent?

Zeg mij nu, in welke toestand zitten wij?

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, voor de laatste keer, de fracties die vragen ingediend hebben, ken ik. Ik zal die vragen samenvoegen. Ik heb de andere fracties geraadpleegd en gevraagd: wil u interveniëren? Zij zeiden: "neen". Goed, dan zullen wij die vragen samen behandelen.

Le **président**: Je vais regrouper les questions. Les autres groupes ne souhaitaient pas prendre la parole.

Paul Tant (CD&V): Wat voor een ridicule redenering is dat?

De **voorzitter**: Neen, het Reglement...

Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, wat...

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Voorzitter, u doet dat, omdat u het aantal vragen in de Kamer wil beperken. Normaal had ik twee supplementaire vragen gehad, naast een over de zaak-Erdal, en nu niet. Bovendien wil u de ministers uit de wind zetten.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Le président veut limiter le nombre de questions et protéger la ministre. En conséquence, je ne puis poser certaines questions.

De **voorzitter**: Uit de wind zetten? Allez, kom.

Mijnheer De Crem, u gaat akkoord dat de heer Vanvelthoven antwoordt? De heer Flahaut heeft zijn Nigeriaanse collega op bezoek.

Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ga er helemaal niet mee akkoord dat minister Vanvelthoven antwoordt. De minister van

Pieter De Crem (CD&V): : Je ne suis pas d'accord. M. Flahaut est

Defensie is in het land en hij is niet verontschuldigd. De minister van Defensie heeft een toevallige buitenlandse gast tijdens het vragenuur, wanneer ik hem een vraag wil stellen over een bijzonder belangrijke beleidsmaatregel.

De minister die hier loco de minister van Landsverdediging is, zegt mij dat het antwoord zeer kort zal zijn. Welnu, ik bespaar hem de moeite: ik hoef zijn antwoord zelfs niet te horen.

De **voorzitter**: Goed, die vraag is dus geschrapt.

Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister zegt dat hij een gast heeft. Ik heb ook wel vaak een gast, en thuis moeten hier en daar wel eens zaken worden geregeld, alsof dat een voldoende reden is om te zeggen: "Ik kom niet naar het Parlement." Wat is dat nu toch?

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Die gast heeft waarschijnlijk nog nooit een parlement gezien. Die weet niet wat het is.

De **voorzitter**: U bent een expert in Nigeriaanse parlementen, ik niet.

Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Wij moeten dat ons als parlement alleen maar laten welgevalen omdat De Croo ons daartoe dwingt. Dat is de enige reden.

De **voorzitter**: Ik heb de heer De Crem daarover laten verwittigen daarstraks.

Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister van Landsverdediging heeft een ontmoeting met zijn collega uit Niger. Dat is dus de reden waarom een politiek item...

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik heb u gevraagd: gaat u ermee akkoord dat de heer Vanvelthoven antwoordt. Als u neen antwoordt, dan is het neen.

Pieter De Crem (CD&V): Maar daarover gaat het helemaal niet. Neen is neen. Wij zitten vandaag lang in het Parlement. We zullen trouwens over het Reglement stemmen, over de naturalisaties, allemaal bijzonder grote verworvenheden waarmee de democratie gered zal zijn. Ik veronderstel niet dat het onderhoud met de minister van Defensie van Niger meer dan vier uur zal duren. Ik ben ter beschikking en het Parlement eveneens. Laat hem komen!

De **voorzitter**: Minister Vanvelthoven is aanwezig. Ik wacht op minister Dewael om een aantal andere vragen te groeperen.

Mijnheer Vanvelthoven, er werden nog andere vragen voor u ingediend.

Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, en Conférence des présidents, nous disposons d'une feuille reprenant toutes les absences et les présences des ministres. Nous avons eu ce débat juste avant les vacances de Pâques. Sauf erreur de ma part, je pense que M. Flahaut y a assisté.

Je suppose qu'il savait déjà hier qu'il avait un rendez-vous aujourd'hui. Dans ce cas, qu'il le signale à l'avance! C'est exactement la même discussion qu'avant les vacances. Il conviendrait que les membres du

présent dans le pays et il n'est pas excusé. Comme par hasard, il accueille un hôte étranger au moment où je souhaite l'interroger sur une importante mesure politique. M. Vanvelthoven me dit que la réponse sera très courte. Je ne veux plus l'entendre.

Le **président**: La question est donc supprimée.

Paul Tant (CD&V): Accueillir un hôte n'est tout de même pas une raison pour ne pas venir au Parlement?

Pieter De Crem (CD&V): La réunion ne sera pas terminée de si tôt. Le ministre peut donc encore venir au Parlement. Je suppose que l'entretien avec son collègue ne durera pas plus de quatre heures. Je reste à disposition.

Melchior Wathelet (cdH): Op de Conferentie van voorzitters van woensdag wordt een lijst rondgedeeld met de namen van de ministers die op donderdag afwezig zullen zijn. Als ik me niet vergis, stond minister Flahaut niet op die lijst. Zijn afspraak van vandaag was toen echter naar alle

gouvernement prennent la peine de remplir la feuille de présences lors des séances.

waarschijnlijkheid reeds vastgelegd. Ik wens dat de regeringsleden tenminste de moeite doen om hun afwezigheid te melden.

Le **président**: Monsieur Wathelet, j'ai vu tout à l'heure un courrier envoyé par M. Flahaut après la Conférence demandant si M. De Crem serait d'accord que M. Vanvelthoven réponde à sa place. Il n'est pas d'accord.

De **voorzitter**: In een brief heeft minister Flahaut gevraagd of de heer De Crem genoeg kon nemen met een antwoord van minister Vanvelthoven, maar de heer De Crem kan zich hierbij niet neerleggen.

Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, krijgen wij nu een minidebat?

De **voorzitter**: Ik groepeer alle vragen voor de twee ministers, over het onderwerp-Erdal.

Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, krijgen wij nu een minidebat of niet?

De **voorzitter**: Er is geen nood aan een minidebat want ik heb alle fracties die een vraag hebben gesteld de kans gegeven om te komen.

01 **Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de aanpassing van de antipestwet" (nr. P1335)**

01 **Question de Mme Maggie De Block au ministre de l'Emploi sur "la modification de la loi contre le harcèlement" (n° P1335)**

01.01 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 16 februari ondervroeg ik u hier over de aangekondigde aanpassingen van de antipestwet.

U stelde toen dat een aantal ontwerpen van KB reeds op uw kabinet was gemaakt, maar nog moesten worden besproken met de sociale partners en met de minister van Justitie. *(Aanslepend tumult)*

01.01 **Maggie De Block** (VLD): Le 16 février 2006, le ministre m'a répondu que les projets d'arrêtés royaux modifiant la loi sur le harcèlement devaient encore faire l'objet de discussions avec les partenaires sociaux ainsi qu'avec la ministre de la Justice.

De **voorzitter**: Laat mevrouw De Block haar vraag toch stellen!

01.02 **Maggie De Block** (VLD): Dank u, mijnheer de voorzitter. Ik doe een tweede poging om beleefd mijn vraag te stellen.

Mijnheer de minister, in Dag Allemaal van deze week dat ik toevallig bij de kapper las – ik zou het anders niet hebben geweten –, kondigde u inderdaad een aantal aanpassingen aan. Dat waren onder andere de rol van de interne vertrouwenspersonen die u zou versterken en de kans op een aantal misbruiken die kleiner zou moeten worden gemaakt via de noodzaak van duidelijk gemotiveerde klachten. Daarmee komt u tegemoet aan een aantal misverstanden op het terrein. Zoals de sociale partners hebben gevraagd, hebt u inderdaad meer het accent op preventie gelegd. Vermits ik in Dag Allemaal niet alle elementen van het dossier kon terugvinden, mijnheer de minister, ben ik zo vrij u nog enkele... *(Blijvend tumult)*

01.02 **Maggie De Block** (VLD): Dans le "Dag Allemaal" de cette semaine, que je lisais chez le coiffeur, le ministre annonçait que le rôle des personnes de confiance internes serait élargi et que les risques d'abus seraient réduits vu la nécessité de déposer des plaintes clairement motivées. On misera davantage sur la prévention, comme l'ont demandé les partenaires sociaux.

Mijnheer de voorzitter, ik weiger op deze manier een vraag te stellen!

De **voorzitter**: Laat u mevrouw De Block toch haar vraag stellen! Ik zal alle andere vragen straks groeperen, voor mevrouw Onkelinx en de heer Dewael. Gaat u verder, mevrouw. (*Protest*)

01.03 **Maggie De Block** (VLD): De hamvraag blijft, mijnheer de minister, wat u gaat doen met de gecontesteerde omgekeerde bewijslast. In de praktijk komt dit neer op een gedeelde bewijslast, terwijl in de wetteksten nog altijd de omgekeerde bewijslast staat. Ik kreeg dus graag antwoord op een aantal concrete vragen.

Ten eerste, welke aanpassingen zult u doorvoeren aangaande de bewijslast?

Ten tweede, hebt u in overleg met de sociale partners en de minister van Justitie daarover een consensus bereikt, of blijft er een geschil?

Ten derde, zal er ook een tweejaarlijkse evaluatie, zoals destijds door ons gevraagd, in de wet worden opgenomen?

Ten vierde, welke timing hebt u om hiermee de volgende weken naar de commissie te komen?

01.04 Minister **Peter Vanvelthoven**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw, waar naar de kapper gaan al niet goed voor is! Ik geef u de stand van zaken van het dossier.

Op regeringsniveau werden de besprekingen beëindigd. Dat betekent dat we op de Ministerraad van volgende week 28 april het wetsontwerp en het ontwerp van KB zullen voorleggen. Vervolgens komt uiteraard ook de Raad van State nog aan bod. Daarna zal het wetsontwerp worden ingediend in de Kamer en zullen we dat hier verder kunnen bespreken.

De huidige antipestwet heeft in ieder geval de verdienste gehad het thema maatschappelijk bespreekbaar te maken. Recent onderzoek heeft aangetoond dat 1 op 7 werknemers zich vandaag op de werkvloer nog altijd gepest voelt. Zoals uit de evaluatie ook al bleek, denk ik dat het nodig en nuttig was de huidige antipestwet op een aantal punten aan te passen.

Welke zijn de voornaamste punten? Ten eerste, de echte preventie, het voorkomen van pesten op het werk. Ik bedoel daarmee dat we moeten voorkomen dat er stress is die het gevolg kan zijn van interne communicatieproblemen ingevolge problemen op de werkvloer. De vertrouwenspersoon heeft daarin een bijzonder belangrijke rol. Vervolgens is er de preventie op zich. Als er zich echt een probleem voordoet, moet men proberen om het eerst intern aan te pakken. Vandaag blijkt dat men veel te snel naar de rechtbank stapt. Uit de cijfers blijkt dat dit niets oplost. Ook daar speelt de vertrouwenspersoon een bijzonder belangrijke rol.

Wat het misbruik van de ontslagbescherming betreft, kan ik u zeggen dat ook daar de vertrouwenspersoon bijzonder belangrijk is. Vandaag zijn er een aantal gevallen bekend waarbij iemand heel snel een heel vage klacht indient om vervolgens een lange bescherming te kunnen genieten. Wij hebben in de procedure nu bepaald dat er een voorafgaand gesprek moet zijn met de vertrouwenspersoon en dat de klacht ook bijzonder goed moet worden gemotiveerd, alvorens de ontslagbescherming in voege treedt.

01.03 **Maggie De Block** (VLD): Le renversement de la charge de la preuve, un principe contesté, revient en pratique à un partage de la charge de la preuve. Les textes de lois évoquent cependant encore un renversement de la charge de la preuve. Quelles adaptations le ministre prévoit-il encore?

Un consensus a-t-il été obtenu avec les partenaires sociaux et la ministre de la Justice? Va-t-on inscrire une évaluation biennale dans la loi? Quand le projet sera-t-il soumis à la commission?

01.04 **Peter Vanvelthoven**, ministre: Les discussions sont clôturées au niveau du gouvernement. Le projet de loi et le projet d'arrêté royal seront soumis au Conseil des ministres le 28 avril 2006. L'avis du Conseil d'État sera ensuite sollicité avant le dépôt du projet de loi à la Chambre.

La loi anti-harcèlement actuelle a permis de lancer le débat. Une enquête menée récemment révèle cependant qu'un travailleur sur sept est encore victime de harcèlement moral au travail. Des modifications s'imposent donc.

La prévention revêt une grande importance à cet égard. Il convient d'éviter le stress causé par les difficultés de communication interne résultant de problèmes sur le lieu du travail. Par ailleurs, quand un vrai problème éclate, il faut s'y attaquer en premier lieu sur le plan interne. Actuellement, on s'adresse trop rapidement au tribunal alors que cette voie ne résout généralement rien.

La personne de confiance a un rôle important à jouer au niveau de la prévention, mais également par rapport aux abus constatés dans le cadre des mesures de

Wat uw laatste puntje betreft, de zogenaamde omkering van de bewijslast. Op dat vlak blijkt dat dit in de praktijk op het vlak van de rechtspraak eigenlijk weinig problemen oplevert. Het gaat niet echt om een omkering van de bewijslast, maar een gedeelde bewijslast. Dit betekent dat men eerst moet aantonen dat er gegronde redenen en aanwijzingen zijn dat er wordt gepest alvorens de bewijslast zich zogezegd omkeert. Door precies dit te versterken, door de klacht beter te motiveren en pas mogelijk te maken na een voorafgaand gesprek met de vertrouwenspersoon, denk ik dat wij aan een en ander tegemoet kunnen komen.

Zodra het document terugkomt van de Raad van State en wij het wetsontwerp hebben aangepast, kunnen wij daarover verder discussiëren in de commissie.

protection contre le licenciement. Certains déposent parfois des plaintes assez vagues dans le but d'être protégés pendant longtemps. Un entretien préalable devra dorénavant avoir lieu avec la personne de confiance. Les plaintes devront également être motivées très précisément.

En ce qui concerne le renversement de la charge de la preuve, la jurisprudence montre que ces problèmes sont rares. Il ne s'agit pas vraiment d'un renversement mais plutôt d'un partage de la charge de la preuve. Il convient de mettre en avant des indices sérieux indiquant un harcèlement moral avant de renverser la charge de la preuve.

Nous pourrions discuter de ce dossier en commission après une éventuelle modification de l'avis du Conseil d'État.

01.05 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, wij zullen hopelijk voor het verlov in de commissie daarover vergaderen. Ik vind het een spijtige zaak dat de eerste tip van de sluier in Dag Allemaal te lezen stond.

01.05 Maggie De Block (VLD): Il est à espérer que nous puissions consacrer encore une réunion de commission à cette question avant l'été. Mais je déplore que d'aucuns aient déjà levé un coin du voile dans "Dag Allemaal".

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Ik zie de heer Geerts momenteel niet, dus zal ik u wat moeten laten wachten, mijnheer de minister.

Ik zal de vragen groeperen. Ik doe een voorstel. Ik heb vragen die aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie samen worden gesteld. Het gaat om de vragen van collega's Van Parys en De Groote.

Ik heb ook vragen die alleen aan de minister van Justitie en alleen aan de minister van Binnenlandse Zaken worden gesteld. In totaal zijn er vijf vragen. Ik stel als beste methode voor de vragen te laten stellen volgens datum en uur dat ze werden ingediend. Ik zal de heer Van Parys laten beginnen wiens vraag gisteren werd ingediend om 09.33 uur. Daarna is het de beurt aan de heer De Man wiens vraag gisteren om 10.24 uur werd ingediend. Daarna komt de heer De Groote wiens vraag ook gisteren werd ingediend en daarna volgen de vragen van de heer Wathelet en mevrouw Nagy. Ik volg de lijst. Ik vraag de twee ministers naast mij te komen zitten.

Le **président**: Je propose de joindre les questions adressées aux ministres de l'Intérieur et de la Justice aux questions adressées à chaque ministre séparément. Je vais maintenant faire poser ces cinq questions l'une après l'autre, dans l'ordre où elles ont été déposées.

01.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ga

01.06 Pieter De Crem (CD&V):

helemaal niet akkoord met uw voorstel. Ik vraag om de schorsing van deze vergadering en de bijeenroeping van de Conferentie van voorzitters waar we beslissen dat, zoals gisteren werd afgesproken, een minidebat wordt gehouden conform artikel 125.

Je demande une suspension de la séance et une réunion de la Conférence des présidents. Comme convenu hier, nous pourrions y décider d'organiser un mini-débat sur la base de l'article 125.

De **voorzitter**: Ik heb gisteren gezegd dat ik vandaag zou beslissen of ik een minidebat zou laten houden of niet. Ik herhaal wat ik heb gedaan. Ik heb vijf vragen. Ik heb vóór deze vergadering aan alle andere fracties gevraagd of zij al of niet van plan zijn een uiteenzetting te houden. Zij hebben gezegd van niet.

Le **président**: J'ai indiqué hier que je déciderais aujourd'hui de l'organisation éventuelle d'un mini-débat. Étant donné que j'avais reçu cinq questions, j'ai demandé aux autres groupes avant la séance s'ils comptaient se joindre à la discussion. Ils ont répondu par la négative.

01.07 Pieter De Crem (CD&V): Dat heeft er niets mee te maken.

De **voorzitter**: Als ik nu een minidebat houd, moet ik eerst aan de MR-fractie, de VLD-fractie, de sp.a-fractie en de PS-fractie vragen of zij al of niet een uiteenzetting zullen houden. Zij hebben gezegd van niet. Ik groepeer de vragen. De ene na de andere zal worden gesteld, waarna het antwoord van de ministers en een repliek van alle vragenstellers zullen volgen.

01.08 Pieter De Crem (CD&V): Ik vraag een schorsing om de Conferentie van voorzitters samen te roepen om af te spreken om een minidebat te houden conform artikel 125.

01.08 Pieter De Crem (CD&V): Je demande la suspension et une réunion de la Conférence.

De **voorzitter**: De Kamervoorzitter beslist daarover en ik heb dat ook gedaan. Er is niet de minste benadeling van de oppositie.

Le **président**: La décision appartient au président de la Chambre. L'opposition n'est nullement préjudiciée.

01.09 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Jawel. Er zijn vijf bijkomende vragen. Een minidebat komt niemand ten goede. Het komt alleen degenen ten goede die een supplementaire vraag willen stellen. U hebt mij een supplementaire vraag afgenomen door uw werk niet te doen. Ik heb de hervorming van het minidebat samen met Nothomb gedaan, toen u nog zetelde in de Senaat. U weet zeer goed wat dat was.

01.09 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): C'est inexact. Le président m'a privé de ma question supplémentaire parce qu'il ne fait pas son travail.

De **voorzitter**: Ik laat de vijf vragen na elkaar stellen, de ministers antwoorden en de vragenstellers repliceren. Zegt u mij eens wat de benadeling van de oppositie is.

01.10 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de benadeling is dat we conform artikel 125 om een actualiteitsdebat in plenum vragen. Daarvoor vraag ik nu de schorsing en de bijeenroeping van de Conferentie van voorzitters.

01.10 Pieter De Crem (CD&V): Nous demandons un débat d'actualité en séance plénière sur la base de l'article 125.

De **voorzitter**: Als u de schorsing vraagt, zal ik ze u niet weigeren. Ik zal echter niet terugkomen op mijn beslissing.

Le **président**: Je ne vais pas refuser la suspension mais je ne reviens pas sur ma décision.

01.11 Pieter De Crem (CD&V): U moet het Reglement toepassen.

De **voorzitter**: Ik heb als voorzitter het recht al dan niet ...

(...): (...)

De **voorzitter**: Moet ik de heer Tant citeren? Hij vroeg mij op 14 juli 2005: "Mijnheer de voorzitter, ik zou willen weten op wiens initiatief het minidebat werd gehouden." Hij was op een zeker ogenblik tegen een minidebat.

01.12 Paul Tant (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, het staat hierin.

01.13 Pieter De Crem (CD&V): Dat is een belachelijke houding.

De **voorzitter**: Ik wil wel schorsen als dat nodig is. Ik zie het nut daarvan niet in, maar ik zal het niet weigeren. De oppositie heeft het recht om haar vijf vragen – er zijn er slechts vijf ingediend – te stellen aan de ministers. Die zullen antwoorden en daarna is er de repliek. Wie wordt daarmee benadeeld?

01.14 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u doet alsof er geen verschil is tussen het actualiteitsdebat en de vragen hier in de openbare zitting. Het verschil is dat behoudens collega Van Parys ook nog andere collega's het woord kunnen nemen.

01.14 Pieter De Crem (CD&V): Le président fait comme s'il n'y avait aucune différence entre un débat d'actualité et des questions en séance publique, alors qu'en réalité, outre M. Van Parys, d'autres collègues peuvent également participer au débat.

De **voorzitter**: Van een andere fractie.

Le **président**: Des collègues d'un autre groupe.

01.15 Pieter De Crem (CD&V): Maar neen, andere collega's kunnen het woord nemen en hebben repliekrecht.

01.16 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): (...)

01.17 Pieter De Crem (CD&V): Ja, dat is het verschil.

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u hebt daarin gelijk, op dat punt. De repliek behoort toe aan degene die de vraag gesteld heeft en in het minidebat zijn het alleen maar andere fracties, die geen vraag gesteld hebben, die het woord kunnen nemen. Ik zie geen verschil met hetgeen ik nu voorstel.

01.18 Pieter De Crem (CD&V): Er is een fundamenteel verschil. Ik vraag een schorsing van de zitting om de werkzaamheden af te spreken.

De **voorzitter**: Ik kan geen schorsing weigeren als uw fractie dat vraagt. Ik schors tot 14.45 uur. Ik zal echter niet van gedachten veranderen. Als u niet akkoord bent, zal ik de Kamer vragen erover te stemmen.

Le **président**: Je suspends la séance pour tenir une Conférence des présidents. Si aucun accord n'intervient, je demanderai que la Chambre se prononce par un vote.

Ik schors tot 14.45 uur. De Conferentie van voorzitters vindt aanstonds plaats.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

*De vergadering wordt geschorst om 14.35 uur.
La séance est suspendue à 14.35 heures.*

De vergadering wordt hervat om 14.59 uur.

La séance est reprise à 14.59 heures.

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

De **voorzitter**: Collega's, ik heb vastgesteld dat de klassieke procedure die ik reeds zes jaar toepas, hier opnieuw van toepassing is geweest. Dat betekent dat ik vóór de vragen altijd aan de fracties de vraag stel of iemand die geen vraag heeft ingediend, het woord wens te voeren met een subvraag vóór of na de minister.

Mijn informatie is dat alleen de fracties die een vraag hebben gesteld, tussenkomen, in een teug, daarna antwoorden de ministers, gevolgd door de replieken van diezelfde vraagstellers.

Ik herhaal de volgorde van de sprekers: de heer Van Parys, die de twee ministers ondervraagt, zal de spits afbijten, gevolgd door de heer De Man, de heer De Groote, M. Wathelet en mevrouw Nagy. Daarna antwoorden de ministers en volgen de replieken van de sprekers in dezelfde orde binnen het tijdsbestek dat het Reglement voorschrijft.

De ministers blijven op de ministerbanken zitten, omdat er maar een stoel naast me staat.

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1321 en nr. P1328)
- de heer Patrick De Groote aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1322 en nr. P1330)
- de heer Filip De Man aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1329)
- de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1331)
- mevrouw Marie Nagy aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vlucht van Fehriye Erdal" (nr. P1332)

02 **Questions jointes de**

- M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1321 et n° P1328)
- M. Patrick De Groote à la vice-première ministre et ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1322 et n° P1330)
- M. Filip De Man au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1329)
- M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1331)
- Mme Marie Nagy au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la fuite de Fehriye Erdal" (n° P1332)

02.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor mij is het van geen belang waar de ministers zitten, ik stel alleen vast dat ze blijven zitten.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-premier, mijnheer de vice-premier, de Staatsveiligheid, zo blijkt uit de rapporten van de beide comités, heeft de regering elf keer gewaarschuwd dat het toezicht van de Staatsveiligheid op Erdal niet volstond. De Staatsveiligheid heeft de regering drie keer uitdrukkelijk gezegd dat het risico er was dat ze

Le **président**: La procédure habituelle a été suivie puisqu'il a été demandé aux groupes si un groupe n'ayant pas déposé de demande de question souhaitait tout de même prendre la parole. Il apparaît que seuls les groupes ayant déposé des demandes de questions souhaitent en poser une.

02.01 **Tony Van Parys** (CD&V): La Sûreté de l'État a mis en garde le gouvernement à onze reprises que la surveillance à laquelle était soumise Mme Erdal était insuffisante et a déclaré à trois reprises que l'intéressée s'échapperait si le procès mené contre elle risquait d'avoir une

de vlucht zou nemen. Op 8 april 2005, mijnheer de voorzitter, zei de Staatsveiligheid zeer expliciet: "Erdal zal ontvluchten indien het proces slecht dreigt af te lopen. Wij vragen u de overname door de federale politie die uitsluitend bevoegd is om de vluchtpogingen te verhinderen". Wat stellen wij vast, collega's? Ik roep onze collega's in dit Parlement tot getuige. Op 6 maart 2006 antwoordde de minister van Binnenlandse Zaken op interpellaties van vele collega's: "Concrete indicaties over een eventuele ontvluchting met het oog op de uitspraak blijken er niet te zijn." Elf maal is de regering gewaarschuwd. Drie maal heeft men gezegd dat ze de vlucht zou nemen. Hier zei de minister van Binnenlandse Zaken dat concrete indicaties over een eventuele ontvluchting met het oog op de uitspraak er niet blijken te zijn. Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, u hebt het Parlement dik bedrogen. U hebt het Parlement in het ootje genomen.

Ik ga verder. De regering is gewaarschuwd. De Staatsveiligheid zei de regering dat zij de federale politie moest inschakelen en waarschuwde ervoor dat zij de vlucht zou nemen. Collega's, wat gebeurde er op 27 februari? De deur in de Stevinstraat in Brussel ging open, mevrouw Erdal kwam naar buiten met een rugzak en de chauffeur reed voor met de snelle wagen. Wij gaan er dus allemaal van uit dat op dat ogenblik die vluchtpoging zou doorgaan, ook het Comité I. Wat zegt het Comité I? Mochten er op het ogenblik van het vertrek van mevrouw Erdal op 27 februari 2006 politieagenten hebben deelgenomen aan de bewaking, dan zou men in casu zeker hebben kunnen gewagen van heterdaad. Heterdaad, collega's, betekent dat op dat ogenblik gedurende 24 uur een aanhouding mogelijk was. Wat heeft de regering echter gedaan? De regering heeft geweigerd dat er politieaanwezigheid zou zijn. Dat betekent dus eigenlijk dat men de operatie van 27 februari en een paar dagen voordien zo heeft georganiseerd dat men mevrouw Erdal niet kon oppakken, ondanks de waarschuwingen en ondanks de wettelijke mogelijkheden. Dan geef ik, collega's, mevrouw en mijnheer de minister, de Staatsveiligheid gelijk. De Staatsveiligheid zei in een nota aan de regering dat de weigering om de politie in te schakelen eigenlijk gelijk stond – en ik vraag even uw aandacht – met een politiek bevel om alle verantwoordelijkheid af te schuiven op de Staatsveiligheid.

Dit is dus de analyse die blijkt uit de onafhankelijke rapporten: de politie mocht niet worden ingeschakeld, de Veiligheid van de Staat zou alle verantwoordelijkheden krijgen en, vooral, men had de politieke keuze gemaakt om Erdal niet op te pakken. Ik lees in de nota van de minister van Justitie: "Als ze vluchtte, konden wij niet ingrijpen."

Mijnheer de voorzitter, er is maar één vraag aan de regering: waarom heeft zij Fehriye Erdal laten lopen?

02.02 Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, wij horen van de minister van Binnenlandse Zaken, daarin bijgetreden door de minister van Justitie, dat er geen nieuwe elementen zijn.

Ik lees twee rapporten van 140 bladzijden, waarin staat: "Degenen die Erdal moesten in het oog houden, beschikten niet over een recente foto." Ik lees: "De Staatsveiligheid stelt bij momenten vast dat ze niet eens meer weet of Erdal nog op haar vaste verblijfplaats verblijft." Ik lees dat de Veiligheid van de Staat zegt: "De camerabewaking is niet

issue défavorable. La Sûreté de l'État a dès lors demandé expressément de transférer la surveillance à la police fédérale. Dans sa réponse aux interpellations du 6 mars, M. Dewael n'a toutefois cessé d'affirmer qu'il n'y avait pas d'indications concrètes que Mme Erdal s'enfuirait, ce qui est donc inexact. Par conséquent, le ministre a trompé le Parlement.

Le rapport du Comité R mentionne que les agents de la police fédérale auraient pu prendre Mme Erdal en flagrant délit et l'arrêter le 27 février 2006 lorsqu'elle a quitté son domicile et qu'elle a pris place dans une voiture rapide qui l'attendait. Le gouvernement a toutefois refusé toute présence de la police fédérale de sorte que la Sûreté de l'État n'était pas en mesure d'arrêter la personne en fuite malgré les nombreux avertissements préalables et les possibilités juridiques existantes.

Une note de la Sûreté de l'État précise dès lors que le refus du gouvernement de mobiliser la police fédérale constituait un choix politique qui rejetait toute responsabilité sur la Sûreté de l'État. En d'autres termes, le gouvernement a fait le choix politique de ne pas procéder à l'arrestation de Mme Erdal.

D'où ma question au gouvernement: pourquoi a-t-il laissé s'échapper Mme Fehriye Erdal?

02.02 Filip De Man (Vlaams Belang): Le ministre de l'Intérieur a déclaré que les rapports des Comités P et R ne contenaient aucun élément neuf. Il y est pourtant indiqué que la Sûreté de l'État ne disposait même pas d'une photo récente de Mme Erdal pour effectuer sa filature. En outre,

alleen te duur, ze is ook nutteloos.” Ik lees dat die Turkse terroriste van de regering mag werken op haar kantoor, dat gelegen is in een neutrale zone rond het Europees Parlement, op een ogenblik dat men met de Turken onderhandelt, vlakbij een kruispunt waar voortdurend zwaar beveiligde escortes passeren.

Men zegt: “Wij hadden geen middelen om mevrouw Erdal op te pakken.” Ik zeg: jawel! De Comités P en I zeggen dat er drie mogelijkheden zijn geweest om haar te vatten en vast te zetten: de opeising van de aanslagen in 2004 en de opeising van de aanslagen in 2006, precies vanuit dat kantoor van DHKP-C in Brussel. Bovendien zeggen de Comités I en P dat er meervoudige momenten waren waarop Erdal zich onttrok aan het opgelegde toezicht.

Collega's, ik wil er een vierde aan toevoegen. Mijnheer Dewael, mevrouw Onkelinx, er bestaat zoiets als de antiterrorismewet, die begin 2004 van kracht werd. Collega's, artikel 6 van de antiterrorismewet handelt over wie zijn medewerking verleent aan een terroristische organisatie. Jullie wisten allebei dat het ging over een terroristische organisatie. U wist niet dat DHKP-C op de lijst van de staatsgevaarlijke organisaties stond?

le service ignorait si elle r  sidait encore à son adresse de référence et une surveillance par cam  ra a été jugée trop coûteuse et inutile. La terroriste pouvait tout bonnement poursuivre ses activités dans son bureau, situé de surcroît dans le quartier européen de Bruxelles.

Le gouvernement affirme qu'il ne pouvait appréhender Mme Erdal mais les Comités R et P mentionnent trois motifs d'arrestation. Mme Erdal a non seulement revendiqué des attentats terroristes en 2004 et en 2006 mais elle s'est soustraite à la surveillance imposée. Elle pouvait également être arrêtée en vertu de l'article 6 de la loi anti-terrorisme de 2004 étant donné que toute coopération avec une organisation terroriste telle que le DHKP-C est punissable.

02.03 Minister **Patrick Dewael**: (...)

02.04 **Filip De Man** (Vlaams Belang): En waarom stond die organisatie erop, mijnheer Dewael? Wegens het terrorisme natuurlijk.

Bij twee gelegenheden werden aanslagen opgeëist vanuit het kantoor van DHKP-C, waar wellicht mevrouw Erdal de faxen heeft verstuurd en waar allicht de opeisingen voor aanslagen door haar zijn ingetikt. Daarin werden geen graten gezien. Dat vond u niet belangrijk. Dat vond u niet ernstig genoeg om mevrouw Erdal te laten oppakken, op basis van artikel 6 van de antiterrorismewet. U had haar moeten oppakken, mijnheer Dewael, mevrouw Onkelinx. U had haar minstens moeten opsluiten in Vottem en u had haar nog beter kunnen opsluiten in de gevangenis.

02.04 **Filip De Man** (Vlaams Belang): Conclusion: le gouvernement aurait d   appréhender Mme Erdal et l'interner    Vottem ou – mieux encore – l'emprisonner!

02.05 **Patrick De Groote** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-premier mevrouw de vice-premier, de affaire Erdal is een lang verhaal aan het worden.

In dezelfde trant zou ik kunnen beginnen met: lang geleden in 1977 werd in een Turks stadje een meisje geboren, genaamd Fehriye Erdal. Ik kan zo nog doorgaan: ze werd lid van een extreem linkse organisatie, ontvlucht Turkije wegens betrokkenheid bij drievoudige moord, enzovoort.

Ik herinner me dat ze in mei 2000 door een zekere minister van Binnenlandse Zaken Duquesne werd opgesloten op basis van de zogenaamde terbeschikkingstelling van de regering. Na een hongerstaking heeft ze uiteindelijk een vaste verblijfplaats gekregen en later een wat meer comfortabele plaats boven het secretariaat van de terroristische organisatie, ook vlak bij de Europese instellingen. Dit is allemaal mogelijk.

02.05 **Patrick De Groote** (N-VA): En 2000, le ministre en fonction à l'époque, M. Antoine Duquesne, avait mis Mme Erdal à la disposition du gouvernement, à la suite de quoi elle avait entamé une grève de la faim et s'était vu attribuer une résidence fixe. Chargée de la surveiller, la Sûreté de l'état avait fait savoir qu'elle manquait à la fois d'équipements et de compétences pour mener à bien cette mission de surveillance.    l'issue de son procès, Mme Erdal a réussi    semer sept agents de la Sûreté.

De Veiligheid van de Staat had als taak te observeren. Achteraf stelde de Veiligheid van de Staat via de politievakbond dat ze onvoldoende waren uitgerust en onvoldoende bevoegdheden en materiaal hadden.

Erdal is erin geslaagd zeven agenten van de Veiligheid van de Staat te verschalken. Er is heel wat politieke discussie geweest en heel wat politieke debatten werden gevoerd in de commissies. Uiteindelijk krijgen de Comités I en P de opdracht tot een onderzoek.

Thans blijkt dat de Veiligheid van de Staat van de regering onduidelijke informatie en vage bevelen heeft gekregen. Alweer een communicatiefoutje. Het wordt stilaan het handelsmerk van de regering.

Wat blijkt uit het onderzoek van deze comités? Ze bieden zelf drie mogelijkheden aan over de manier waarop Erdal had kunnen worden aangehouden. Ten eerste, een overtreding op de vreemdelingenwet omdat ze haar huis verliet. Ten tweede, de terbeschikkingstelling van de regering, het argument dat destijds door minister Duquesne werd gebruikt. Ten derde, het nieuw uitleveringsverzoek van Turkije.

In dit dossier lees ik ook dat de minister slecht geïnformeerd was. Ik citeer: "Er was kennelijk door niemand, ook niet door de federale politie, enige grondige juridische analyse gemaakt van de mogelijkheden waarover de politieagenten beschikken om Erdal van haar vrijheid te beroven". Dit komt uit het verslag van de Comités I en P.

Het is een erge zaak. Ik zou de vraag van de heer Van Parys kunnen herhalen. Waarom hebt u Erdal laten lopen? Ik zal ze evenwel ruimer stellen. Mijn vraag is de volgende. Waarom nam de federale regering geen maatregelen na de herhaalde waarschuwingen van de Veiligheid van de Staat over de mogelijke vlucht van Erdal?

Werden alle juridische mogelijkheden wel degelijk onderzocht om Erdal aan te houden?

Ten slotte, welke conclusies trekt u uit de juridische analyse van de commissies, of trekt u daar helemaal geen conclusies uit?

02.06 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, monsieur le ministre, je ne reprendrai pas les propos tenus par M. Van Parys concernant les multiples avertissements de la Sûreté de l'État quant à une probable fuite de Mme Erdal, mais préciserai seulement que chaque information transmise aux membres du gouvernement l'a systématiquement été en relation avec un événement bien précis.

On savait très bien que le 28 février, moment du prononcé du jugement, serait un moment crucial dans le cadre du dossier de Mme Erdal. On savait exactement quand il serait important de prendre les bonnes mesures.

D'après ce qu'on entend et ce qu'on lit, les conclusions des différents rapports des deux comités reprennent un certain nombre de possibilités qui étaient à votre disposition pour pouvoir arrêter Mme Erdal et faire en sorte qu'elle ne prenne pas la fuite.

L'enquête menée par les Comités P et R a fait apparaître que la Sûreté avait reçu du gouvernement des ordres imprécis. Serait-ce la énième erreur de communication de la coalition violette?

Pour arrêter Mme Erdal, le ministre disposait de trois possibilités. Tout d'abord, en quittant la résidence qui lui avait été assignée, Mme Erdal avait enfreint la loi sur les étrangers. Ensuite, comme l'avait fait en son temps le ministre Duquesne, on aurait pu la mettre à la disposition du gouvernement. Et enfin, on aurait pu accéder à la demande d'extradition formulée par la Turquie.

À en croire les Comités P et R, le ministre était mal informé étant donné qu'il n'a pas été procédé à une analyse juridique approfondie des possibilités dont on disposait pour arrêter Mme Erdal.

Pourquoi le gouvernement fédéral n'a-t-il pas pris de mesures après les avertissements répétés de la Sûreté de l'État concernant une fuite possible de Mme Erdal? Toutes les possibilités juridiques d'arrêter Mme Erdal ont-elles été examinées? Quelles conclusions le ministre tire-t-il des rapports des Comités P et R?

02.06 Melchior Wathelet (cdH): Alle informatie die aan de regering werd meegedeeld had betrekking op bepaalde gebeurtenissen. Essentieel was de datum van 28 februari, toen het vonnis werd uitgesproken.. In de verslagen van beide Comités wordt geconcludeerd dat u wel degelijk kon ingrijpen, met name op grond van artikel 52bis, van artikel 75 of om reden van de verstoring van de openbare orde.

Het spreekt voor zich dat mevrouw Erdal niet alleen door de Staatsveiligheid had moeten worden

- En ce qui concerne l'article 52 bis, vous nous avez dit le 6 mars que son application était impossible, qu'il n'y avait pas de nouveaux éléments. Le Comité R vous donne même des idées, un certain nombre d'éléments qui auraient pu en tout cas justifier une arrestation.

- L'article 75, §2, précise qu'une personne, dès qu'elle sort du domicile où elle doit rester sans prévenir, peut effectivement être arrêtée. Vous nous avez répété, le 6 mars dernier, que Mme Erdal aurait dû avertir chaque fois qu'elle quittait son domicile. Elle ne l'a pas fait!

- Le motif de trouble de l'ordre public qu'elle a causé en prenant la fuite.

Trois possibilités étaient à votre disposition pour pouvoir arrêter Mme Erdal. Evidemment, les deux dernières (article 75, §2 et trouble de l'ordre public) nécessitaient de ne pas laisser la surveillance uniquement à la Sûreté de l'État et que cette dernière soit accompagnée de la police pour surveiller ou arrêter Mme Erdal si cela s'avérait nécessaire.

Les conclusions qui ont été remises après la réunion de ce matin sont éloquentes à ce sujet. Elles disent qu'avoir confié cette mission à la Sûreté de l'État était une mission à haut risque d'échec. Dans le rapport, j'ai cru lire "Mission impossible". Confier une surveillance à la Sûreté de l'État en sachant qu'il est impossible de la réussir, en sachant que c'est une mission à haut risque d'échec, peut-on accepter cela aujourd'hui?

Trois possibilités sont offertes d'arrêter Mme Erdal: on connaît le facteur temps. On sait que le moment du jugement est crucial. Continuer à confier la surveillance à la Sûreté de l'État, alors que les différents rapports confirment aujourd'hui (on l'avait déjà dit le 6 mars) que la mission était impossible, relève de la plus pure négligence!

Monsieur le ministre, vous aviez annoncé votre intention de suivre et de vous conformer aux conclusions des différents comités (Comité P et Comité R). Je vous demande simplement de le faire aujourd'hui. Avoir confié cette surveillance à la Sûreté de l'État, en avoir fait une mission impossible pour elle et ne pas avoir utilisé les moyens légaux à votre disposition pour faire en sorte que Mme Erdal ne prenne pas la fuite, cela a comme conséquence aujourd'hui que vous devriez en assumer les conséquences et prendre les responsabilités qui s'imposent.

02.07 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le ministre, le 6 mars, tous les éléments que le Comité R et le Comité P ont indiqués dans leurs rapports avaient déjà été évoqués par l'opposition. Vous les aviez alors écartés en disant qu'ils venaient de l'opposition, que nous devenions répressifs, en dévalorisant totalement le travail de contrôle parlementaire dont le seul objectif est d'assurer à nos concitoyens le bon fonctionnement de nos institutions, afin qu'ils aient confiance en elles. Le 6 mars, vous avez déclaré qu'il convenait d'attendre les conclusions de ces rapports avant d'établir des responsabilités et des erreurs. Nous voilà donc face aux rapports en question, dans lesquels les comités indiquent noir sur blanc les erreurs et les responsabilités.

geschaduwd; ook de politie-diensten hadden daarvoor moeten worden ingezet.

De conclusies van de Comités zijn veelbetekenend: doordat die opdracht aan de Staatsveiligheid werd toevertrouwd, was zij gedoemd te mislukken. Hoe is dat mogelijk?

Op 6 maart hebt u gezegd dat u gevolg zou geven aan de conclusies van de diverse Comités. Vandaag vraag ik u om dat ook daadwerkelijk te doen. U moet de gevolgen van uw beslissingen dragen en uw verantwoordelijkheid opnemen.

02.07 Marie Nagy (ECOLO): Op alle elementen die de Comités P en I nu aan het licht brengen, had de oppositie op 6 maart al gewezen. U heeft onze argumenten toen van tafel geveegd! Vandaag beschikken we dus over de verslagen, waarin zwart op wit staat waar het fout ging. Er blijkt vooreerst uit dat de ministers meermaals werden

Comme mes collègues l'ont dit, de multiples avertissements ont été envoyés au ministre au sujet de risques de fuite et au sujet du fait que Mme Erdal n'avait pas respecté l'assignation à résidence qui lui avait été imposée. Le Comité ajoute que ces avertissements n'ont pas été pris au sérieux, il le dit mot pour mot: "Ces avertissements n'ont pas été sérieusement évalués." Il y a là un problème. Le fait est que la seule Sûreté de l'État s'est vue confier la mission de surveillance, y compris au moment où tous les avertissements concernant ce risque important de fuite vous avaient été envoyés; vous avez décidé de ne pas faire intervenir la police dans la mission de surveillance, cette responsabilité vous revient et c'est ce qui découle du rapport du Comité P.

Pour conclure, il me semble que ce rapport est extrêmement sévère puisqu'il ajoute qu'il n'y a pas eu d'analyse juridique sérieuse et qu'aucune mesure de coordination n'a été prise pour contrer une telle éventualité. Cela mérite des explications et cela appelle une justification. Je serai attentive à votre réponse car la confiance doit être rétablie. S'il y a quelque chose à faire pour un meilleur fonctionnement des institutions, cette affaire permettra sans doute de voir où se situent les problèmes. Mais il s'agit aussi d'une question de responsabilité politique, comme vous l'avez signalé le 6 mars. Nous y voilà! J'espère obtenir des réponses claires de votre part.

02.08 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, nous nous sommes vus durant deux heures, ce matin, en présence des Comités de suivi P et R. Je ne ferai ici qu'un résumé des propos que j'ai tenus tout à l'heure.

En ce qui concerne, tout d'abord, le volet judiciaire, que peut-on retenir des deux avis des Comités P et R?

Au niveau de la justice, les deux comités ont évidemment confirmé qu'avant le jugement, Mme Erdal était une femme libre et présumée innocente.

En ce qui concerne, ensuite, le volet Sûreté de l'État, cinq notes m'ont été fournies par cette dernière entre avril 2004 et mars 2005. Comme les deux rapports le démontrent, une réponse a été apportée à chaque interpellation de la Sûreté de l'État. J'ai organisé des réunions. Des entrevues ont eu lieu ainsi que des communications écrites et téléphoniques. Il est démontré qu'il y a eu un vrai dialogue et que nous n'avons pas fait la sourde oreille lorsque la Sûreté de l'État nous a interpellés.

La Sûreté de l'État pouvait-elle intervenir? Oui, disent les comités et ce, pour au moins deux raisons. Tout d'abord, elle pouvait intervenir dans le cadre de sa mission générale de renseignement. Il n'est évidemment pas anormal que la Sûreté de l'État suive les agissements d'une organisation comme DHKP-C ainsi que le militantisme de certains de ses supporters. Elle pouvait également - ou plutôt devait - intervenir car, conformément à l'article 5 de la loi de 1998 sur les services de renseignements, le ministre de l'Intérieur de l'époque avait requis la Sûreté de l'État pour une mission d'ordre public. Quelle était cette mission? Il ne s'agissait pas du tout d'une mission de protection de Mme Erdal, mais plutôt d'une mission de surveillance.

gewaarschuwd voor het ontsnapingsrisico en op de hoogte werden gebracht van het feit dat de voorwaarden van het huisarrest niet werden nageleefd.

Die waarschuwingen werden niet voldoende ernstig genomen. De minister heeft voorts beslist het toezicht op mevrouw Erdal uitsluitend aan de Veiligheid van de Staat toe te vertrouwen en de politiediensten niet bij die opdracht te betrekken. Bovendien gebeurde geen ernstige juridische analyse en werden geen doeltreffende coördinatiemaatregelen genomen. Een en ander verdient enige toelichting. Het vertrouwen van de burger moet worden hersteld en eenieder moet zijn verantwoordelijkheid opnemen.

02.08 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik zal alleen een korte samenvatting geven van wat ik vanmorgen tijdens een twee uur durende vergadering met de Comités P en I heb verklaard.

Wat het gerechtelijke aspect betreft, bevestigen beide verslagen dat mevrouw Erdal een vrije vrouw was en geacht werd onschuldig te zijn totdat het vonnis werd gevelde.

Wat de Staatsveiligheid betreft, blijkt uit de verslagen dat die dienst mij tussen april 2004 en maart 2005 vijf adviezen heeft bezorgd. Beide verslagen tonen aan dat ik daar telkens op heb gereageerd. Er is wel degelijk een dialoog gevoerd.

Wat betreft de vraag of de Staatsveiligheid kon ingrijpen, antwoorden beide Comités bevestigend: in het kader van haar algemene inlichtingenopdracht had de dienst die bevoegdheid. In overeenstemming met artikel 4 van de wet van 1998 betreffende de inlichtingendiensten had de toenmalige minister van Buiten-

Quels étaient les pouvoirs de la Sûreté de l'État? Les rapports sont très clairs à ce sujet. Puisque la Sûreté de l'État intervenait sur réquisition du ministère de l'Intérieur dans le cadre d'une mission de surveillance, elle ne disposait d'aucun pouvoir de contrainte. Il s'agissait donc d'une mission de surveillance et, ce faisant, les agents de filature ne disposaient pas des pouvoirs d'un officier de police judiciaire.

La Sûreté de l'État a-t-elle failli à sa mission? Les conclusions des deux comités sont claires: non. Il est exact que, comme je l'ai dit dès le premier jour, elle a "raté" une filature. Mais les spécialistes ont admis que les conditions dans lesquelles cette filature avait été menée avaient rendu cette tâche particulièrement difficile. Et ils ont aussi reconnu que la Sûreté de l'État avait travaillé avec professionnalisme en obéissant, non à une obligation de résultats, mais de moyens.

Voilà pour ce qui concerne la Sûreté de l'État et les deux rapports des comités sont clairs.

Quant aux recommandations, je souscris à la plupart d'entre elles, qui me semblent intéressantes. Il y en a cependant une avec laquelle je ne suis pas d'accord - cela arrive! Je veux parler de celle émise par le Comité P, qui suggère que nous étendions les possibilités d'ordonnance de prise de corps existant pour une cour d'assises - c'est-à-dire emprisonner quelqu'un pour la durée du procès - aux procédures correctionnelles. Je le refuse. Car cela constituerait un déni de démocratie et une négation de la présomption d'innocence.

En revanche, je souscris aux autres recommandations. Ainsi, les deux comités demandent que la Sûreté de l'État se recentre sur ses missions. Deux exemples sont mentionnés.

Le premier concerne les missions de protection, par exemple des personnalités étrangères en déplacement dans notre pays. Faut-il véritablement que la Sûreté assume cette tâche? Les comités ont raison, et j'avais déjà lancé des débats à ce propos: peut-être conviendrait-il de revenir sur cette mission. D'autant plus que la loi dispose clairement qu'en assumant ces missions de protection, la Sûreté de l'État ne peut pas recueillir de renseignements relatifs à celles-ci.

J'en viens au second exemple. L'article 5 de la loi de 1998 - selon lequel la Sûreté de l'État est sous la responsabilité générale du ministre de la Justice - dit aussi qu'elle peut intervenir sur réquisition du ministre de l'Intérieur. C'est ce qui s'est passé dans ce dossier. Peut-être pourrions-nous ouvrir un débat à ce sujet. Certains parlementaires ont plaidé pour la concentration des pouvoirs de police et de renseignement dans une seule main. J'ai déjà répondu que je n'étais pas favorable à cette thèse. En revanche, peut-être pourrions-nous en finir avec le caractère hybride de la tutelle exercée sur la Sûreté de l'État - tutelle générale incombant à la Justice, d'une part; pouvoir particulier de réquisition du ministère de l'Intérieur, de l'autre. Je trouve ce débat très intéressant.

Enfin, une dernière recommandation: multiplier les protocoles de collaboration de la Sûreté de l'État avec les autres services.

landse Zaken de Staatsveiligheid bovendien een bewakingsopdracht van openbare orde toegewezen. De Staatsveiligheid die door de minister van Binnenlandse Zaken werd gevorderd, kon geen dwangmaatregelen opleggen. Bovendien konden de personeelsleden die mevrouw Erdal schaduwden niet in de hoedanigheid van officieren van gerechtelijke politie optreden.

Met betrekking tot de vraag of de Staatsveiligheid in haar taak heeft gefaald, zijn de twee Comités duidelijk: het antwoord is neen. Zij heeft iemand die werd geschaduwd uit het oog verloren. De specialisten hebben echter toegegeven dat de omstandigheden bijzonder moeilijk waren. De Staatsveiligheid heeft de zaak professioneel aangepakt, met inachtneming, niet van een resultaatsverbintenis, maar van een inspanningsverbintenis.

Ik kan de meeste aanbevelingen onderschrijven. Ik ben het echter niet eens met de aanbeveling van het Comité P om de mogelijkheden inzake de beschikking tot gevangenneming die voor de assisenhoven bestaan, tot de correctionele procedures uit te breiden. Dat zou een negatie van het vermoeden van onschuld inhouden.

Ik ben het er daarentegen wel mee eens dat de Staatsveiligheid zich opnieuw op haar taken moet toespitsen. Daarvan worden twee voorbeelden gegeven.

Het eerste betreft de beschermingstaken. De Comités hebben gelijk wanneer zij die taak ter discussie stellen, temeer daar de Staatsveiligheid wettelijk gezien geen inlichtingen mag inwinnen over die taken wanneer zij die zelf uitvoert.

Het tweede voorbeeld betreft artikel 5 van de wet van 1998, dat bepaalt dat de Staatsveiligheid onder de algemene verantwoorde-

À ce propos, le protocole avec l'Office des étrangers est pratiquement terminé, car on y travaille déjà depuis un certain temps. D'ailleurs, un agent de la Sûreté de l'État travaille déjà à l'Office des étrangers. J'espère pouvoir proposer ce protocole prochainement.

Un dernier élément: l'OCAM/CODA. Les comités signalent fréquemment la nécessité d'un travail en commun de l'ensemble des services, car certains services détiennent des informations qui ne sont pas partagées. Le fameux projet de loi sur l'OCAM/CODA devrait pouvoir être accepté prochainement.

Monsieur le président, j'en terminerai en soulignant que, contrairement au mépris – ni général ni même de l'opposition en général – de quelques-uns et quelques-unes qui se sont exprimés sur la Sûreté de l'État au début de l'affaire dite Erdal, les deux rapports ont remis les pendules à l'heure. La Sûreté de l'État a fait ce qu'elle a pu sans qu'aucun manquement n'ait pu être relevé.

lijkheid van de minister van Justitie staat, maar kan optreden op vordering van de minister van Binnenlandse Zaken. We zouden daarover een debat kunnen voeren. Sommige parlementsleden hebben ervoor gepleit de politie- en de inlichtingendiensten bij een enkele minister onder te brengen. Ik ben dat idee niet genegen. Anderzijds zouden we wel komaf kunnen maken met het hybride karakter van het toezicht op de Staatsveiligheid.

In een laatste aanbeveling wordt gevraagd meer samenwerkingsprotocollen tussen de Staatsveiligheid en de andere diensten te sluiten. In dat verband kan ik erop wijzen dat het protocol met de Dienst Vreemdelingenzaken bijna klaar is.

De Comités wijzen ten slotte op de noodzaak dat alle diensten gaan samenwerken. Het veelbesproken wetsontwerp betreffende het OCAD zou binnenkort kunnen worden goedgekeurd.

Enkele parlementsleden hebben hun misprijzen voor de Staatsveiligheid niet onder stoelen of banken gestopt. Deze verslagen hebben een en ander kunnen rechtzetten.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken en vice-premier, u hebt het woord voor uw antwoord op de vijf vragen.

02.09 Minister **Patrick Dewael**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou in de eerste plaats van mijn zijde even willen terugkomen op het juiste statuut van mevrouw Erdal. Mevrouw Erdal – dit is al zo vaak betoogd in het verleden, ook tijdens het parlementaire debat dat we hebben gehad op 6 maart – is door de kamer van inbeschuldigingstelling in vrijheid gesteld. Men kan dat betreuren, maar dat is een gerechtelijke uitspraak en zoals zovele personen in ons land moest zij zich dus naar de rechtbank begeven als een vrij persoon. Voor voorlopige hechtenis is in ons rechtssysteem nog altijd de rechterlijke macht bevoegd. De kamer van inbeschuldigingstelling had een aantal voorwaarden opgelegd, maar die werden zelfs niet verlengd.

A contrario zou men dus het volgende kunnen zeggen: mocht de voormalige regering geen enkele maatregel genomen hebben in verband met haar verblijfsrechtelijk statuut, dan had men zelfs geen verwijten kunnen maken. Zij was een vrije vrouw tot op het ogenblik

02.09 **Patrick Dewael**, ministre: Je veux d'abord revenir quelques instants sur le statut exact de Mme Erdal. Comme je l'ai déjà dit à plusieurs reprises par le passé, également lors du débat parlementaire du 6 mars, Mme Erdal a été remise en liberté par la chambre des mises en accusation. Elle devait donc se rendre au tribunal en personne libre. Le placement de personnes en détention provisoire est une compétence qui relève du pouvoir judiciaire. La chambre des mises en accusation avait imposé quelques conditions, mais celles-ci

van haar veroordeling. Mijnheer De Man, DHKP-C, die u vandaag kwalificeert als een terroristische organisatie, was in ons recht een te volgen organisatie, want pas na de veroordeling is die kwalificatie op haar plaats. Op 6 maart heeft collega Van Parys gezegd dat zij een terroriste was en dat ik haar had moeten laten oppakken. Ook wat dat betreft zeg ik dat de kwalificatie er pas kan komen na een gerechtelijke veroordeling. U zegt dat ik haar administratief had kunnen laten aanhouden. Ik kom daar zo dadelijk op terug.

Wat heeft men gedaan? Men heeft een statuut uitgewerkt, collega's, waarbij haar een vaste verblijfplaats is toegewezen, met twee luiken. Er was een observatie door de Veiligheid van de Staat – dat was de optie van de regering – en indien zij die verblijfplaats wou verlaten, moest zij dat meedelen aan de politie. Er was dus een meldingsplicht ten aanzien van de politie.

Op het ogenblik dat ik op het departement ben toegekomen in 2003, was wat dat betreft die zaak bekoeld. Herinner u de hongerstaking en de druk van Turkije op een bepaald ogenblik. Zij hield zich gedeisd. Het feit dat men die maatregelen genomen heeft, was niet alleen ingegeven door een bekommernis voor de openbare veiligheid, maar ook door de bekommernis voor haar eigen veiligheid, omdat men natuurlijk een aantal mogelijke represailles vreesde.

Het enige wat mij is meegedeeld op het ogenblik van de machtsoverdracht op het kabinet van Binnenlandse Zaken – ik heb dat ook gezegd in de commissie en ik herhaal het hier nog eens –, is dat er een geheime verblijfplaats was. Mijn voorganger heeft mij die meegedeeld. Alle mogelijke speculaties over een geheim akkoord met allerlei dimensies moet ik vandaag uitdrukkelijk tegenspreken. Er was een optie genomen om effectief die verblijfplaats slechts mee te delen aan een beperkt aantal personen: Vreemdelingenzaken, de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat en de heer Bliki, directeur-generaal bij de federale politie.

De heer Van Parys zegt dan: "U hebt 11 signalen gekregen waaruit moest blijken dat zij op de vlucht zou gaan". De regering – dit is een belangrijke nuance die ik heb – heeft inderdaad in 2005 voor het eerst kennis gekregen van rapporten van de Veiligheid van de Staat, waarin niet zozeer de risicoanalyse werd gemaakt dat zij mogelijk de vlucht zou nemen maar, waarin veeleer de rol van de Veiligheid van de Staat voor het doen van die observatie door de Veiligheid van de Staat zelf ter discussie werd gesteld.

Wel, ik zeg u heel uitdrukkelijk: de federale politie kan alleen maar observeren, mag alleen maar volgen, als er een gerechtelijke finaliteit is, wat in deze niet het geval was. Dat is een van de redenen waarom men die opdracht heeft toevertrouwd aan de Veiligheid van de Staat. Collega Onkelinx en ikzelf hebben tijdens verschillende vergaderingen op de kabinetten met alle verantwoordelijken daarover vergaderd en uiteindelijk heeft dat geleid tot een eensgezinde briefwisseling, namelijk dat de Veiligheid van de Staat die observatieopdracht moest voortzetten.

Het is pas op 7 februari – want men zegt dat wij die signalen blijkbaar allemaal negeerden – dat de AGG, de Antiterroristische Gemengde Groep, heeft gewezen, in de vorm van een werkhypothese, op het risico dat zij de vlucht zou nemen op het ogenblik van het proces.

n'ont pas même été prolongées.

Le gouvernement précédent n'était donc pas tenu de prendre des mesures relatives au droit de séjour de Mme Erdal. Il s'agissait d'une femme libre jusqu'au moment de sa condamnation. M. De Man déclare que le DHKP-C est une organisation terroriste. En droit belge, il s'agissait d'une organisation à surveiller et ce n'est qu'après la condamnation que le qualificatif d'organisation terroriste se justifiait. Le 6 mars, M. Van Parys parlait également d'une terroriste, que j'aurais dû faire arrêter, mais cette qualification ne pouvait, elles aussi, être attribuée qu'après une condamnation judiciaire.

Le statut élaboré pour Mme Erdal était basé sur une résidence fixe, son observation par la Sûreté de l'État et l'obligation de notifier à la police ses allées et venues. Ces mesures étaient dictées par le souci de préserver la sécurité publique ainsi que la sécurité personnelle de Mme Erdal car on craignait des représailles. Quand je suis devenu ministre de l'Intérieur en 2003, mon prédécesseur m'a communiqué le lieu de résidence secret. Les spéculations relatives à un accord secret en la matière sont dénuées de tout fondement. Nous avons cependant convenu que seuls quelques hauts responsables de l'Office des étrangers, de la Sûreté de l'État et de la police fédérale seraient informés de ce lieu de résidence. Ce fut ensuite le calme plat autour de l'affaire Erdal.

Selon M. Van Parys, j'aurais été averti à onze reprises que Mme Erdal allait s'échapper. En 2005, j'ai eu connaissance pour la première fois de rapports de la Sûreté de l'État concernant non pas le danger de fuite de Mme Erdal mais le rôle de la Sûreté de l'État, qui était remis en question. Comme la police fédérale ne peut assurer de mission d'observation

Het is op 17 februari, op initiatief van mijn collega van Justitie en mijzelf dat wij op het crisiscentrum alle verantwoordelijken van alle mogelijke politie en inlichtingenorganisaties hebben samengebracht met als enige conclusie: er is geen wettelijke basis, de voorwaarden zijn niet vervuld, om haar aan te houden.

Ik wil eens even ingaan op die twee of drie zogenaamd nieuwe elementen, die nu naar voren worden geschoven. Een of twee van die elementen, collega's, zijn al bediscussieerd in de commissie van 6 maart. U hebt toen al, collega Van Parys, gewezen op het feit dat in 2005 en ook in 2006, en zelfs in 2004 reeds, meen ik, er een opeising van een aanslag in Turkije is gebeurd door DHKP-C. U zegt: "u had haar toen moeten laten oppakken".

Het is een eigenaardig land waarin men leeft als voor iemand die zelfs niet betrokken is bij die opeising – mevrouw Erdal is nooit vervolgd en zelfs niet verhoord geworden in verband met die opeising – de minister van Binnenlandse Zaken op dat ogenblik zegt haar ter beschikking van de regering na een administratieve aanhouding te moeten stellen!

Zeg mij eens: hoelang? Zij zit niet in voorlopige hechtenis. Wij komen dan dus tot een systeem waarbij de regering iemand laat oppakken en iemand in een gesloten asielcentrum moet plaatsen tot het moment van haar proces. Dat is van 2004 tot 2006!

Ik draai de redenering om: als op dat ogenblik mevrouw Erdal naar de Raad van State zou zijn gegaan, en ze zou dat ongetwijfeld gedaan hebben, om aan te klagen op basis van welke elementen zij wordt vastgehouden. Zij werd immers niet verhoord, zij was niet gerechtelijk betrokken in een opeising en toch zou de minister van Binnenlandse Zaken haar in een gesloten centrum moeten steken. Als de Raad van State op dat ogenblik haar vrijlating had bevolen dan zou het land, of spreekwoordelijk het kot, te klein zijn geweest.

Ik heb besloten om niet mee te spelen in een systeem waarbij omwille van gerechtelijke beslissingen, die voorlopige hechtenissen verbieden, wetgevingen oneigenlijk moeten worden toegepast in een soort van machtsafwendings om de goede procesgang te kunnen verzekeren. Dat is geen rechtsstaat maar een politiestaat en ik zeg dit nog eens heel uitdrukkelijk.

Ik kom dan tot een tweede nieuw element dat er zou zijn. Ik heb nooit gezegd, ook niet in de commissie van 6 maart, dat er geen wettelijke mogelijkheden waren. Ik heb alleen gezegd dat de voorwaarden om iemand bestuurlijk aan te houden niet ingevuld waren. Ik blijf vandaag herhalen dat men zegt – gerechtelijke aanhouding omwille van betrapting op heterdaad van het misdrijf – dat zij zich zou hebben onttrokken aan haar verblijfplaats. Waaruit blijkt dat? Ik stel de vraag.

Collega De Crem is hier de vorige keer op het spreekgestoelte komen beweren dat ze in Parijs was geweest. Ze is overal geweest. Wij hebben vanmorgen de beide comités daarover ondervraagd en men is niet verder gekomen dan twee feiten. Een eerste feit was dat zij naar Brugge is geweest om zich naar haar proces te begeven. In mijn ogen is die afwezigheid verschoonbaar. Een tweede keer was het om medische redenen. Noch het Comité P, noch het Comité I hebben

qu'à des fins judiciaires, c'est précisément la Sûreté de l'État qui a été chargée de cette tâche. Les cabinets de la Justice et de l'Intérieur se sont réunis à plusieurs reprises à ce sujet. Ce n'est que le 7 février 2006, à l'occasion du procès, que le Groupe interforces antiterroriste a fait connaître l'analyse qu'il avait faite du risque de fuite de Mme Erdal. Le 17 février 2006, tous les responsables des services de police et de renseignements ont conclu à l'unanimité, au centre de crise, que les conditions n'étaient pas réunies pour arrêter Fehriye Erdal.

J'ai déjà réfuté certains arguments avancés par M. Van Parys lors du débat parlementaire du 6 mars. Il affirme que nous aurions dû appréhender Mme Erdal en 2004, lorsque le DHKP-C a revendiqué un attentat en Turquie. Mme Erdal n'était pas impliquée dans cette revendication, n'a pas été poursuivie et n'a même pas été entendue. M. Van Parys estime que j'aurais alors dû procéder à une arrestation administrative de Mme Erdal ou à sa mise à la disposition du gouvernement. Mais pour combien de temps? Jusqu'à son procès en 2006? Si Mme Erdal avait contesté cette arrestation devant le Conseil d'État, ce dernier aurait certainement ordonné sa remise en liberté. Nous ne vivons pas dans un État policier et je refuse d'appliquer abusivement notre législation.

Je n'ai jamais affirmé qu'il n'existait aucune possibilité légale de procéder à une arrestation administrative de Mme Erdal mais uniquement que les conditions à cet effet n'étaient pas remplies.

D'aucuns prétendent qu'il était possible de procéder à une arrestation judiciaire en la prenant en flagrant délit de soustraction à la résidence qui lui avait été assignée. Sur la base de quels éléments? Les Comités P et R

voorbeelden of feiten kunnen aanhalen waaruit zou moeten blijken dat zij zich had onttrokken aan die verplichting.

Derde element, mijnheer de voorzitter, en zo kom ik ook stilaan tot mijn conclusie. Men zegt dat de politie die observatie had moeten doen. Ook collega Wathelet zegt dit systematisch. Ik antwoord hierop neen, want dit geldt enkel als er een gerechtelijke finaliteit is, en dat is hier niet het geval. Zo'n opdracht komt toe aan de Staatsveiligheid. Men zegt dat men haar 24 uur had kunnen arresteren, op basis van artikel 75, omwille van het niet respecteren van die verplichting. Het federale parket, de federale procureur had instructies gegeven aan de politie om dat niet te doen omdat men procedurefouten wou vermijden. Dat blijkt even duidelijk uit de verslagen van het Comité P en het Comité I.

Wat de aanbevelingen betreft hebben wij deze voormiddag de goede beslissing genomen om deze op een ernstige manier te onderzoeken.

Persoonlijk ben ik niet van mening dat wij in onze wetgeving nieuwe constructies moeten inbouwen. Wij kennen de constructie niet van een huisarrest en ik ben niet van mening dat wij zaken in onze wetgeving moeten inschrijven op basis van de ervaring die we in een dossier, hoe betreurenswaardig de afloop ook is, hebben opgedaan.

Ik wil alleen nog het volgende meegeven. Mevrouw Erdal heeft een hoge symboolwaarde. Maar in hetzelfde proces zijn er uiteindelijk negen mensen veroordeeld, waarvan er acht op dit ogenblik in de gevangenis vertoeven. In een zaak, in een dossier werd dus inderdaad vastgesteld dat het systeem niet werkt. Nogmaals, een vrij persoon, in vrijheid gesteld door de rechtelijke macht, dat kunnen we wel betreuren, maar het is wel een beslissing die ik altijd gerespecteerd heb en ik zal dat ook blijven doen in mijn functie.

02.10 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, mijnheer de vice-eerste minister, ik wil op een paar punten ingaan, omdat ze niet overeenstemmen met het onafhankelijk rapport van het parlementair controlecomité.

Ten eerste, de redenering dat mevrouw Erdal een vrije vrouw was na de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling. Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, ik wijs u erop dat wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling op een bepaald ogenblik mevrouw Erdal vrijlaat onder voorwaarden, dit uiteraard helemaal niet uitsluit dat latere verstoringen van de openbare orde en de nationale veiligheid in hoofde van mevrouw Erdal, administratief gesanctioneerd kunnen worden. U laat het hier uitschijnen alsof de beslissing van de KI, houdende vrijheid onder voorwaarden van mevrouw Erdal, een vrijgeleide zou zijn voor mevrouw Erdal om administratief alles te doen wat zij kon, om aanslagen op te eisen in Istanbul, om aanslagen op te eisen op politievoertuigen, en om haar vast verblijf waar ze huisarrest had, te verlaten. Dit is het beleid van de minister van Binnenlandse Zaken die op die manier niet alleen de kleine, maar ook de grote criminaliteit niet meer vervolgd wenst te zien.

Ten tweede, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, u hebt in het verslag van het Comité I gezocht naar de momenten waarop mevrouw Erdal zich aan het vast verblijf zou hebben onttrokken of het

n'ont noté que deux absences non signalées: une fois pour des raisons médicales et une fois pour assister au procès de Bruges. Les Comités n'ont trouvé aucun élément prouvant qu'elle s'était soustraite aux conditions qui lui avaient été imposées. D'aucuns prétendent que Mme Erdal pouvait être arrêtée pendant 24 heures sur la base de l'article 75 mais le rapport indique que le parquet n'a donné aucune instruction en ce sens pour éviter d'éventuels vices de procédure.

Les recommandations des Comités seront examinées sérieusement. Personnellement, j'estime qu'il n'est pas opportun de créer de nouvelles constructions législatives sur la base de l'expérience vécue dans un seul dossier. Le dossier Erdal a une haute valeur symbolique. On a vite fait d'oublier que huit des neuf condamnés sont bel et bien emprisonnés. Mme Erdal était une personne libre jusqu'au jugement dans le cadre du procès. J'ai toujours respecté cette décision judiciaire et je continuerai à le faire dans le cadre de ma fonction.

02.10 Tony Van Parys (CD&V): Quelques éléments de la réponse de M. Dewael ne correspondent pas au rapport des Comités. Le fait que la chambre des mises en accusation ait libéré Mme Erdal sous conditions n'exclut pas que des perturbations ultérieures de l'ordre public puissent entraîner son arrestation administrative. Une telle libération n'équivaut effectivement pas à un sauf-conduit permettant de revendiquer ensuite des attentats à la bombe! Mais voilà, le ministre de l'Intérieur ne poursuit même pas la petite criminalité!

Selon le rapport du Comité R, Mme Erdal n'a, à aucun moment, quitté son lieu de résidence fixe sans avertissement. Elle l'a toutefois certainement fait à une occasion. Elle a effectivement

vast verblijf zou hebben verlaten. U hebt gezegd: "Ik vind ze niet."

Mijnheer de minister, er is zeker een moment geweest waarop mevrouw Erdal het vast verblijf heeft verlaten.

Dat was op 27 februari 2006. Zij komt met het rugzakje buiten, de snelle wagen rijdt voor en kan rustig ontsnappen.

Zij is ondertussen zes weken voortvluchtig. Waarom kon zij niet worden opgepakt? Omdat u en uw regering hebben geweigerd de politie in te schakelen. U hebt het operationeel zo georganiseerd dat zij niet kon worden opgepakt. U was tot elf keer toe gewaarschuwd dat dit risico bestond. Dit is uw persoonlijke politieke verantwoordelijkheid in dit dossier.

Mijnheer de Kamervoorzitter, ik sluit af en ik richt mij even tot u. Toen België nog een democratie was, ... (*Langdurig rumoer*)

De **voorzitter**: Mijnheer Tommelein, laat de heer Van Parys uitspreken.

02.11 Tony Van Parys (CD&V): Toen België nog een democratie was - u zult zich dat waarschijnlijk niet herinneren -, was dat de tijd dat de Kamervoorzitter de rapporten van de controlecomités van het Parlement nog publiek maakte en persconferenties niet werden uitgesteld omdat er druk werd uitgeoefend door de regering. Dat is echter al lang geleden.

Mijnheer de voorzitter, collega's, toen België nog een democratie was, namen de ministers ontslag. Ik geef als voorbeelden mijn goede vriend Stefaan De Clerck en Johan Vande Lanotte. Toen namen de ministers ontslag op het ogenblik dat bleek dat zij het Parlement hadden voorgelogen.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, vandaag is zonneklaar bewezen dat u in dit Parlement de werkelijkheid en de waarheid niet hebt gezegd door hier te beweren dat er geen indicatie was dat Erdal op de vlucht zou slaan bij het naderen van het proces, terwijl er zoveel waarschuwingen werden gegeven.

Dan zouden de ministers ontslag hebben genomen wanneer ze een terroriste hadden laten ontsnappen.

Vandaag geldt alleen nog, mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, het zich vastklampen aan de macht. Ik wil u alleen maar zeggen, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, het gezag bent u reeds lang kwijt en het is pijnlijk dat wij ons gezag in het buitenland en onze geloofwaardigheid in binnen- en buitenland op die manier op een pijnlijke manier zijn verloren. Dat is uw verantwoordelijkheid.

02.12 Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik wil toch nog eens herhalen wat in het rapport van het Comité I staat: "Een nieuwe TBR was wel mogelijk, maar dan op basis van nieuwe en

quitté son domicile le 27 février 2006. Entre-temps, elle est en cavale depuis six semaines et n'a pas été arrêtée parce que la police n'a pas été chargée de le faire et parce que le ministre a orchestré le scénario de la sorte. Il est personnellement responsable de sa fuite, contre laquelle il a été mis en garde à onze reprises.

À l'époque où la Belgique était encore une démocratie (Vives protestations sur les bancs de la majorité qui scande « Poupehan »), ...

02.11 Tony Van Parys (CD&V): ... où le président de la Chambre rendait encore publics les rapports des Comités de contrôle et où les conférences de presse n'étaient pas reportées sous la pression du gouvernement, les ministres démissionnaient.

Je me réfère à cet égard aux anciens ministres MM. Stefaan De Clerck et Johan Vande Lanotte.

Il fut, en effet, une époque où les ministres démissionnaient lorsqu'il s'avérait que le Parlement avait été trompé ou qu'un terroriste parvenait à s'échapper. Il est prouvé aujourd'hui que M. Dewael n'a pas dit la vérité lorsqu'il a prétendu que rien n'indiquait que Mme Erdal s'apprêtait probablement à fuir. Quantité d'avertissements avaient, en effet, été donnés.

Aujourd'hui, les ministres se cramponnent uniquement au pouvoir. Le ministre de l'Intérieur a perdu son autorité depuis longtemps. Il est entièrement responsable de la lamentable perte d'autorité et de crédibilité de notre pays à l'étranger.

02.12 Filip De Man (Vlaams Belang): On peut lire dans le rapport du Comité R qu'une

ernstige feiten". Dan zeggen zij welke feiten dat zijn: "Twee opeisingen en het feit dat zij zich meerdere keren van de verplichting van haar vaste verblijfplaats heeft onttrokken".

U zegt dat er in 2000, dus zes jaar geleden, een uitspraak is geweest, die wij moeten respecteren. "Ik, Patrick Dewael sta voor de rechtstaat en ik zal die uitspraak van de rechtbank niet in gevaar brengen". De opmerking is heel duidelijk. Men moet voor een nieuwe rechtspraak zorgen. Er moet op basis van het feit dat tweemaal vanuit het pand waar Erdal vertoefde, opeisingen van terroristische aanslagen zijn gebeurd, een nieuwe rechtspraak worden gezocht.

De minister van Justitie heeft het recht om dan het gerecht via haar positief injunctierecht in gang te zetten en ervoor te zorgen dat mevrouw Erdal voor die feiten wordt vastgezet. U hebt dat driemaal gekund, maar u hebt dat geweigerd.

02.13 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw de minister, van 1999 toen Erdal werd gevat, tot aan haar vlucht in 2006 heeft de regering nagelaten om een juridische analyse te maken over de verblijfsituatie van Erdal. Dat is vastgesteld door het Comité P. Als u dat wel had gedaan, ben ik ervan overtuigd dat Erdal wel degelijk had kunnen worden opgepakt. Men had de vlucht kunnen voorkomen.

Ik heb reeds de interpretatie of appreciatie, zoals het in het dossier staat, van de ministers van de rapporten van de Comités P en I gezien en gehoord. Mijnheer de minister, u had op voorhand gezegd dat u geen enkel bestuurlijk of rechtsmiddel had om haar aan te houden. Ik moet zeggen dat u woord hebt gehouden. Toch heeft het Comité P er drie opgesomd. Het was zelfs geen multiple-choicevraag uit de Flair van deze week. Het ging wel degelijk om een analyse die door analisten werd gemaakt. Mijnheer de minister, u hebt toch geen enkele van de drie bolletjes gekleurd.

Ik heb zojuist gezegd dat er drie mogelijkheden waren. Ik dacht dat de eerste de meeste geschikte was. Ik had gekozen voor het huisarrest. Aan Erdal was een vaste verblijfplaats toegewezen. Ze had meldingsplicht. De Comités P en I verstaan daaronder duidelijk huis. Ik herhaal huisarrest.

Dit is ons inziens de correcte draagwijdte van gevangenschap in de woning. Dat is wat het Comité I bedoelde. In het algemeen taalgebruik betekent huisarrest duidelijk gevangenschap in de woning. Ze heeft zich meerdere malen aan die meldingsplicht onttrokken. Ze heeft die gewoon aan haar laars gelapt. Ze heeft zelfs de Veiligheid van de Staat tijdens een van haar sortietjes afgeschud in een achtervolging.

Ik hoorde de minister gisteravond op televisie zeggen dat ze daarna steeds mooi is komen zeggen waarheen ze geweest was. Welnu, ik vind het heel jammer dat ze dat een keer vergeten is.

Le **président**: Monsieur Wathelet, en principe, on n'emploie pas de texte, mais si vous faites des citations, vous y êtes autorisé.

nouvelle mise à la disposition du gouvernement était tout à fait envisageable étant donné que l'intéressée avait commis des faits nouveaux et graves tels que deux revendications d'attentats et avait quitté à deux reprises sa résidence fixe. Le ministre dit qu'il fallait respecter le jugement du tribunal datant de 2000. Mais compte tenu de ces deux revendications d'attentats, il aurait fallu s'inspirer d'une autre jurisprudence. Et la ministre de la Justice aurait pu faire usage de son droit d'injonction positive pour arrêter Mme Erdal. Or elle s'y est refusée par trois fois.

02.13 Patrick De Groote (N-VA): Depuis son arrestation en 1999 jusqu'à sa fuite en 2006, le gouvernement a omis de faire une analyse juridique de la situation de Mme Erdal sur le plan du séjour. S'il l'avait faite, Mme Erdal aurait pu être arrêtée et sa fuite aurait été empêchée. Voilà ce qu'a constaté le Comité P.

Le ministre a toujours déclaré qu'il ne disposait d'aucun moyen, ni sur le plan administratif, ni en matière de droit, pour arrêter Mme Erdal. L'analyse du Comité P semble indiquer le contraire. On aurait pu opter pour une assignation à résidence, ce qui à mon avis aurait été la solution la plus adéquate. Fehriye Erdal était soumise à l'obligation de notifier ses allées et venues, ce qui signifie clairement, pour les Comités P et R, une assignation à résidence. Dans le langage courant également, l'assignation à résidence signifie une 'détention dans son habitation'. Mme Erdal s'est soustraite à plusieurs reprises à cette obligation. Hier, le ministre a déclaré à la télévision que Mme Erdal était ensuite toujours venue déclarer où elle s'était rendue. Elle a cependant hélas omis de le faire dans un cas.

02.14 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous nous avez essentiellement dit que "Mme Erdal était libre judiciairement parlant" puisqu'elle avait été renvoyée par la chambre des mises en accusation. C'est vrai. Cependant, ce n'est pas une raison pour disposer d'un statut privilégié et pour ne pas tomber sous le coup de l'ensemble des autres lois applicables à tous. Tous les Belges sont aussi assujettis à la loi relative au séjour sur le territoire belge, notamment l'article 75 et l'article 52bis.

Quand fallait-il prendre les bonnes mesures vis-à-vis de Mme Erdal? Vous le saviez, monsieur le ministre, puisque la Sûreté de l'État vous l'a dit en avertissant qu'elle fuirait. À quel moment? À l'approche du prononcé du jugement. Ce moment crucial était connu.

Deuxième élément: l'article 75, §2. On sait qu'elle n'a pas averti les services de police qu'elle allait quitter son domicile. Pourtant, vous le rappelez encore le 6 mars: elle devait signaler tous ses déplacements. Le jour précédant le prononcé du jugement, en ce moment évidemment crucial, elle quitte son domicile sans en avertir qui de droit. C'est ainsi que l'article 75, §2 trouve tout son sens.

Encore fallait-il alors, monsieur le ministre, que la police fût au moins présente, avec la Sûreté de l'État. En effet, vous saviez que l'envoi de la seule Sûreté de l'État rendait la mission impossible. Le Comité R et le Comité P l'ont encore rappelé aujourd'hui: on prenait alors le risque d'un échec total.

À chacun de ces moments, il était opportun d'utiliser l'article 52bis, l'article 75, §2 relatifs à l'ordre public que Mme Erdal enfreint en prenant la fuite. À chaque fois, la police aurait pu assister la Sûreté de l'État. C'est en cela que l'erreur est présente et qu'elle est grave.

Monsieur le ministre, le 6 mars, vous nous disiez: "Des rapports ont été demandés au Comité R et au Comité P. Je pense qu'il convient d'attendre les conclusions de ces rapports avant d'établir les responsabilités et les erreurs." Aujourd'hui, Mme Erdal a pris la fuite et elle n'est toujours pas retrouvée. Pourtant, tous les mécanismes juridiques qui existaient et existent toujours étaient à votre disposition pour l'arrêter préventivement dès qu'elle quittait son domicile ou qu'elle troublait l'ordre public; ils n'ont pas été utilisés. C'est une erreur!

02.15 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, je voudrais d'abord me réjouir du fait que les mécanismes que le Parlement a mis en place pour contrôler les services de police et les services de renseignements aient pu fonctionner. Il faut saluer leur travail et en mesurer toute la valeur.

Monsieur le ministre, on peut se réjouir du travail du Comité R, du Comité P et des commissions de suivi. Cependant, ce n'est probablement pas aujourd'hui qu'on peut discuter des recommandations qui seront faites.

Ce qui est quand même tout à fait pathétique, excusez-moi du terme, c'est que les conclusions des deux comités disent noir sur blanc qu'une série d'erreurs d'appréciation ont été commises; de plus, ils relèvent une série de manquements par rapport aux moyens qui

02.14 Melchior Wathelet (cdH): U hebt verklaard dat mevrouw Erdal vanuit gerechtelijk oogpunt een vrije vrouw was. Dat neemt echter niet weg dat ze de wetgeving inzake het verblijf op het Belgisch grondgebied diende na te leven. De Staatsveiligheid heeft u gemeld welke maatregelen vereist waren, aangezien men maar al te goed wist dat mevrouw Erdal zou proberen te ontsnappen kort voordat het vonnis werd gevelde. De dag voor de uitspraak verliet ze bovendien haar woonplaats zonder de autoriteiten daarvan te verwittigen, iets waartoe ze nochtans verplicht was. Op dat ogenblik had men op grond van artikel 75 § 2 moeten ingrijpen. Telkens opnieuw was het mogelijk om mevrouw Erdal op te pakken, maar dan moest de politie wel nog worden opgeroepen om de Staatsveiligheid te versterken.

U beschikte dus over een arsenaal van juridische middelen om mevrouw Erdal preventief aan te houden, hetzij omdat ze haar woonplaats onaangekondigd verliet, hetzij omdat ze een risico voor de openbare orde vormde. U hebt er echter geen gebruik van gemaakt. Daar bent u in de fout gegaan, want mevrouw Erdal is ontsnapt en is vandaag nog steeds spoorloos.

02.15 Marie Nagy (ECOLO): Ik ben blij dat de mechanismen die gecreëerd werden om de politie- en inlichtingendiensten te controleren, gewerkt hebben, en ben tevreden over het werk van het Comité I en het Comité P.

In de conclusies van beide Comités wordt gesteld dat er een reeks beoordelingsfouten gemaakt werden, dat er tekortkomingen zijn in verband met de middelen waarin men moest voorzien. Dat is ronduit pathetisch! U die soms

devaient être mis en place. Monsieur le ministre de l'Intérieur, je vous connais beaucoup plus répressif et plus fort envers des gens qui ne sont suspectés d'aucun délit ou qui n'ont commis aucun délit dans ce pays, notamment les étrangers. Dans ce cas-ci, vous nous dites que vous ne pouviez rien faire alors que les deux comités vous disent que des erreurs d'appréciation ont été commises.

Monsieur le ministre, dans la position dans laquelle vous vous trouvez aujourd'hui, ce n'est pas à vous à me donner des leçons, je peux vous le dire!

Monsieur le ministre, il faut avoir l'humilité de reconnaître vos erreurs, suite au rapport de deux comités, qui pointent les problèmes et les erreurs d'appréciation. Vous ne reconnaissez aucune de ces erreurs!

Monsieur le ministre, vous pouvez rigoler ou partir au ski, ce n'est pas un problème!

Lorsque vous donnez comme argument de défense le fait que, sur dix personnes condamnées, neuf sont arrêtées et que tout va bien parce que seule une personne s'est enfuie, quelque chose ne va pas!

Votre message est grave. Je ne lance pas de message sécuritaire, je dis simplement que quand il y a un problème, la police doit bien fonctionner et le ministre doit prendre ses responsabilités. Quand un comité de contrôle dit qu'il y a eu des difficultés et des erreurs d'appréciation, la moindre des choses que l'on pourrait attendre d'un ministre est qu'il reconnaisse effectivement que d'autres analyses auraient pu être faites, qu'on aurait pu faire autre chose. Le résultat est qu'une personne est en fuite. Je trouve cela lamentable!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mijnheer Marinower, u stelt uw vraag nr. 1323 niet? (Neen)

03 Question de Mme Corinne De Permentier à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la procédure d'adoption" (n° P1324)

03 Vraag van mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de adoptieprocedure" (nr. P1324)

03.01 Corinne De Permentier (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, la presse fait état ce matin des difficultés dans la mise en œuvre de la procédure d'adoption par la loi modifiée du 6 décembre 2005 mise en application le 26 décembre de la même année. On a pu constater que des francophones vivant en Flandre et qui avaient entamé une procédure en Communauté française ont été confrontés à une procédure obligée devant le tribunal de la jeunesse. Le juge de la jeunesse de rôle linguistique néerlandophone a estimé que ces personnes ayant introduit leur demande en Communauté française, celle-ci n'était pas recevable, alors qu'il s'agit de la première étape dans une procédure longue et difficile, douloureuse souvent pour des familles qui souhaitent à tout prix adopter un enfant.

Vous savez aussi que le réseau de la Communauté française permet des adoptions internationales sur un panel plus grand de pays. La Communauté française permet également l'adoption d'enfants handicapés. Ce matin, la ministre de la Région wallonne, Mme Fonck,

repressief optreedt jegens mensen die helemaal geen misdrijf gepleegd hebben, meer bepaald vreemdelingen, zegt ons nu dat u niets kon doen, maar de twee Comités beweren het tegenovergestelde.

Het minste wat men van een minister kan verwachten is dat hij zijn verantwoordelijkheid niet ontloopt en zijn fouten erkent, maar dat doet u niet. Resultaat: er is iemand op de vlucht. Ik vind dat werkelijk beneden alle peil!

03.01 Corinne De Permentier (MR): De pers maakt gewag van problemen bij de toepassing van de adoptieprocedure. Zo werd de aanvraag van Franstaligen die in Vlaanderen wonen en die een adoptieprocedure bij de Franse Gemeenschap hadden aangevat, door de Nederlandstalige jeugdrechter onontvankelijk verklaard. Het gaat hier echter om de eerste fase van een lange, moeilijke en vaak pijnlijke procedure.

Kan het federale niveau hier ingrijpen door met de Gemeenschappen een samenwerkings-

a soulevé cette question: aujourd'hui, le fédéral peut-il intervenir en prévoyant un accord de coopération entre les Communautés? Comment pourrait-on faciliter les choses? Pourrait-on créer par exemple un document légal reconnu par les deux Communautés, homologué et qui permettrait à tous les citoyens de notre pays souhaitant adopter de bénéficier de facilités en matière de procédures et de ne pas devoir reprendre à zéro cette épreuve?

akkoord af te sluiten? Kan men de procedure niet versoepelen door een document in te voeren dat door beide Gemeenschappen wordt erkend en waardoor alle Belgische burgers die een kind willen adopteren procedurele faciliteiten kunnen genieten?

03.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je comprends les raisons de Mme Fonck et de Mme De Permentier. Cependant, vous devez savoir que cette question dépasse de loin ce qui concerne la loi sur l'adoption. C'est un problème plus général dont le président pourra confirmer la difficulté: il s'agit de savoir pourquoi des personnes vivant dans une région linguistique donnée sont soumises aux règles décrétales de la Communauté correspondante, même si leur langue usuelle est l'autre langue nationale. Cette question dépasse très largement celle de l'adoption. Une loi comme celle de l'adoption ne peut régler ce problème. Sinon, on serait en conflit avec la Constitution et avec les lois répartitrices de compétences.

La solution, ce serait soit de revoir ces lois répartitrices de compétences, ce qui me semble pour le moins difficile, soit d'aboutir à un accord de coopération entre les Communautés. Pour ma part, j'espère comme vous qu'il y aura très rapidement un accord de coopération entre les Communautés parce que la situation que vous avez évoquée est insupportable. Par respect pour les enfants et les parents qui attendent une adoption, un accord de coopération serait plus que souhaitable.

03.02 Minister Laurette Onkelinx: Deze vraag reikt veel verder dan de adoptiewet. Het probleem is algemener: de vraag is waarom inwoners van een bepaald Gewest onder de decretale regels van de corresponderende Gemeenschap vallen, zelfs al spreken ze doorgaans de andere landstaal. De oplossing zou erin bestaan hetzij de bevoegdheidsverdelende wetten te herzien, hetzij een samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen af te sluiten. Net als u hoop ik dat dat laatste zeer snel kan worden gerealiseerd, vermits de door u geschetste toestand onaanvaardbaar is.

03.03 Corinne De Permentier (MR): Je fais confiance à la ministre de la Justice et à Mme Fonck. Aujourd'hui, le débat communautaire ne doit pas nous bloquer. Si un Flamand souhaite suivre la procédure en néerlandais et veut passer par la Communauté française dont le réseau d'adoption est plus important, il faut pouvoir dépasser ce blocage et permettre à ceux qui ne peuvent devenir parents qu'en adoptant de le faire très vite.

03.03 Corinne De Permentier (MR): Ik heb vertrouwen in de minister van Justitie. We moeten uit deze impasse geraken en mensen die alleen door middel van adoptie kinderen kunnen krijgen de kans bieden om dat zo snel mogelijk te doen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- Mme Joëlle Milquet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1325)

- M. Dirk Claes au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1326)

- M. Yvan Mayeur au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le Stade Roi Baudouin" (n° P1327)

04 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Joëlle Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1325)

- de heer Dirk Claes aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1326)

- de heer Yvan Mayeur aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het Koning Boudewijnstadion" (nr. P1327)

04.01 Joëlle Milquet (cdH): Monsieur le président, les dossiers du ministre de l'Intérieur se suivent et ne se ressemblent pas. Passant d'un dossier où des mesures suffisantes n'ont pas été prises, on arrive à un autre dossier où l'on constate un excès de zèle que l'on ne parvient pas à comprendre.

Vous connaissez le stade Roi Baudouin. Il est soumis à une réglementation en vigueur depuis 1999 et modifiée en 2002. Toutes les mesures de sécurité ont toujours été considérées comme totalement remplies. Je vous rappelle que nous avons organisé l'Euro 2000 dans ce stade, avec les exigences les plus strictes de toutes les fédérations internationales de football. Il n'y a jamais eu le moindre problème ni la moindre critique. Or, soudainement, en janvier 2006, quelqu'un de la cellule football du service public fédéral de l'Intérieur estime que 26 manquements en matière de sécurité peuvent être constatés!

Je passe les détails de ce qui s'est passé depuis cette date. De nombreuses concertations ont eu lieu tout comme des réunions d'ailleurs dont celles des 22 mars et 11 avril derniers au cours desquelles la Ville de Bruxelles a démontré, sur la base d'une série d'éléments techniques, d'analyses, de rapports qui vous ont été remis par les services techniques, le SIAMU, la police, les pompiers et des experts indépendants, que tous les travaux avaient bien été effectués pour 25 des 26 demandes et que certains points étaient erronés. Néanmoins, il reste un problème qu'on ne s'explique pas: la critique relative au taux de capacité de la tribune 1 et à la problématique de la largeur des escaliers d'évacuation.

Nous ne comprenons pas pourquoi un avis différent est donné soudainement, alors que les règlements sont inchangés, alors que les normes sont applicables dans tous les autres types de bâtiments, notamment à Bruxelles, que ces normes ont été appliquées au moment des matches les plus à risques au cours desquels il n'y a jamais eu de problème et pour lesquels des avis positifs ont toujours été rendus dont les vôtres en 2000.

Mais, brusquement, sur la base d'une interprétation nouvelle en rupture avec celle qui a toujours été donnée auparavant, un de vos services décide que la capacité de la tribune 1 ne serait plus que de 3.840 places. Or jusqu'à présent, sur la base de l'interprétation classique de l'arrêté royal de 1999 et du Règlement général de la protection du travail (RGPT), on a toujours considéré que la capacité était de 9.639 places.

Je crois que tout a été démontré au niveau technique et ce, avec l'appui d'experts extérieurs.

Par ailleurs, récemment encore, en mars 2006, la cellule football de votre ministère a donné son accord et un avis positif sur la convention de sécurité du stade qui est approuvée par l'Union belge de Football, la Ville de Bruxelles, le SIAMU, etc. et qui fixe la capacité de la tribune à 9.639 places.

On ne s'explique pas cette volonté de ne pas trouver un accord pour en revenir à la situation antérieure. Puisque rien n'a été modifié ni dans les règles, ni dans les problèmes, ni dans les avis extérieurs, nous aimerions que ce combat stérile cesse, que vous preniez une

04.01 Joëlle Milquet (cdH): De reglementering voor het Koning Boudewijnstadion is al sinds 1999 dezelfde, en nooit zijn er opmerkingen geweest als zou niet aan alle veiligheidsmaatregelen voldaan geweest zijn. We hebben Euro 2000 georganiseerd in het Koning Boudewijnstadion, zonder problemen, en zonder dat er kritiek op is gekomen. Maar nu ineens bespeurt de FOD Binnenlandse Zaken zesentwintig gebreken op het stuk van de veiligheid!

Aan de hand van technische gegevens, analyses en rapporten van onafhankelijke experts heeft de Stad Brussel aangetoond dat alle werken inmiddels werden uitgevoerd voor 25 van de 26 pijnpunten.

Er is nog één probleem, en dat is de kritiek met betrekking tot de capaciteit van tribune 1 en de breedte van de evacuatietrappen. Wij begrijpen niet waarom een van uw diensten plots beslist dat tribune 1 niet langer 9.639 plaatsen telt (op grond van de klassieke interpretatie van het koninklijk besluit van 1999 en het ARAB), maar slechts 3.840 plaatsen.

Omdat er niets veranderd is, willen wij dat dit windmolengevecht ophoudt en dat u duidelijk verklaart dat het stadion wel degelijk in overeenstemming is met de veiligheidsnormen.

décision claire et nette pour affirmer – comme vous l'avez toujours fait jusqu'à présent – que le stade et sa capacité actuelle, telle qu'exprimée par la Ville de Bruxelles, sont bien en conformité avec les normes de sécurité.

04.02 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op 13 mei gaat de bekerfinale door van de Belgische voetbalbeker, zowel voor mannen als voor vrouwen. We zullen zien waar er het meeste toeschouwers zijn. Op 22 april gaat het bal van de burgemeester van Brussel door in het Heizelstadion, dit ter informatie.

Ik wil het even hebben over de controle van de voetbalcel van het Heizelstadion. Eigenlijk heeft u geluk gehad, mijnheer de minister, net als de toeschouwers in het Heizelstadion, althans als we de rapporten van de voetbalcel mogen geloven. In 2000, 2001 en 2002 is er controle geweest en werd niets ernstigs vastgesteld, behalve enkele kleine opmerkingen. In 2003 en 2004 is er geen controle geweest van het Heizelstadion, ondanks het feit dat het KB van 1999 in november 2002 nog werd aangepast. Een controle in 2003 was dus nog wel degelijk aangewezen.

In juli 2005 was er een nieuwe controle die zorgt voor de huidige heisa. Pas dan werden er problemen vastgesteld met de evacuatie van tribune 1, door de voetbalcel. Stel dat er iets was gebeurd tussen 1999 en juli 2005, mijnheer de minister, dat te maken zou hebben gehad met evacuatie van personen. Wat dan, mijnheer de minister? Wellicht zou u nu geen minister meer zijn geweest.

Nog geen maand geleden antwoordde u mij dat veiligheids capaciteit in overeenstemming moet zijn met de evacuatiecapaciteit. Dat waren uw woorden. Daarmee ga ik akkoord. Ik ben het er ook mee eens dat er voor voetbal en concerten misschien andere veiligheidsmaatregelen moeten gelden. Ik ga er evenwel niet akkoord mee dat dit ook geldt voor de evacuatiecapaciteit. Een stadion laten leeglopen voor een voetbalmatch of een ander evenement met tienduizend toeschouwers, is volgens mij precies hetzelfde. Ik begrijp het verschil dus niet.

Let wel, mijnheer de minister, er was al voorverkoop voor heel wat evenementen. Op 1 juni komen de Rolling Stones, op 13 en 14 juni komt Robbie Williams. Door de voetbalbond is ook een afwijking gevraagd om toch boven de capaciteit van tribune 1 te kunnen gaan. U weet dat u afwijkingen kan toestaan indien er door de organisator andere maatregelen worden genomen die verder gaan dan wat is bepaald in het KB en die dezelfde veiligheid kunnen garanderen. Graag kreeg ik hierop een antwoord.

04.03 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le ministre, la Ville de Bruxelles avait intitulé sa conférence de presse: "Le ministre de l'Intérieur veut-il tuer le stade Roi Baudouin?". Le message était assez ferme. Les autorités communales ont du mal à comprendre ce qui se passe. Le rapport de la cellule football de votre ministère contredit - comme l'ont dit mes deux collègues - ceux de la Ville, qui émanent du service des pompiers, du SIAMU, etc. Il contredit également la réalité des faits depuis l'Euro 2000. Nous avons organisé celui-ci sans aucun incident

04.02 Dirk Claes (CD&V): Le 13 mai a lieu la finale de la coupe de Belgique de football au stade Roi Baudouin. Jusqu'à fin 2002, aucune irrégularité grave n'a été constatée lors des contrôles de la cellule Football mais le stade n'a pas été contrôlé en 2003 et en 2004. Le contrôle de juillet 2005 suscite actuellement des remous parce que la cellule Football a constaté des problèmes d'évacuation concernant la tribune 1. Quid si un incident s'était produit au cours des dernières années?

Il y a à peine un mois, le ministre déclarait à juste titre que la capacité sécuritaire devait correspondre à la capacité d'évacuation. Pour les rencontres de football et les concerts, il faut peut-être instaurer d'autres mesures de sécurité mais peu importe qu'il s'agisse d'un match de football ou d'un concert lorsqu'il s'agit de vider un stade.

Les préventes ont déjà commencé pour plusieurs grands événements, par exemple pour le concert des Stones le 1er juni. L'Union royale belge des sociétés de football-association (URBSFA) demande une dérogation en ce qui concerne la capacité de la tribune 1. Le ministre peut accorder des dérogations si l'organisateur prend des mesures qui dépassent celles prévues par l'arrêté royal et qui garantissent un même niveau de sécurité. Quelle est la réponse du ministre?

04.03 Yvan Mayeur (PS): Als de UEFA de mening toegedaan was dat het stadion niet aan de normen voldeed, zou er geen enkele Euro 2000-wedstrijd in zijn gespeeld!

Er is momenteel één enkel rapport waarin de adviezen van

ni aucune difficulté. Si l'Union européenne de Football (l'UEFA) avait considéré que ce stade n'était pas conforme, il me semble qu'aucun match n'y aurait eu lieu. L'UEFA est une instance dont les règles sont strictes, si bien qu'elle aurait imposé que ce stade ne soit pas utilisé, eu égard aussi au drame de 1984. Donc, il est certain que tout a été contrôlé afin de s'assurer que ce stade puisse être utilisé convenablement.

Aujourd'hui, il y a un rapport - un seul! - qui contredit l'avis de plusieurs experts en prétendant que ce stade ne peut pas être utilisé. On descendrait de 9.631 places à 3.500 places. Ce rapport propose, si l'on construit deux escaliers latéraux, d'aller jusqu'à 5.000 places - 1.500 places de plus. Mais c'est l'endroit où se garent les ambulances qui doivent éventuellement évacuer le stade. Il s'agit donc d'une fausse bonne idée. Il suffirait pourtant d'en revenir à l'interprétation originelle des textes et règlements du RGPT pour ainsi admettre que ce stade est utilisable. Si ce n'est pas le cas, que faire? On n'organise pas la finale de la coupe de Belgique? On indemnise l'Union belge de Football? Notre collègue du Sénat, M. Schueremans, n'organise pas les concerts des 1er, 13 et 14 juin? Va-t-on dédommager Clear Channel et notre collègue sénateur?

Le stade n'est plus considéré comme employable, alors qu'il a été construit par le ministère de l'Intérieur lui-même qui l'a bâti selon ses normes, ses critères, qui n'ont pas varié depuis lors! Vous devez comprendre que c'est évidemment totalement incompréhensible pour la Ville de Bruxelles. D'ailleurs, cela me paraît relever d'un autre choix pas du tout technique, mais qui est probablement politique. Un autre ministre VLD, à la Région bruxelloise, tente en effet de rebâtir un stade ou de le transformer, en y implantant des "business seats". Il est possible que cela doive être réalisé un jour. Ainsi, la Ville de Bruxelles propose elle-même d'édifier un nouveau stade ailleurs, sur le site de Schaerbeek-Formation, sur le territoire de la Ville. D'autres possibilités existent donc. Mais, de grâce, que l'on ne rende pas ce stade-ci inutilisable, alors qu'il a été construit conformément à des normes agréées unanimement, par la Belgique comme par l'Union européenne de Football.

Par conséquent, il me semble incompréhensible que ce soit remis en cause aujourd'hui. Et je vous demande, monsieur le ministre de l'Intérieur, de revoir officiellement votre position, afin que l'on puisse utiliser ce stade.

04.04 Patrick Dewael, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je voudrais dire tout d'abord qu'officiellement, je n'ai pas encore pris de position en la matière.

Comme vous le savez, une inspection a eu lieu les 6 et 7 juillet. A cette occasion, mes services ont constaté 26 infractions à la réglementation en vigueur et ont dressé un procès-verbal à charge de l'Union belge de football.

Dat is toch wel belangrijk. Ik heb zelf nog geen standpunt ingenomen. In deze opereert mijn voetbalcel voor mij. Het is mijn voetbalcel die tot nu toe heeft onderhandeld. Politiek heb ik echter zelf nog geen

verscheidene deskundigen worden tegengesproken, en waarin wordt geconcludeerd dat het stadion niet mag worden gebruikt. Het aantal plaatsen zou verminderd worden van 9.631 tot 3.000 (5.000 als er twee zijtrappen worden gebouwd, maar dan uitgerekend daar waar de ambulances parkeren!). Nochtans hoeft men maar terug te grijpen naar de oorspronkelijke interpretatie van het ARAB om het stadion voor het publiek te mogen openstellen. Als dat niet zo is, wat moeten we dan doen? Alle geplande evenementen afgelasten, én de organisatoren een schadevergoeding toekennen?

Waarom zou dat stadion niet gebruikt mogen worden? Het werd toch gebouwd door het ministerie van Binnenlandse Zaken zelf, conform de criteria van Binnenlandse Zaken, die sindsdien onveranderd gebleven zijn en door België en de UEFA unaniem werden goedgekeurd. Dat standpunt lijkt mij ingegeven door politieke en niet door technische keuzes.

Het is onbegrijpelijk dat een en ander vandaag weer ter discussie gesteld wordt. Ik vraag u uw standpunt hierover officieel te herzien.

04.04 Minister Patrick Dewael: Ik heb nog geen officieel standpunt ter zake ingenomen.

Op 6 en 7 juli werd het stadion geïnspecteerd. Er werden 26 overtredingen van de geldende reglementering vastgesteld en er werd een proces-verbaal tegen de Belgische Voetbalbond opgemaakt.

La cellule Football a mené des négociations mais je n'ai pas encore pris de décision politique.

beslissing genomen.

Il me semble opportun de faire savoir à la Chambre que, la semaine prochaine, je rencontrerai personnellement les responsables, notamment le président de l'Union belge de Football et le bourgmestre de Bruxelles. Je prendrai connaissance des rapports durant les jours à venir. Par ailleurs, vous devez savoir que j'ai l'ambition d'arriver à une solution.

Ik denk dat met een beetje goede wil veel mogelijk moet zijn, collega Claes. Alleen moet wie de geschiedenis van dat voetbalstadion kent toch weten dat we geen risico's mogen nemen. U zegt dat men in het verleden vaststellingen heeft gedaan en dat men daar niet op uitgekomen is. U weet dat het KB van 1999 terzake eveneens van toepassing is.

Mijnheer de voorzitter, ik heb op een vorige vraag geantwoord en heb toen meegedeeld dat men in de kelders onder de tribune een hele hoeveelheid ontvlambare producten heeft vastgesteld. Ik denk dat toch wel moet opgemerkt worden dat een en ander niet zo is als het wordt voorgesteld.

Ik maak nog een vierde opmerking. De stad Brussel gaat altijd uit van het ARAB, het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, dat minder verder gaat dan wat voor voetbal van toepassing is. Voor voetbal gelden nu eenmaal strengere criteria. Er zijn verschillende reglementeringen van toepassing.

Mijn bekommernis is hoe dan ook dat te allen tijde de veiligheid van de toeschouwers gegarandeerd moet kunnen worden. Ik heb op een bepaald ogenblik nota genomen van het feit dat men er bijna door was en dat de stad Brussel dan opnieuw moeilijkheden gemaakt heeft. Er werd dan ook een procedure ingeleid door de Koninklijke Belgische Voetbalbond, die een afwijkingsaanvraag heeft ingediend. Ik heb nadien vastgesteld dat ze niet ontvankelijk is verklaard, omdat er geen alternatieven worden aangeboden.

Ik resumeer. Er zijn verschillende posities, die op het eerste gezicht moeilijk te verzoenen lijken, maar ik zal in de komende dagen een aantal informele contacten hebben. Begin volgende week zal ik op mijn kabinet een vergadering organiseren met alle verantwoordelijken. Hopelijk kunnen wij een compromis maken tussen de veiligheidsnormen – ik meen dat niemand hier ervoor pleit om die niet te respecteren – en de ambitie om de finale daar te laten doorgaan.

04.05 Joëlle Milquet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je voulais préciser que nous sommes tous des personnes responsables. S'il y avait des doutes, même minimes ou avérés, nous ne ferions pas cette intervention. Nous tenons tous à la sécurité des gens et avons tous vécu la même histoire dans ce pays.

Mais dans le cas présent, nous nous basons sur des rapports de la police et des pompiers eux-mêmes qui appliquent des règles très

Volgende week zal ik een onderhoud hebben met de verantwoordelijke personen, waaronder de voorzitter van de Belgische Voetbalbond en de burgemeester van Brussel. Ik hoop dat we tot een oplossing komen.

Un peu de bonne volonté peut arranger beaucoup de choses mais compte tenu de l'histoire du stade, il est préférable de ne prendre aucun risque. L'arrêté royal de 1999 est d'application. La situation est parfois présentée de manière trop optimiste. Une certaine quantité de produits inflammables ont, en effet, été retrouvés dans les caves sous la tribune. La Ville de Bruxelles se base toujours sur le Règlement général pour la protection du travail (RGPT) mais celui-ci est moins strict que la réglementation qui s'applique au football. Il faut toujours pouvoir garantir la sécurité des spectateurs. À un moment donné, le dossier semblait bouclé mais les autorités de la ville ont alors soulevé de nouvelles objections. L'URBSFA a ensuite introduit une demande de dérogation. Celle-ci a été déclarée irrecevable étant donné qu'aucune autre solution n'était proposée. Les différentes positions semblent difficiles à concilier mais j'aurai quelques contacts informels dans les jours à venir. Au début de la semaine prochaine, une réunion aura lieu en mon cabinet en présence de tous les responsables. J'espère parvenir à un compromis entre le respect des normes de sécurité et l'ambition d'organiser la finale.

04.05 Joëlle Milquet (cdH): Wij zijn allen mensen met verantwoordelijkheidszin, wij zijn allen bekommerd om de veiligheid van de mensen en wij hebben allen hetzelfde meegemaakt. Als er ook maar de minste twijfel zou zijn, dan zouden wij hier het woord

strictes et qui nous semblent correspondre quand on connaît la sévérité des règles de la Fédération européenne de football.

Je me réjouis que vous n'ayez pas pris de décision et qu'une concertation s'amorce. C'est fondamental.

Il existe un différend juridique qu'il faudra vider. Des arguments vous seront donnés sur l'étendue de l'application du Règlement général de protection du travail. En effet, les divergences juridiques sont présentes, mais nous avons suffisamment d'arguments pour démontrer qu'il est applicable dans son entièreté.

J'espère que nous pourrions parvenir à une solution dans les jours qui viennent. Je me réjouis que vous preniez connaissance de l'ensemble des études produites notamment par la Ville.

04.06 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, natuurlijk staat veiligheid voor alles. Wij stellen niettemin vast dat de voetbalcel in het verleden haar werk niet volledig heeft gedaan.

Wij vragen eerst en vooral een jaarlijkse controle van het Heizelstadion. Wij vragen ook een jaarlijkse controle van alle voetbalstadions. Wij vragen bovendien dat u rekening zou houden met enige rechtszekerheid voor organisatoren en ook voor toeschouwers van manifestaties, zodat zij weten dat, indien zij een kaartje hebben gekocht, zij ook naar de voetbalwedstrijd of manifestatie kunnen gaan. Aan de eigenaars van voetbalstadions moet dan ook voldoende tijd worden gegeven om zich aan de wetgeving aan te passen, ook indien er overtredingen worden vastgesteld.

Ik neem aan dat het in het bewuste dossier wel het geval is. Ik vind het dan ook spijtig dat de Heizelzaak zo lang heeft aangesleept en wij er nu, bijna een jaar na de feiten, nog steeds mee worden geconfronteerd.

04.07 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, le ministre a raison sur un point: la sécurité est le souci de tous. Un drame s'est déroulé dans ce stade; il n'est pas question d'en connaître un second, que ce soit là ou ailleurs. Les normes de sécurité les plus draconiennes doivent être respectées, ce qui est d'ailleurs le cas pour ce stade. En effet, la Ville de Bruxelles a rencontré la quasi-totalité des 26 points que vous avez soulevés. Seul un point reste en suspens, pour lequel on ne peut rencontrer l'objection de vos services. Il s'agit d'une nouvelle demande qui n'avait pas été formulée en 2000, en 2001, en 2002 quand de gros événements se sont produits. Ce n'est ni plus ni moins qu'une nouvelle manière d'interpréter la réglementation.

Monsieur le ministre, vous avez dit que vous prendriez des contacts, la semaine prochaine. Je vous fais confiance comme je fais bien évidemment confiance aux autorités de la Ville de Bruxelles pour défendre les intérêts de la Ville, des amateurs de football et des amoureux de la culture et des concerts. J'espère qu'une solution sérieuse pourra être trouvée et que l'on pourra mettre fin à cette polémique qui n'est souhaitable pour personne.

Het incident is gesloten.

niet nemen. Wij baseren ons op de verslagen van de politie en de brandweer waarin strikte regels worden gehanteerd.

Het verheugt mij dat u geen beslissing heeft genomen en dat er overleg wordt aangekondigd. Er bestaan meningsverschillen van juridische aard, maar wij kunnen aantonen dat het ARAB in zijn geheel van toepassing is. Ik hoop dat wij in de komende dagen tot een oplossing kunnen komen.

04.06 Dirk Claes (CD&V): La sécurité prime évidemment mais il semble que la Cellule football n'ait pas fait correctement son travail dans le passé. Nous demandons un contrôle annuel de tous les stades et la sécurité juridique pour les spectateurs qui ont acheté des tickets pour une rencontre ou un événement. En outre, les propriétaires doivent disposer de suffisamment de temps pour apporter les adaptations nécessaires. Il est regrettable que cette affaire traîne à ce point.

04.07 Yvan Mayeur (PS): De strengste veiligheidsmaatregelen moeten worden nageleefd. De stad heeft alle problemen waarop u heeft gewezen verholpen, op een enkele uitzondering na, die verband houdt met een nieuwe vraag die noch in 2000, noch in 2001, noch in 2002 werd geformuleerd. U zal volgende week de nodige contacten leggen. Ik hoop dat daarbij blijkt zal worden gegeven van goede wil en dat deze polemiek zal kunnen worden beëindigd.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Mobiliteit over "het nieuwe spreidingsplan" (nr. P1334)

05 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Mobilité sur "le nouveau plan de dispersion" (n° P1334)

05.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, volgens bepaalde – op dit vlak trouwens eensluidende – kranten hebt u een plan in de mouw om de vluchten vanuit Zaventem opnieuw te spreiden, om ze anders te spreiden ten gevolge van het lentearrest van 21 maart van het hof van beroep van Brussel. Dit arrest van het hof van beroep is heel duidelijk. Het zegt dat er geen rechtmatige en geen eerlijke spreiding is op dit moment, noch in de week, noch in het weekend, noch overdag, noch 's nachts.

Het eigenaardige is nu dat uit alle krantenberichten blijkt dat u enkel in het weekend en dan ook alleen overdag tot een ernstige wijziging van de spreiding wil overgaan. Dat is toch heel eigenaardig. Het heeft de Brusselse minister van Leefmilieu, mevrouw Huytbroeck, de reactie ontlokt dat de wijzigingen zeer minimalistisch zullen zijn. Alles wijst er dus op dat u Brussel ten zeerste zult sparen.

Mijnheer de minister, ten eerste, klopt het dat u zich toespitst op de weekendvluchten en de dagvluchten in het weekend, dus op dat beperkte segment van vluchten? Waarom, mijnheer de minister? Waarom niet elders en op andere momenten in de week?

Ten tweede, beperkt u zich tot een verschuiving van de vluchten die op dit moment boven de Noordrand gaan richting Oostrand en blijft u Brussel sparen? Met andere woorden, houdt u nog altijd rekening met die Brusselse geluidsnormen ofschoon die ongrondwettig zijn?

Ten derde, vraag waarop u tot nu toe nog steeds niet geantwoord hebt in verband met die geluidsnormen, namelijk wat de rechtskracht is van die normen. Er zijn immers al heel wat boetes uitgeschreven op basis van die normen. Kunt u als minister van Mobiliteit eindelijk eens duidelijkheid geven over de gevolgen van die boetes, over de geluidsnormen van Brussel en de rechtskracht ervan?

05.02 Minister **Renaat Landuyt**: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, wat kan ik nu nog zeggen dat niet in de krant heeft gestaan?

De **voorzitter**: U hebt dus geen probleem vandaag, mijnheer de minister.

05.03 Minister **Renaat Landuyt**: Neen? Toch wel. Wij zijn dan ook heel voorzichtig met de informatie over de beslissing die uiteindelijk genomen wordt omdat die nog langs alle kanten bekeken wordt.

Wat is de bedoeling? Er zijn drie arresten van het hof van beroep van Brussel, drie arresten die we proberen te respecteren in die zin dat het eerste arrest het landen verbiedt op de zogenaamde schuine piste 02. Men mag niet vergeten dat er ingevolge dit arrest een procedure loopt voor de beslagrechter. Er is beslagname van een overheidsgebouw omdat de actiegroepen-verzoekers zeggen dat wij dit arrest niet naleven terwijl ik zeg dat wij het wel naleven.

05.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): À en croire plusieurs journaux, le ministre disposerait d'un nouveau plan de dispersion. Le 21 mars dernier, la cour d'appel de Bruxelles a en effet jugé la répartition actuelle inéquitable. Le nouveau plan ne prévoirait pourtant des modifications que pour les vols effectués le week-end et en journée. Bruxelles serait de nouveau épargnée.

Est-ce exact? N'y aura-t-il qu'un transfert d'une partie des nuisances de la périphérie Nord vers la périphérie Est et continue-t-on donc à tenir compte des normes de bruit bruxelloises, alors qu'elles ont été jugées inconstitutionnelles? Quelle est en fait encore la force juridique de ces normes? Plusieurs amendes ont en effet déjà été infligées sur la base de ces normes.

05.03 **Renaat Landuyt**, ministre: Je reste prudent dans le cadre de mes communications parce que le dossier est encore à l'étude. Nous devons tenter de respecter trois arrêts de la cour d'appel de Bruxelles. Le premier interdit l'atterrissage sur la piste 02. Cet arrêt a d'ailleurs déjà engendré une procédure devant le juge des saisies: les requérants prétendent que nous ne respectons pas l'arrêt

Anderzijds is er een arrest waarbij de Brusselse regering de verzoeker is. Dit arrest is in uitvoering in die mate dat wij met de verzoeker, de Brusselse regering, aan het onderhandelen zijn.

De geluidsnormen in Brussel worden nog steeds nageleefd zoals ze jaren geleden werden nageleefd. Wat het arrest nummer 2 betreft, zijn er onderhandelingen met de verzoeker. Dat is de huidige situatie.

Met betrekking tot arrest nummer 3 zijn er veel verzoekers, actiegroepen en gemeenten en wellicht zal het dezelfde behandeling krijgen als het eerste arrest. Men zal ooit zeggen dat we dit niet naleven en ooit proberen beslag te leggen op grond van de dwangsom. Dat is bijna voorspelbaar. Dat wordt thans reeds door de verzoekers verklaard.

Wat doen wij? Het laatste arrest legt een grotere spreiding op. Daarvoor formuleert men in het dispositief een gebod, vandaar cassatie. Ondertussen zijn ze uitvoerbaar en in een rechtstaat moeten ze worden gerespecteerd. Het arrest bevat een formule om het evenwicht te behouden tussen de verschillende zones, rekeninghoudend met de veiligheid en proportionaliteit. Deze toets wordt thans gemaakt om uit te maken op welke manier we op de meest stabiele wijze het huidig plan kunnen aanpassen.

et voulons saisir un bâtiment public à l'effet du paiement de l'astreinte.

Le deuxième arrêt, dans le cadre duquel le gouvernement bruxellois était la partie requérante, est en voie d'exécution dans la mesure où des négociations sont en cours. Les normes de bruit sont toujours respectées comme c'était le cas il y a plusieurs années.

En ce qui concerne le troisième arrêt, il est dès à présent prévisible que les requérants prétendront également que nous ne le respectons pas et que nous tenterons de saisir une propriété publique. Cet arrêt nous impose une plus grande dispersion. Le dispositif comporte une injonction, d'où notre pourvoi en Cassation. Il comprend une série de formules visant un meilleur équilibre entre les différentes zones, compte tenu de la sécurité et de la proportionnalité. Nous étudions actuellement comment adapter au mieux le plan de dispersion.

05.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, na uw antwoord ben ik helemaal niet wijzer geworden. U hebt gewoon herhaald wat we reeds wisten. U herhaalt wat iedereen reeds weet en wat u al zo lang probeert, namelijk de grote principes. Aan de kern hebt u veel concretere zaken voorgelegd.

Wij vrezen dat wij morgen, overmorgen, maandag of volgende week zullen worden geconfronteerd met een beslissing die niet meer te veranderen zal zijn en als een voldongen feit voor ons zal worden neergeploft. Bovendien zal dat plan zeker geen eerlijker spreiding inhouden waarin Brussel een eerlijk deel van de lasten op zich neemt. Wij vrezen dat dit zogenaamd voorlopig besluit dat u nu zult nemen in de praktijk een zeer definitief besluit zal zijn. In dit land zijn de meest definitieve beslissingen meestal voorlopig genoemde maatregelen.

Wij betreuren ten zeerste dat u vandaag minstens het Parlement hierin niet betreft en ons niet onze mening laat zeggen over uw voorstellen, maar ons pas achteraf onze mening zal laten zeggen. Ik hoor u zeggen dat de geluidsnormen voorlopig blijven bestaan. Nochtans is het arrest ook op dit punt zeer duidelijk. Het minste dat u had kunnen doen was aan de normen werken. Uw partij zit mee in de Brusselse regering. Uw partij handhaaft op dit ogenblik nog steeds die egoïstische Brusselse geluidsnormen. Uw partij heeft de mogelijkheid, de middelen om die geluidsmuur te slopen. Daar is moed voor nodig, mijnheer de minister. Daarvoor moet men durven ingaan tegen de Franstalige politici in Brussel in plaats van altijd slippendrager te spelen. We vinden dit bijzonder betreurenswaardig. Uw partij is

05.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Cette réponse ne nous a apporté aucun nouvel élément mais nous savons que le ministre a soumis des propositions concrètes au cabinet restreint. Nous craignons que nous soyons mis devant le fait accompli vendredi ou la semaine prochaine et que dans le nouveau plan également Bruxelles ne supportera pas une honnête part des nuisances. Dans ce pays, les solutions les plus définitives sont souvent celles qui sont annoncées comme provisoires. Nous regrettons que le Parlement soit mis hors jeu lors de la prise de décision.

Une chose est toutefois possible. Le parti du ministre fait également partie du gouvernement bruxellois et contribue donc au maintien des normes bruxelloises égoïstes. Il faut évidemment faire preuve de courage pour s'opposer aux

terzake zeer, zeer hypocriet.

politiciens francophones. Le sp.a est hypocrite.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Agenda

06 Agenda

Le **président**: Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 avril 2006, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

- le projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique, la République tchèque, le Royaume de Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la République d'Estonie, la République hellénique, le Royaume d'Espagne, la République française, l'Irlande, la République italienne, la République de Chypre, la République de Lettonie, la République de Lituanie, le Grand-Duché de Luxembourg, la République de Hongrie, la République de Malte, le Royaume des Pays-Bas, la République d'Autriche, la République de Pologne, la République portugaise, la République de Slovénie, la République slovaque, la République de Finlande, le Royaume de Suède, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (États membres de l'Union européenne) et la République de Bulgarie et de la Roumanie, relatif à l'adhésion de la République de Bulgarie et de la Roumanie à l'Union européenne, au Protocole, à l'Acte, et à l'Acte final, faits à Luxembourg le 25 avril 2005 (transmis par le Sénat) (n° 2392/1);
- le projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon sur la sécurité sociale, signée à Bruxelles le 23 février 2005 (transmis par le Sénat) (n° 2393/1);
- le projet de loi modifiant la loi du 20 décembre 2005 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2006 (n°s 2342/1 et 2);
- le projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, ainsi qu'une disposition de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (n°s 2305/1 à 4);
- la proposition de loi de Mme Karine Lalieux, MM. Tony Van Parys et Jean-Jacques Viseur, Mmes Inga Verhaert et Muriel Gerkens et M. Eric Massin interprétative de l'article 29, §3, alinéa 2, de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (n°s 1900/1 à 3).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 april 2006, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

- het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België, de Tsjechische Republiek, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (Lidstaten van de Europese Unie) en de Republiek Bulgarije en Roemenië, betreffende de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie, met het Protocol, met de Akte, en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 25 april 2005 (overgezonden door de Senaat) (nr. 2392/1);
- het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan betreffende de sociale zekerheid, ondertekend te Brussel op 23 februari 2005 (overgezonden door de Senaat) (nr. 2393/1);
- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 december 2005 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2006 (nrs 2342/1 en 2);
- het wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, alsmede van een bepaling van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (nrs 2305/1 tot 4);
- het wetsvoorstel van mevrouw Karine Lalieux, de heren Tony Van Parys en Jean-Jacques Viseur, de dames Inga Verhaert en Muriel Gerkens en de heer Eric Massin tot interpretatie van artikel 29, §3, tweede lid, van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (nrs 1900/1 tot 3).

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Projets et propositions Ontwerpen en voorstellen

07 Projet de loi modifiant la loi du 29 mars 2004 concernant la coopération avec la Cour pénale internationale et les tribunaux pénaux internationaux, et insérant dans cette loi un nouveau Titre V concernant le Tribunal Spécial pour la Sierra Leone (2051/1-2)

- Projet de loi insérant dans la loi du 29 mars 2004 concernant la coopération avec la Cour pénale internationale et les tribunaux pénaux internationaux un nouveau Titre VI concernant les Chambres extraordinaires chargées de poursuivre les crimes commis sous le régime du Kampuchéa démocratique (2306/1-2)

07 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen, en tot invoeging in deze wet van een nieuwe Titel V betreffende het Speciaal Tribunaal voor Sierra Leone (2051/1-2)

- Wetsontwerp tot invoeging in de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen van een nieuwe titel VI betreffende de bijzondere kamers belast met de vervolging van de misdaden gepleegd onder het regime van democratisch Kampuchea (2306/1-2)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor één enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

07.01 **Claude Marinower**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke verslagen.

07.01 **Claude Marinower**, rapporteur: Je me réfère au rapport écrit.

07.02 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, Niger is er niet bij.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2051. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2051/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2051. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2051/1)**

Le projet de loi compte 13 articles.
Het wetsontwerp telt 13 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 13 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 13 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble du projet de loi nr. 2051 aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het wetsontwerp nr. 2051 zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2306. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2306/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2306. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2306/1)**

Le projet de loi compte 12 articles.
Het wetsontwerp telt 12 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 12 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 12 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble du projet de loi nr° 2306 aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het wetsontwerp nr. 2306 zal later plaatsvinden.

08 **Projet de loi modifiant les articles 259bis, 314bis, 504quater, 550bis et 550ter du Code pénal (1284/12-13)**

08 **Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 259bis, 314bis, 504quater, 550bis en 550ter van het Strafwetboek (1284/12-13)**

Amendé par le Sénat
Geamendeerd door de Senaat

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

Mijnheer Marinower, ik merk dat u alweer onze rapporteur bent.

08.01 **Claude Marinower**, rapporteur: Ook in dit geval verwijs ik naar mijn schriftelijk verslag, voorzitter.

08.01 **Claude Marinower**, rapporteur: Je me réfère au rapport écrit.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Le **président**: Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1284/12)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1284/12)**

Le projet de loi compte 6 articles.
Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

09 **Projet de loi visant à insérer un nouvel alinéa à l'article 417ter du Code pénal (2193/1-2)**
09 **Wetsontwerp tot invoeging van een nieuw lid in artikel 417ter van het Strafwetboek (2193/1-2)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

09.01 **Valérie Déom**, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère à mon rapport écrit.

09.01 **Valérie Déom**, rapporteur:
Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2193/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2193/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

10 **Projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, ainsi qu'une disposition de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (2305/1-4)**
- Proposition de loi interprétative de l'article 29, §3, alinéa 2, de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire (1900/1-3)
10 **Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 17 april 1878 houdende de**

Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, alsmede van een bepaling van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (2305/1-4) - Wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 29, §3, tweede lid, van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (1900/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Karine Lalieux, Tony Van Parys, Jean-Jacques Viseur, Inga Verhaert, Muriel Gerken, Eric Massin

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

10.01 Valérie Déom, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère à mon rapport écrit.

10.01 Valérie Déom, rapporteur: Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag.

Le **président**: Mme Lalieux est inscrite dans la discussion.

10.02 Valérie Déom (PS): Effectivement. Elle se trouve dans le bâtiment, je vais l'appeler.

Le **président**: Je sais que mes lunettes ont un certain âge mais je n'aperçois pas Mme Lalieux.

10.03 Melchior Wathelet (cdH): (...)

Le **président**: C'est la galanterie qui fait que le président demande de la patience à ses collègues lorsqu'on lui dit que Mme Lalieux va arriver.

On me dit toujours qu'il ou elle arrive mais je ne sais jamais d'où!

Ecce mulier!

10.04 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je remercie Mme Déom pour son rapport. J'interviendrai brièvement au nom du groupe socialiste dans ce débat sur le projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 18 avril 1878.

Le projet dont nous débattons aujourd'hui a un double objectif. D'une part, il veut répondre à l'arrêt n° 62/2005 de la Cour d'arbitrage du 23 mars 2005; je ne ferai aucun commentaire sur la voie choisie par le gouvernement pour répondre à ce premier arrêt d'annulation, car cette dernière me semble être la bonne. D'autre part, il veut donner effet à l'arrêt rendu le 15 avril 2005 par la Cour d'arbitrage sur les "questions préjudicielles concernant l'article 29, §3, alinéa 2 de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire".

Sur ce deuxième point, je voudrais émettre quelques considérations. Il me semble important d'apporter toute la clarté sur cette modification et de tirer les conséquences qui s'imposent.

On l'a rappelé lors des débats précédents, les objectifs qui étaient à la base de la loi dite de "compétence universelle", même s'ils ont dû être tempérés, demeurent. La nécessité de poursuivre la lutte contre

10.04 Karine Lalieux (PS): Met dat ontwerp wordt een tweevoudig doel nagestreefd.

Ten eerste: tegemoet komen aan het arrest van 23 maart 2005 van het Arbitragehof: de regering heeft de juiste weg gekozen.

Anderzijds, uitwerking geven aan het arrest van 13 april 2005 van het Arbitragehof met betrekking tot artikel 29, § 2 van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht. De doelstelling die aan de basis van de genocidewet ligt blijft immers dat personen die afkomstig zijn uit landen met een dictatoriaal regime de mogelijkheid moeten hebben om een veroordeling van de feiten af te dwingen.

l'impunité pour des violations de droit international humanitaire reste le point de départ de notre démarche. Non, on ne peut rester indifférent face à ces atrocités! Oui, nous devons empêcher que des exactions soient commises ici et là! Oui, il est essentiel de donner la possibilité à des personnes originaires de pays dirigés par des régimes dictatoriaux, comme la junte birmane, de voir leurs auteurs condamnés, a fortiori lorsqu'elles ont acquis un statut juridique de réfugiés politiques! Oui, nous devons lutter tous ensemble contre ce régime birman!

A cela s'ajoute la logique du raisonnement juridique qui peut humainement aboutir à des situations iniques. Je peux partager avec d'autres le sentiment d'indignation à la lecture de la brièveté de certains arrêts rendus par différentes cours en la matière. Rappelons qu'il s'agit en définitive de confirmer explicitement la primauté de l'obligation internationale préexistante découlant de la Convention de Genève du 18 juillet 1951 relative au statut des réfugiés et son protocole additionnel dans la loi.

Ainsi, alors que la Cour d'arbitrage répond à la Cour de cassation par une décision qui dit pour droit dans cette affaire l'inconstitutionnalité de la disposition, la Cour de cassation reconnaît la discrimination dénoncée par la Cour d'arbitrage, mais a dit, s'agissant pour elle d'une matière relevant du droit pénal matériel, "qu'il ne lui appartenait pas de réparer l'erreur du législateur ni de compenser son oubli et le vide ainsi créé, pas plus qu'il ne lui appartenait de prendre le risque d'interpréter la volonté du législateur".

Les solutions avancées par les uns et par les autres, compte tenu de la symbolique de la matière, méritent assurément que toutes les solutions juridiques soient débattues et approfondies.

Ainsi, on pourrait également s'interroger sur le mécanisme instauré par la loi du 5 août 2005 en confiant à la Cour de cassation le pouvoir de décision de dessaisissement des juridictions belges qui constitue bien une décision définitive au sens de l'article 7 du Code judiciaire qui empêcherait le recours à une loi interprétative, alors que c'est la plus haute juridiction du pays qui appelle une intervention législative. Autrement dit, ici, il ne s'agit aucunement d'imposer une décision aux juridictions.

Ceci dit, madame la ministre, vous avez dit, lors de l'examen de ce projet, qu'un recours en annulation est actuellement pendant devant la Cour d'arbitrage, sur les mêmes bases que celles qui ont conduit à l'arrêt sur la question préjudicielle. Cela pourrait ouvrir une procédure en rétractation.

Ce que je souhaite, c'est rendre l'espoir à ces justiciables réfugiés politiques et leur promettre qu'un jour ils pourront faire valoir leurs droits devant une juridiction d'un pays démocratique qui les accueille. Ce serait reconnaître la souffrance de tout un peuple et dénoncer aussi les activités de multinationales qui profitent de cette souffrance et de ce régime totalitaire.

Nous voterons donc ce texte, mais avec un regret: celui de ne pas pouvoir sauver quelques justiciables – ce que les conventions internationales auraient permis – à cause d'un oubli du législateur pendant un débat un peu trop rapide lors de la constitution de ce

In zo'n symbolische materie kan men zich erover verontwaardigen dat het Hof van Cassatie in zijn antwoord aan het Arbitragehof, dat op de ongrondwettelijkheid van de bepaling wijst, louter stelt dat het zijn taak niet is de fout van de wetgever recht te zetten of de aldus ontstane leemte op te vullen, zoals het evenmin zijn taak is de bedoeling van de wetgever te interpreteren.

Bovendien kan men zich afvragen of de aan het Hof van Cassatie toevertrouwde beslissing tot onttrekking wel degelijk definitief is.

Dit gezegd zijnde, buigt het Arbitragehof zich thans over een beroep tot vernietiging dat op dezelfde elementen stoelt, wat aanleiding kan geven tot een intrekkingprocedure.

Wat ik wil, is dat aan de rechtsonderhorige politieke vluchtelingen opnieuw hoop wordt gegeven. Tevens wil ik de activiteiten aanklagen van multinationals die munt slaan uit dit leed en het totalitaire regime aan de kaak stellen.

Al zullen we deze tekst goedkeuren, toch betreuren we dat een aantal rechtsonderhorigen in de kou blijven staan doordat de wetgever een en ander over het hoofd heeft gezien tijdens een debat dat iets te snel werd gevoerd toen deze regering werd gevormd.

gouvernement.

10.05 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, ce projet de loi vise à améliorer la loi de 2003 puisqu'il permet de donner suite à l'arrêt de la Cour d'arbitrage du 13 avril 2005 suivant lequel la loi de compétence universelle était contraire à la Constitution, dans la mesure où elle imposerait le dessaisissement des juridictions belges, bien qu'un plaignant soit un réfugié reconnu en Belgique au moment de l'engagement initial de l'action publique.

Le projet de loi qui sera voté aujourd'hui assimile donc le réfugié reconnu à un citoyen belge au sens de la Convention de Genève relative au statut des réfugiés, aux ressortissants belges pour ce qui concerne l'application du régime transitoire au dossier ayant fait l'objet d'un acte d'instruction dans le cadre de la loi relative aux violations graves du droit international humanitaire.

Néanmoins, le fait d'avoir opté pour une loi plutôt que pour une loi interprétative empêche les réfugiés birmans, qui ont été déboutés, d'introduire une nouvelle plainte et donc de voir l'instruction de leur dossier rouverte.

Mme Onkelinx a déclaré en commission que la question avait été posée à la Commission internationale humanitaire et que celle-ci avait répondu qu'il n'était pas possible d'élaborer une loi interprétative car la jurisprudence en la matière est constante. Il aurait fallu que la disposition d'origine ait pu raisonnablement être interprétée autrement, en incluant le réfugié reconnu, ce qui n'était pas le cas. Comme l'a dit la ministre, on ne peut donc avoir recours à une loi interprétative. Par conséquent, il n'est pas possible d'admettre des faits rétroactifs, de nouvelles dispositions au profit des Birmans déboutés.

Ce serait une contravention à l'article 7 du Code judiciaire, nous dit-elle.

L'objectif était d'éviter toute nouvelle insécurité juridique. Je le comprends mais ce faisant, le groupe Ecolo considère qu'on admet qu'une société comme TotalFina-Elf qui est active en Birmanie depuis 1992, peu après le début du régime de la junte militaire, puisse encore aujourd'hui alimenter la junte birmane en devises étrangères permettant ainsi à ce régime dictatorial de se maintenir, de blanchir l'argent de la drogue, de brimer sa population et donc d'empêcher le gouvernement démocratiquement élu en 1990 de pouvoir siéger. Cette société est fière d'être dans ce pays dans ces conditions-là! En outre, elle a pu utiliser des travailleurs birmans sous le régime du travail forcé et ce, sous prétexte qu'elle construisait quelques écoles et quelques dispensaires de soins pour les enfants birmans qui habitent dans les zones ravagées par le passage des canalisations gazières.

Le **président**: Madame Gerken, M. Van den Eynde aimerait vous interrompre si vous le permettez.

10.06 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mevrouw Gerken, ik had u een vraag willen stellen over de logica van de door u hier gevolgde redenering.

U klaagt aan dat een militair regime, een militaire dictatuur – het

10.05 Muriel Gerken (ECOLO): Dit wetsontwerp houdt een verbetering in van de wet van 2003 aangezien het tegemoetkomt aan het arrest van het Arbitragehof van 13 april 2005, dat stelde dat de genocidewet strijdig was met de Grondwet in zoverre ze de onttrekking aan de Belgische rechtscollages zou opleggen.

Dit wetsontwerp lost het probleem op door een erkende vluchteling met een Belgische burger gelijk te stellen volgens de bepalingen van het Verdrag van Genève.

Niettemin werd niet voor een interpretatieve wet maar voor een wet "tout court" geopteerd. Daardoor kunnen de uitgeprocedeerde Birmaanse vluchtelingen niet opnieuw klacht indienen.

Volgens de minister is zulks onmogelijk, omdat de oorspronkelijke wetsbepaling redelijkerwijze niet anders kan worden geïnterpreteerd. Doel is te voorkomen dat opnieuw rechtsonzekerheid ontstaat.

Ecolo meent echter dat men aldus toelaat dat een maatschappij als TotalFina-Elf, die sinds het begin van de militaire junta in Birma actief is, die junta een verdere toevloed van buitenlandse deviezen blijft verzekeren en Birmaanse werknemers als dwangarbeiders inzet.

10.06 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mme Gerken prétend que la dictature militaire birmane est indirectement soutenue par les projets dont la

woord is niet te sterk –, zoals het regime in Birma, toch nog onrechtstreeks kan worden gesteund doordat bijvoorbeeld scholen werden uitgebouwd en geprobeerd is de zwaarste nood van de bevolking ter plekke te lenigen.

Ik heb echter de indruk – u mag mij tegenspreken, indien ik mij vergis – dat u dat betreurt gelet op het misdadige karakter van het regime dat aan de macht is en gelet op het feit dat het alleszins geen democratisch regime is.

U zult zich ongetwijfeld herinneren – het is nog heel recent – dat op dit ogenblik de Europese Unie nog steeds zogenaamde humanitaire – ik gebruik dat woord, omdat ik op dit ogenblik geen ander woord heb – hulp geeft aan de Palestijnen, ondanks dat een regime zoals het Hamas-regime het ginds op dit ogenblik voor het zeggen heeft. Ik geef graag toe dat het Hamas-regime op een democratische wijze aan de macht is gekomen. Voor het overige is het echter een regime dat – ik zal een eufemisme gebruiken – niet aanbevelenswaardig is.

Als wordt gezegd dat ondanks Hamas de Palestijnse bevolking mag worden geholpen, waar veel voor te zeggen is, dan moet dezelfde logica toch worden toegepast op de hele wereld, nietwaar?

10.07 Muriel Gerkens (ECOLO): En ce qui concerne la Palestine et le Hamas, qui vient d'être élu, j'aurais tendance à dire: il est élu et doit prendre des dispositions pour gérer son pays. Il sera donc jugé sur ses actes. Jusqu'à présent, le Hamas n'était pas un parti de gouvernement. S'il met en place un régime qui bafoue les droits des citoyens, il est évident que mon jugement sur ce gouvernement sera identique à celui que je porte sur la junte birmane.

Ceci dit, il y a aussi des réfugiés birmans qui ont introduit une plainte sur la base de notre loi de compétence universelle, qui a été modifiée. Or nous avons omis de préciser dans cette loi que le réfugié avait le même accès à la justice que le citoyen belge. Ce faisant, le recours à la loi est rendu caduc.

Un autre problème concerne la société TotalFina. Des instances internationales, dont l'OIT, ont exprimé l'idée qu'il était impossible d'investir en Birmanie sans soutenir la junte militaire en place. Il a donc été demandé aux Etats et aux entreprises de cesser toute relation économique avec la Birmanie, et donc avec la junte. Il existe des témoignages de plusieurs organisations européennes et internationales montrant que l'apport de TotalFina soutient cette junte.

Je le dis et le répète: si un gouvernement d'un autre pays, mais du même type, bafoue pareillement les droits de ses citoyens, j'adopterai évidemment une position identique. Je soutiendrai de la même manière un réfugié palestinien en Belgique qui veut porter plainte contre x parce que ses droits ont été gravement enfreints. Et j'espère qu'il pourra utiliser cette loi d'une façon identique.

finalité est d'apaiser la détresse de la population locale. Or, l'Union européenne apporte toujours son soutien à la population palestinienne alors que le Hamas, certes démocratiquement élu, est aujourd'hui au pouvoir. Le régime mis en place par le Hamas serait-il recommandable? Ne devrait-on pas adopter la même attitude vis-à-vis de tous les pays?

10.07 Muriel Gerkens (ECOLO): In Palestina heeft Hamas de verkiezingen gewonnen. Die partij zal op haar daden worden beoordeeld. Indien de Palestijnse regering een beleid voert dat de rechten van haar burgers miskent, zal ik ze op dezelfde manier beoordelen als de junta in Birma.

Ik betreur dat Birmaanse vluchtelingen die op grond van onze genocidewet een klacht hebben ingediend, bot hebben gevangen, omdat we niet hebben verduidelijkt dat zowel vluchtelingen als Belgische burgers die wet konden invoeren. Ik betreur tevens de houding van TotalFina die haar activiteiten in Birma voortzet ondanks de aanbevelingen van diverse internationale organisaties, waaronder de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), die stellen dat men onmogelijk in Birma kan investeren zonder de junta te steunen, en de opschorting van de economische relaties met Birma vragen.

Indien een andere regering evenzeer een loopje zou nemen met de rechten van haar burgers, zou ik op dezelfde manier

reageren.

10.08 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, (...)

De **voorzitter**: Maar mijnheer Van den Eynde, dat is evident! "De minimis non curat praetor".

10.09 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik bedank u voor het citaat.

Mevrouw Gerkens, ik kan uw redenering volgen, tenminste daar waar u de logica vraagt in verband met onze wetgeving. U bent daar volledig logisch in. Ik heb daarover van bij het begin geen enkele opmerking gemaakt.

Ik wil enkel dit zeggen: men schiet met alle mogelijke wapens op bedrijven die op dit ogenblik investeren in Birma. Ik heb u gezegd dat ook ik van mening ben dat dit een dictatuur is. Ik heb de indruk dat men deze bedrijven zelfs verwijt dat zij daar het onderwijs steunen. Zelfs dat wordt bekritiseerd. Men doet dat blijkbaar veel minder voor Hamas. U zegt dat u wilt afwachten wat Hamas zal doen. Ik denk dat u sinds zondag niet meer moet wachten.

Zondag is er een bloedige aanslag gepleegd in Tel Aviv die als het ware goedgekeurd werd door Hamas vermits een minister van de Hamas-regering heeft gezegd dat dit een daad van zelfverdediging was. Op dat ogenblik is volgens mij alles duidelijk en klaar. Ik overdrijf niet als ik zeg dat het regime van Hamas in Palestina, ook al is het verkozen, daar waar dit in Birma niet het geval is, op dezelfde manier moet worden behandeld als het regime in Birma.

10.10 Muriel Gerkens (ECOLO): Je persiste et signe si vous considérez que ce qui s'est passé dimanche est un premier indice. Il n'empêche qu'en Belgique, je ne me trouve pas en situation de poser un jugement objectif, basé sur des faits concrets. Il existe des instances internationales pour cela; si ces instances internationales évaluent la manière dont ce gouvernement se comporte vis-à-vis de ses citoyens et aboutissent à la conclusion d'un non-respect des droits, je tiendrai la même position.

Ma position concernant TotalFina et la junte birmane relève aussi de rapports et recommandations internationaux. Il ne s'agit pas de mon interprétation personnelle qui me permet d'adopter cette position: elle serait trop subjective et ne reposerait pas sur des faits suffisamment clairs.

Pour en revenir à l'objet de mon intervention, mon reproche envers le projet de loi que nous adoptons, c'est qu'après avoir opté pour un

10.09 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): On tire à boulets rouges sur les entreprises qui investissent en Birmanie. Pour moi, ce pays est une dictature, donc je conçois ces réserves. Toutefois, les entreprises qui soutiennent l'enseignement en Birmanie sont également sous le feu des critiques, alors qu'on est beaucoup plus conciliant quand il s'agit de la Palestine, même si cette dernière est sous le pouvoir du Hamas. Ainsi, l'aide humanitaire est autorisée pour la Palestine.

Mme Gerkens déclare que nous devons attendre de voir comment le Hamas va se comporter. Je pense que cette attente est devenue inutile depuis l'attentat de dimanche dernier à Tel Aviv. Cet attentat sanglant a été pour ainsi dire approuvé par le Hamas, puisqu'un ministre du gouvernement a déclaré qu'il s'agissait d'un acte d'autodéfense. J'estime que même s'il a été élu démocratiquement, nous devons traiter le régime du Hamas de la même manière que celui de la Birmanie.

10.10 Muriel Gerkens (ECOLO): Volgens u vormen de gebeurtenissen van zondag een eerste aanwijzing op grond waarvan Hamas beoordeeld kan worden. Ik zal mijn oordeel baseren op de conclusies van de internationale organisaties. Mijn standpunt over TotalFina en de Birmaanse junta berust ook op internationale rapporten en aanbevelingen.

Ik betreur dat we in het kader van het wetsontwerp niet geopteerd hebben voor een interpretatieve wet, waarmee Birmaanse aanklagers een nieuw proces hadden

article stipulant que "la loi s'applique aussi aux réfugiés" plutôt que pour une loi interprétative disant que "la loi, telle qu'elle existait, concernait dès le départ les réfugiés puisque, dans notre Constitution, réfugiés et citoyens belges ont le même accès à la justice", ce faisant, on empêche les plaignants birmans de voir leur affaire rouverte et rejugée.

Je m'offusque à cause de cette situation qui nous empêche de nous en prendre à la société TotalFina plus particulièrement. Les autres ont fui la Birmanie et ont suivi les recommandations de l'OIT, alors que Total est satisfaite et fière de soutenir la junte.

Je me permettrai donc de déposer un amendement, issu de l'amendement que j'avais déposé à la loi interprétative. Cet amendement permettrait une réouverture des dossiers: il entraînerait donc un effet rétroactif de cette loi pour les décisions passées en force jugée et rendues par la Cour de cassation, de manière à pouvoir les rétracter et rouvrir les dossiers.

J'ai un autre regret vis-à-vis de ce projet de loi: il ne prévoit pas la possibilité pour la partie plaignante d'être entendue devant la chambre des mises en accusation, qui décide de l'opportunité ou non d'engager des poursuites en n'entendant que l'avis du procureur fédéral.

En commission, j'avais introduit un amendement pour permettre au plaignant d'être entendu par la chambre des mises en accusation. Cet amendement avait été refusé: on argumentait que cette phase du jugement ne constituait pas un jugement de fond, mais un jugement spécifiant seulement la recevabilité ou non de la plainte. Or le fait de se prononcer sur cette recevabilité dépend aussi de la capacité de poursuite dans un autre pays que la Belgique. À mon sens, il est alors important que le plaignant puisse également être entendu afin que la chambre des mises en accusation ait une vision la plus complète possible.

C'est d'autant plus vrai que cela permettrait de respecter les recommandations du dernier rapport contre la torture qui, dans le cadre de la compétence universelle, demande aux États d'accorder aux victimes le droit à un recours effectif en leur donnant la faculté de déclencher l'action publique par la voie de la constitution de partie civile et par tout autre moyen permettant le respect le plus effectif par l'État de ses obligations. On retrouve la même préoccupation dans les principes et lignes directrices du droit à réparation des victimes de violations du droit international humanitaire, édictés par les Nations unies.

Enfin, je sais que si, aujourd'hui, des plaintes étaient déposées en Belgique par des réfugiés birmans, elles seraient considérées comme recevables. Néanmoins, j'ai le sentiment que le courage de ceux qui ont osé porter plainte est bafoué. Nous n'ions finalement la capacité de la Belgique à se revendiquer comme défenseur des droits de l'homme et du respect de ceux-ci, ce malgré les déclarations faites à la presse. Je me souviens notamment de propos tenus par la ministre de la Justice en ce qui concerne d'autres crimes contre les droits de l'homme. Tout sera mis en œuvre, disait-elle, pour que ces personnes puissent être jugées en Belgique. Pourtant, le jugement des plaintes qui ont été déposées sur la base d'une loi que nous avons adoptée et

kunnen bekomen. Nu kunnen we niets ondernemen tegen TotalFina, dat de aanbevelingen van de IAO naast zich neerlegt.

Om een heropening van de dossiers mogelijk te maken dien ik dus een nieuw amendement in, dat voortvloeit uit mijn amendement op de interpretatieve wet.

Ik betreur nog een ding: het wetsontwerp bepaalt niet dat de klagende partij voor de kamer van inbeschuldigingstelling kan worden gehoord. Mijn amendement in dat verband werd in commissie verworpen, omdat het, in die fase van de procedure, niet om een uitspraak ten gronde maar om een beslissing over de ontvankelijkheid zou gaan. De ontvankelijkheid van de klacht hangt echter samen met de mogelijkheid in een ander land vervolging in te stellen en in die zin is het belangrijk dat de klager kan worden gehoord. Die werkwijze ligt ook in het verlengde van de aanbevelingen van het laatste verslag ter voorkoming van foltering en van de door de Verenigde Naties uitgevaardigde beginselen.

Ten slotte, zelfs indien een door andere Birmanen in België ingediende klacht als ontvankelijk zal worden beschouwd, heb ik het gevoel dat we onrecht doen aan de moed van hen die al een klacht hebben ingediend en dat we er niet langer prat kunnen op gaan voorvechters van de mensenrechten te zijn.

qui permettait aux personnes de se porter partie civile, ne sera finalement pas possible.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2305/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2305/1)**

Le projet de loi compte 5 articles.
Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:

Art. 2

! 1 - Muriel Gerkens **(2305/2)**

Art. 3

! 2 - Muriel Gerkens **(2305/2)**

Art. 4

! 3 - Muriel Gerkens **(2305/4)**

Les articles 1 et 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 5 worden artikel per artikel aangenomen.

Le vote sur les amendements et les autres articles est réservé.
De stemming over de amendementen en de overige artikelen wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

11 Proposition de résolution visant à inclure le gilet de sécurité réfléchissant dans la liste des accessoires de sécurité obligatoires et à rendre obligatoire, le port de ce gilet par le conducteur suite à un accident ou à une panne (1855/1-4)

11 Voorstel van resolutie teneinde het reflecterend veiligheidsvest op te nemen in de lijst van verplicht veiligheidsstoeberehoren alsmede bestuurders te verplichten dat vest te dragen na een ongeval of bij motorpech (1855/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Annick Saudoyer, Hilde Vautmans, François-Xavier de Donnea, Dylan Casaer, Camille Dieu

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85.4) **(1855/4)**
De door commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85.4) **(1855/4)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

De heer De Coene, rapporteur, verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

Ik heb twee personen ingeschreven in de algemene bespreking, Mme Saudoyer en mevrouw Vautmans. Wie begint?

11.01 Jef Van den Bergh (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Dan zal ik u laten beginnen. Wilt u als eerste beginnen? Puis Mme Saudoyer en mevrouw Vautmans als laatste? Is het goed zo?

U hebt het woord in de algemene bespreking.

11.02 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, waarde collega's, wat de voorliggende resolutie betreffende veiligheidsvesten in de wagens betreft, kan ik u alvast meedelen dat onze fractie deze resolutie zal steunen. Uiteraard hechten wij een groot belang aan de verkeersveiligheid en elke maatregel die deze veiligheid kan verbeteren, is dan ook welkom.

Een element in deze zorg zijn de fluorescerende en – volgens collega Casaer – ook retroreflecterende veiligheidsvestjes die de automobilisten en de passagiers moeten aantrekken als zij op de pechstrook uit hun wagen stappen, bijvoorbeeld om een autoband te vervangen.

Zichtbaarheid is inderdaad een belangrijk gegeven. Een oude slogan van het BIVV heeft het ooit op volgende wijze uitgedrukt: "Laat je zien, want anders ben je gezien." Het klinkt misschien een beetje gedateerd, maar de boodschap blijft uiterst relevant. CD&V heeft dan ook constructief meegewerkt aan het voorliggende voorstel van resolutie. Meer nog, wij zijn er ook in geslaagd om de tekst bij amendement nog een beetje te laten verbeteren. Niet alleen bestuurders van een voertuig, maar ook de passagiers die het voertuig verlaten, moeten uitgerust zijn met zo'n fluo-vestje als zij zich op de pechstrook begeven om te helpen met bijvoorbeeld het reservewiel.

Zichtbaarheid is belangrijk, zegden we, en dat geldt ook nog voor andere elementen die de zichtbaarheid verbeteren. Naar aanleiding van de recente Europese Raad van Transportministers denken wij, bijvoorbeeld, aan het verplichte daglichtrijden. Ik haal er dat nu even bij omdat het verslag van die Europese Raad toevallig binnenkwam op het moment dat we deze resolutie aan het voorbereiden waren. We lezen daarin dat de Europese Raad van Transportministers eraan denkt om het daglichtrijden te verplichten. Wij hebben daar zelf al langer geleden een wetsvoorstel over ingediend en na onze constructieve bijdragen aan de voorliggende resolutie hopen wij ook dat er een constructieve bijdrage van de meerderheidspartijen komt om dit wetsvoorstel in onze commissie te behandelen. De impact van dit voorstel is immers wellicht nog enkele keren groter dan het voorliggende voorstel. Volgens een studie van de ETSC, European Transport Safety Council, zouden er 7 procent verkeersdoden per jaar kunnen uitgespaard worden indien iedereen ook overdag met zijn lichten aan zou rondrijden. Trouwens, ook senator Flor Koninckx volgde ons voorbeeld – hij doet dat wel meer – en heeft in de Senaat

11.02 Jef Van den Bergh (CD&V): Le CD&V attache une grande importance à la sécurité routière et soutient dès lors cette proposition de résolution qui tend à rendre obligatoire le gilet de sécurité réfléchissant. La visibilité est en effet un élément de sécurité essentiel. Le CD&V a participé de manière constructive à l'examen du texte et est même parvenu à l'améliorer par la voie d'amendements: non seulement le conducteur mais aussi les passagers qui quittent le véhicule devront porter un gilet de sécurité s'ils se trouvent sur la bande d'arrêt d'urgence.

Le Conseil européen des ministres des transports envisage pour des raisons de sécurité d'imposer aux automobilistes l'obligation de rouler également avec les phares allumés la journée. Nous avons nous-mêmes déjà déposé une proposition de loi en ce sens et nous comptons sur l'attitude constructive des partis de la majorité pour l'examiner. L'incidence de cette proposition sur la sécurité routière est probablement encore bien plus importante. Selon le European Transport Safety Council, une telle mesure pourrait permettre de réduire de 7% le nombre de tués sur les routes. Flor Koninckx a déposé une proposition de loi similaire au Sénat. Nous regrettons que M. Landuyt ne semble pas être favorable à l'obligation d'allumer ses phares la

iets gelijkaardigs ingediend. De minister zal ongetwijfeld zijn eminente partijgenoot en verkeersspecialist volgen en dit voorstel steunen, dachten wij tenminste. In de reacties na de Europese Raad van Transportministers bleek echter dat minister Landuyt absoluut geen voorstander is van deze verplichting. We hopen dan ook zo spoedig mogelijk hierover een debat te kunnen hebben in onze commissie.

We zullen dus straks het voorstel van resolutie over de veiligheidsvestjes goedkeuren. We rekenen er alleen wel op dat het daar niet bij blijft. Er zijn voorbeelden genoeg bekend van resoluties die bijna unaniem worden goedgekeurd, daarna in de schuif belanden en waarmee nooit nog iets gebeurt. We hopen dat het hier niet mee gebeurt en dat deze resolutie tegen pakweg het einde van het jaar ook gestalte zal krijgen in een uitvoering. We zullen er zeker op toekijken of de minister deze resolutie ook zal naleven. Rendez-vous op het einde van dit jaar.

11.03 Annick Saudoyer (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je suis particulièrement heureuse que cette proposition de résolution soit enfin présentée au sein de notre assemblée car tous les conducteurs sont concernés. Il s'agit, primo, de l'obligation de porter le gilet de sécurité dans les circonstances dangereuses ou délicates. En découle logiquement, secundo, l'introduction dudit gilet dans la liste des accessoires obligatoires du véhicule.

Le gilet fluo est maintenant partout, comme chacun peut le constater. Beaucoup de cyclistes et de coureurs à pied le portent systématiquement aussi bien en journée qu'en soirée. Certains piétons l'utilisent à la tombée de la nuit. Et de nombreux conducteurs n'ont pas attendu pour équiper leur véhicule de cet accessoire, souvent à la suite de vacances dans l'un des nombreux pays européens où il a déjà été rendu obligatoire: Espagne, Italie, Portugal, Autriche, France et Allemagne.

Le gilet de sécurité fluorescent et réfléchissant est déjà largement porté et commercialisé; son prix d'achat est très démocratique. Il est donc grand temps que le port de cet accessoire soit officiellement intégré dans le Code de la route.

Puisque les Belges semblent accueillir le gilet de sécurité positivement, reste à généraliser son utilisation et à créer chez le conducteur le réflexe de le porter dans des situations à risques. En quittant son véhicule à la suite d'un accident ou d'une panne, le conducteur redevient piéton, donc très vulnérable.

Une étude consacrée à la sécurité sur les bandes d'arrêt d'urgence montre que 87% des personnes qui s'y sont arrêtées au moins une fois estiment que leur position était extrêmement dangereuse. En effet, l'espérance de vie d'un piéton sur une bande d'arrêt d'urgence d'autoroute n'excède pas 20 minutes.

Partant de là, un conducteur qui quitte son véhicule accidenté ou en panne pour procéder aux gestes d'usage (premiers secours, etc.) se trouve particulièrement en danger. De manière générale, un piéton renversé à 20 km/h court un risque sur dix d'être tué et n'a aucune chance de s'en sortir si le choc se produit à 80 km/h. Dans ces cas, il importe d'être vu pour être reconnu comme usager de la voie

journée et nous espérons qu'un débat approfondi sera consacré à cette question en commission.

Après l'adoption de la présente proposition, nous veillerons à ce que la résolution soit effectivement mise en oeuvre et nous reviendrons sur la question à la fin de l'année.

11.03 Annick Saudoyer (PS): Ik ben blij met dit voorstel van resolutie, want het geldt alle bestuurders. Het voorstel betreft de verplichting om het veiligheidsvest te dragen in gevaarlijke of hachelijke situaties en strekt ertoe dit vest als verplicht veiligheids-toebehoren in voertuigen aan te merken.

Het fluorescerend en reflecterend veiligheidsvest, dat tegen zeer democratische prijzen verkrijgbaar is, wordt in België al veel gedragen, door fietsers, joggers of voetgangers. Heel wat bestuurders hebben nu al zo'n vest in hun voertuig liggen. Het veiligheidsvest is verplicht in vele Europese landen en het is hoog tijd dat het door iedereen gebruikt wordt.

Chaufeurs die uitstappen na een ongeval of bij motorpech, worden opnieuw voetgangers en dus zeer kwetsbare weggebruikers, vooral op de pechstrook. Het is dan belangrijk dat men goed zichtbaar is voor andere automobilisten, vooral bij verminderde zichtbaarheid 's nachts, bij regenweer of bij mist. Wie een veiligheidsvest draagt, is bij slecht weer zichtbaar vanop driehonderd meter afstand.

Wie zich op de openbare weg begeeft, moet verplicht worden goed zichtbaar te zijn. Wij hopen dat die verplichting in de toekomst uitgebreid wordt tot andere

publique à part entière, a fortiori quand le champ de vision des autres automobilistes est amoindri par l'obscurité, la pluie ou le brouillard. Lors de conditions météorologiques défavorables, ce gilet permet d'être vu jusqu'à 300 mètres.

Imposer aux usagers de la voie publique d'assurer leur propre visibilité dans un contexte dangereux est bien le moins que l'on puisse faire. Nous voudrions aller plus loin, car d'autres catégories d'usagers de la voie publique dits "faibles" ont besoin d'une visibilité accrue dans certaines circonstances.

Une mesure comme celle-ci a déjà remporté spontanément l'adhésion des citoyens. Il ne manquait plus qu'une volonté politique de contribuer à la sécurité sur nos routes.

Par cette proposition de résolution, nous demandons au ministre de la Mobilité de prendre les dispositions nécessaires pour que cette mesure soit mise en application le plus vite possible.

11.04 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, reeds op 12 januari vorig jaar heb ik, samen met de collega's Annemie Turtelboom en Miguel Chevalier van de VLD, een voorstel van resolutie ingediend aangaande het verplicht gebruik maken van het reflecterend veiligheidsvest. Van bij het begin werd in onze resolutie heel duidelijk gesteld dat een bestuurder of passagier pas verplicht was om bij een ongeval of bij autopech het vestje te dragen indien dat vestje ook expliciet was opgenomen in de lijst van verplichte veiligheidstoebehoren van een wagen. Concreet wil dat zeggen dat we zowel de wegcode als het technisch reglement op de auto in die zin moeten aanvullen.

Sommige verkeerseexperts hadden oorspronkelijk hun twijfels bij het nut van die maatregel. Ook de minister had zich, zowel in de media als naar aanleiding van de bespreking van de resoluties in de commissievergadering, verschillende keren eerder sceptisch uitgesproken over dat voorstel.

Vooraf de reactie van voormalig commissaris bij de federale politie Flor Koninckx heeft mij verbaasd. Eerst kwam er een debat in de pers over plagiaat, wat in de politiek toch moeilijk is als we met twee assemblees zitten, maar ook toen wij die resolutie in de Kamer hadden goedgekeurd, heeft de heer Koninckx zich nogal sceptisch uitgelaten. Hij vraagt zich namelijk af wanneer dat veiligheidsvest nu gedragen moet worden. Welnu, dat staat heel duidelijk vermeld in de resolutie: "de bestuurder of passagier die het voertuig verlaat". Ik denk dat dat een duidelijke verwijzing is. Collega, u kunt dus aan uw collega in de Senaat meedelen dat deze resolutie toch wel heel duidelijk is dienaangaande.

Het is bovendien een resolutie en geen wetsvoorstel. De minister van Mobiliteit zal die resolutie moeten omzetten in de wetgevende macht.

Ondanks het scepticisme van verkeerseexperts en van de minister in den beginne, denk ik dat wij hier in de commissie heel goed hebben samengewerkt. Verschillende partijen hebben resoluties ingediend. Wij hebben ons dan ook samen gezet, en we hebben uiteindelijk één resolutie van de verschillende partijen ingediend, die nota bene unaniem goedgekeurd is. Ik denk dus dat wij kunnen zeggen dat het

categorieën van "zwakke" weggebruikers en vragen de minister van Mobiliteit het nodige te doen om deze resolutie snel handen en voeten te geven.

11.04 Hilde Vautmans (VLD): Le 12 janvier 2005, j'ai déposé avec quelques collègues du VLD une proposition de résolution tendant à rendre obligatoire l'utilisation d'un gilet de sécurité réfléchissant. D'emblée, nous avons proposé de n'imposer le port de ce gilet que s'il figurait sur la liste des accessoires de sécurité obligatoires d'une voiture. Il faut par conséquent compléter le code de la route ainsi que le règlement technique. Certains experts des transports doutaient de l'utilité de cette mesure et même le ministre s'est déclaré sceptique. C'est surtout l'attitude hostile de M. Flor Koninckx qui nous a étonnés. Un large consensus s'est cependant peu à peu dégagé au sein de la commission. Nous avons collaboré de façon constructive et un texte a finalement été approuvé à l'unanimité. Le Parlement a assumé pleinement sa responsabilité de pouvoir législatif. La balle est maintenant dans le camp du ministre.

On sous-estime l'importance d'une bonne visibilité au sein du trafic lorsqu'on cherche à déterminer les causes des accidents de la circulation. Les accidents surviennent souvent parce qu'un usager n'en voit pas un autre ou le voit trop tard, même durant la journée. Le manque de visibilité

Parlement haar wetgevende macht ten volle heeft opgenomen.

Inhoudelijk, de zichtbaarheid in het verkeer is een thema dat dikwijls onderschat wordt bij het zoeken naar de oorzaken van verkeersongevallen. Wij moeten trouwens ook toegeven dat daarover in België tot dusver weinig onderzoeksgegevens bestaan. Bij een ongeval speelt in veel gevallen echter mee dat een weggebruiker iemand anders te laat of helemaal niet ziet, ook overdag. Zeker voor de zwakke weggebruiker is een gebrekkige zichtbaarheid een hoofdoorzaak voor de betrokkenheid in ongevallen met zware lichamelijke letsels of met dodelijke afloop. Waar echter zelden bij wordt stilgestaan, is dat elke automobilist een potentiële zwakke weggebruiker is. Wie namelijk met de auto in panne valt, bij motorpech of een lekke band, wordt op dat ogenblik een zwakke weggebruiker.

Collega's, de verplichting om dat veiligheidsvestje op te nemen in de lijst van verplichte toebehoren en het ook te dragen bestaat reeds in verschillende Europese landen: Italië, Spanje, Oostenrijk en Portugal. Wie met de wagen naar die landen met vakantie is geweest, zal zich herinneren dat, bij een bezoek aan de garage; de garagist heel duidelijk zei dat men niet mocht vergeten om zo'n vestje in de koffer te leggen.

Collega's, ik ben heel blij dat wij vandaag deze resolutie unaniem gaan goedkeuren. Met deze resolutie geven wij een aanzet dat zichtbaarheid in het verkeer belangrijk is. Op de vaak gestelde vraag waarom dat vestje nodig is, antwoord ik steeds dat de driehoek die de auto moet beschermen wel in de koffer ligt en dat het dus aangewezen is het veiligheidsvestje dat ons kan beschermen, erbij te leggen.

Le **président**: La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Collega's, u kent het systeem van de resoluties. Ik heb consideransen A tot G en vragen 1 tot 3 aan de regering.

Collega's, het is geen slechte methode. Ik ben acht jaar minister van Verkeerswezen geweest en ik herinner mij dat men gewoonlijk met koninklijke besluiten werkt. Het is dan beter om een resolutie te hebben en een koninklijk besluit af te dwingen dan om een wetgeving te creëren waar men met wetten en besluiten opgescheept zit.

*Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.*

Le vote sur la proposition de résolution aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

est une cause majeure d'accidents pour les usagers faibles. Pourtant, on n'a guère conscience de ce que chaque automobiliste en panne au bord d'une route est potentiellement un usager faible.

Le gilet de sécurité réfléchissant est d'ailleurs déjà obligatoire dans plusieurs pays d'Europe. Je me félicite que nous puissions approuver aujourd'hui cette proposition de résolution. La visibilité est un élément très important pour la sécurité routière ; ce gilet réfléchissant est susceptible de protéger sinon la voiture, tout au moins l'automobiliste.

Le **président**: La résolution comporte un certain nombre de considérants et de demandes adressées au gouvernement. Je sais de par mon expérience d'ancien ministre des Communications qu'en la matière, il est préférable de forcer l'élaboration d'arrêtés royaux par le biais d'une résolution que de rédiger de nouveaux textes de loi.

12 **Projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique, la République tchèque, le Royaume de Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la République d'Estonie, la République hellénique, le Royaume d'Espagne, la République française, l'Irlande, la République italienne, la République de Chypre, la République de Lettonie, la République de Lituanie, le Grand-Duché de Luxembourg, la République de Hongrie, la République de Malte, le Royaume des Pays-Bas, la République d'Autriche, la République de Pologne, la République portugaise, la République de Slovénie, la République slovaque, la République de Finlande, le Royaume de Suède, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (Etats membres de l'Union européenne) et la République de**

Bulgarie et de la Roumanie, relatif à l'adhésion de la République de Bulgarie et de la Roumanie à l'Union européenne, au Protocole, à l'Acte, et à l'Acte final, faits à Luxembourg le 25 avril 2005 (2392/1)

12 Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België, de Tsjechische Republiek, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (Lidstaten van de Europese Unie) en de Republiek Bulgarije en Roemenië, betreffende de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie, met het Protocol, met de Akte, en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 25 april 2005 (2392/1)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

12.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega's, laat mij eerst en vooral een paar vaststellingen doen, die mij in feite niet echt opvrolijken.

Het gaat hier vandaag over de uitbreiding van de Europese Unie met twee landen: Roemenië en Bulgarije. Die twee landen zijn beide bijna even groot als Frankrijk. Met andere woorden, het gaat over de uitbreiding van het territorium van de Unie met een heel groot stuk in wat doorgaans de Balkan wordt genoemd. En dit, mijnheer de voorzitter, gebeurt in deze Kamer, neem mij niet kwalijk dat ik het even in dialect stel, tussen de soep en de patatten.

De **voorzitter**: Daarvoor vind ik het toch wat vroeg, om kwart na vijf.

12.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Het is toch een vaststelling die mag gemaakt worden. Er is zeer weinig belangstelling.

12.03 Hilde Vautmans (VLD): (...)

12.04 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Het komt van de Senaat, geachte collega.

12.05 Hilde Vautmans (VLD): Het stond deze week geagendeerd in de commissie voor de Buitenlandse Zaken en uw partij heeft over de materie niet gesproken.

12.06 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Het komt uit de Senaat! Ik herhaal: dit gebeurt tussen de soep en de patatten. Dit blijkt uit de belangstelling van de collega's en zeker die van de meerderheid, maar nog veel erger, uit de belangstelling van de regering.

12.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Nous nous entretenons aujourd'hui de l'élargissement de l'Union européenne à la Roumanie et à la Bulgarie, deux pays presque aussi grands que la France. Ce débat est mené accessoirement au sein de cette Chambre et ne suscite guère d'intérêt.

12.05 Hilde Vautmans (VLD): M. Van den Eynde était lui-même absent lors des débats en commission.

12.06 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Ce projet de loi émane du Sénat!

Même le gouvernement manifeste un intérêt mitigé alors qu'il s'agit

Ik weet, mijnheer de voorzitter, dat de regering een college is en dat elke minister namens de regering kan spreken. Neem mij echter niet kwalijk: wanneer het gaat over de uitbreiding van de Europese Unie met twee niet onbelangrijke landen die zich bevinden in een situatie die men eufemistisch "kritisch" zou kunnen noemen, dan zou ten minste de minister van Buitenlandse Zaken hier kunnen zijn. Bovendien kan die nog beroep doen op een paar andere collega's die als het ware zijn misdienaars zijn, als ik dat woord mag gebruiken in dat geval, zijn acolieten in de oorspronkelijke betekenis van het woord.

De **voorzitter**: Komende van u moet dat de heer De Gucht bijzonder plezier doen!

12.07 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Dat is ook zo. In elk geval, het is mevrouw Laruelle die hier is. Ik heb het grootste respect voor deze dame, maar met buitenlands beleid heeft zij geen jota te maken. Ik ben ervan overtuigd dat indien wij haar vragen zouden stellen over de clausules van de uitbreiding, zij daar niet echt thuis in zou zijn, met nog eens een eufemisme. Dat wil ik toch betreuren. In dit land, waar de hoofdstad van de EU gevestigd is, behandelt men de Europese politiek op een manier die allesbehalve is.

De meest principiële vraag die men dan moet stellen is of de betrokken landen bij Europa horen. Zal men nu bij de EU al landen halen die er niet in thuishoren? Ja, dat is helaas het geval met Turkije. Sinds men pogingen in die richting doet, moet men op zijn minst nagaan of kandidaat-leden wel bij ons thuishoren. Daarmee bedoel ik principieel in Europa thuishoren. Hiermee bedoel ik Europa, waarvan heel de entiteit wordt bepaald door de geografie, de geschiedenis, de aardrijkskunde, door een gemeenschappelijke cultuur, die wordt bepaald door een gemeenschappelijke levensvisie, een gemeenschappelijke wereldbeschouwing van haar burgers op de wereld, ook al zijn de visies van die verschillende burgers toch zo uiteenlopend.

Als ik de Amerikaan Huntington zou moeten volgen in zijn controversieel boek "The clash of the civilizations", dan zou ik moeten zeggen dat Bulgarije en Roemenië er niet bijhoren, want volgens Huntington horen orthodoxe landen niet bij het Westen, niet bij Europa, vormen zij een andere entiteit.

Huntington is geen Europeaan. Hij woont ver van hier en is als Amerikaan misschien veel minder vertrouwd met de geschiedenis en de cultuur van ons continent. Naar mijn mening zijn orthodoxe landen per definitie even Europees als andere christelijke landen of als andere landen die zich nu beroepen op de vrijzinnigheid. Er is niets on-Europees aan de orthodoxie, integendeel. De orthodoxie betekende voor Europa een meerwaarde aan cultuur. Ik verwijs naar de kunst der iconen en de orthodoxe kerkelijke muziek die deel uitmaakt van het Europees cultureel patrimonium.

Inderdaad, de orthodoxe cultuur, de orthodoxie vindt haar oorspronkelijke bron in een stad die vroeger Byzantium heette of Constantinopel en sinds 1453 Istanbul is geworden.

In 1453 werd de stad immers veroverd door volkeren uit Centraal-Azië. Dat belet echter niet dat de stad een oude Europese hoofdstad

de l'élargissement de l'Union européenne à deux pays qui se trouvent dans une situation critique. Le ministre des Affaires étrangères n'est même pas présent.

12.07 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mme Laruelle n'est pas concernée par la politique étrangère et ne connaît sans doute pas très bien les clauses du traité.

Depuis que l'on cherche à faire entrer dans l'Union européenne des pays qui n'y ont en fait pas leur place, comme la Turquie, il convient d'examiner s'il y a lieu, par principe, d'accueillir les États membres candidats à l'adhésion. La géographie, l'histoire, la culture, la philosophie et une conception du monde communes définissent l'entité que constitue l'Europe. Selon l'auteur américain Huntington, la Bulgarie et la Roumanie ne devraient pas faire partie de l'entité européenne en tant que pays orthodoxes. Quant à moi, j'estime en revanche que les pays orthodoxes sont par définition tout aussi européens que d'autres pays catholiques ou laïcs. L'orthodoxie constitue une plus-value pour le patrimoine culturel européen. Et la ville qui est le berceau de la religion orthodoxe, rebaptisée Istanbul depuis la conquête par les peuples venus d'Asie centrale, est également une ancienne capitale européenne. À mon estime, la Bulgarie et la Roumanie devraient, bien plus que la Turquie, faire partie de l'Europe.

L'intention initiale était d'élargir l'Union européenne à douze nouveaux États membres. C'était en 2004. Mais il s'est avéré assez rapidement que la Bulgarie et la Roumanie étaient incapables de

is en dat de godsdienst die in de genoemde steden is ontstaan, mede bepalend is voor wat ik de Europese, culturele ziel zou durven noemen.

Met andere woorden, voor ons horen Bulgarije en Roemenië wel degelijk bij Europa, veel meer trouwens dan het deel van het Midden-Oosten, van Klein-Azië, dat men ons per se wil opsolferen. Ik doel uiteraard op Turkije.

Uiteraard luidt de vraag hoe het zit met de andere criteria, behalve de principiële.

Mijnheer de voorzitter, het was ooit de bedoeling om in 2004, op het ogenblik van de uitbreiding van de Europese Unie met tien landen, niet te gaan naar de aansluiting van tien nieuwe leden, maar naar twaalf nieuwe lidstaten. Al snel bleek echter dat Roemenië en Bulgarije het hervormingstempo van toen en van nu niet konden bijhouden. De twee landen werden dan ook losgekoppeld. De streefdatum werd verschoven: eerst van 2004 naar 2006, nu naar 2007 of zelfs naar 1 januari 2008, maar dat is dan de allerlaatste verschuiving.

Uiterlijk op vornoemde datum, wanneer het voorliggende ontwerp zal worden goedgekeurd, niet alleen bij ons, maar toch ook bij ons, zullen Roemenië en Bulgarije de 26^e en 27^e lidstaat van de Europese Unie vormen.

De zogenaamde uitsluitclausule is niet nieuw en komt bovenop de algemene en speciale vrijwaringclausule uit de toetredingsverdragen met wat men Laken-10 noemt. Dat wijst erop dat er nogal wat voorbehoud bestaat bij de vraag of Bulgarije en Roemenië echt klaar zijn. Voor Bulgarije bestaat er bezorgdheid omtrent de bedrijfswetgeving, over de vrije dienstverlening en vooral omtrent corruptie. Bij Roemenië was de lijst oorspronkelijk beduidend langer. De voorbije maanden, het voorbije jaar eigenlijk, werd de lijst een stuk verkort, omdat naar verluidt op rechtelijk vlak in Roemenië een ernstige verbetering is waar te nemen, zowel wat criminaliteitsbestrijding in het algemeen als wat de strijd tegen corruptie betreft.

Het is belangrijk te onderstrepen dat het uitstel slechts één jaar kan bedragen. Kennelijk gaan de Europese Commissie en dus ook de Belgische regering ervan uit dat de tekortkomingen die ik hier opsomde, van zeer tijdelijke aard zijn.

Overigens is dat uitstel geen evidentie aangezien hiertoe met unanimiteit moet worden beslist, behalve voor Roemenië waarvoor men wel een aantal andere regels heeft die ervoor moeten zorgen dat het een en ander kan georganiseerd worden.

Mijnheer de voorzitter, ik had dan ook willen vragen of de regering een standpunt heeft. Ik stel die vraag uitdrukkelijk aan u, mevrouw Laruelle. Heeft de regering een standpunt over het uitstel dat mogelijk is naar 2008? Op dit ogenblik gaat het over 1 januari 2007. Mevrouw de minister, het kan echter uitgesteld worden met één jaar. Naar mijn mening is dat veel te kort. Het kan uitgesteld worden. Graag had ik echter vernomen wat het standpunt van de regering hieromtrent is.

suivre le rythme des réformes. C'est la raison pour laquelle la date d'adhésion de ces deux pays a été reportée: d'abord à 2006, aujourd'hui à 2007, peut-être même le sera-t-elle au 1er janvier 2008.

La "clause d'exclusion" n'est pas neuve et s'ajoute aux clauses générale et spéciale de sauvegarde des traités d'adhésion passés avec les dix membres de Laeken, ce qui porte à croire que des réserves ont été émises à cette adhésion. En ce qui concerne la Bulgarie, sa législation sur les sociétés, la liberté des services et la corruption dans ce pays font que sa candidature est sujette à caution. Pour ce qui regarde la Roumanie, la liste des questionnements était longue mais au cours de l'année écoulée, ce pays aurait fait des progrès dans le domaine de la lutte contre la criminalité et la corruption. L'adhésion ne peut être reportée que d'une année. Manifestement, l'UE et le gouvernement considèrent que ses manquements sont très temporaires. D'ailleurs, le report ne coulera pas de source car la décision devra être prise à l'unanimité, sauf en ce qui concerne la Roumanie. Quelle position adopte le gouvernement? Nul ne dément que les deux candidats, et en particulier la Bulgarie, ne satisfont pas aux critères de Copenhague et n'y satisferont toujours pas le 1er janvier 2008.

Une fois de plus, nous sommes à la veille d'un élargissement irresponsable de l'UE. En 2004 déjà, un seul pays parmi les dix candidats était prêt. Il s'agissait de Chypre qu'un autre candidat, la Turquie, menace avec l'appui des Etats-Unis. Nous sommes en train de faire de l'Union européenne un organisme inerte privé de toute substance qui n'existe que parce qu'une administration et des institutions ont été mises en place

De volgende vraag is even principieel als de eerste. Ze heeft betrekking op het Europees zijn van de betrokken landen. Zijn die landen wel degelijk klaar? Beantwoorden ze aan de criteria van Kopenhagen? De criteria van Kopenhagen, ik wil ze heel kort in herinnering brengen, veronderstellen een stabiele democratie die de rechtstaat waarborgt, de mensenrechten eerbiedigt, minderheden beschermt en een functionerende markteconomie plus, niet onbelangrijk, de aanvaarding van de gemeenschappelijke regels, normen en beleidsmaatregelen die het corpus vormen van de EU-wetgeving.

Algemeen wordt aangenomen dat beide landen en in het bijzonder Bulgarije helemaal niet beantwoorden aan deze criteria. Dit wordt door niemand tegengesproken. Iedereen weet dat het zo is. Sterker nog, iedereen weet dat zelfs op 1 januari 2008 dat nog zo zal zijn.

Mevrouw de minister, ik herhaal het, ik vraag u specifiek naar het standpunt van de regering over dat mogelijke uitstel en dat zelfs op 1 januari 2008 er geen mogelijkheid zal zijn om ervan uit te gaan dat de criteria van Kopenhagen worden gehaald.

Met andere woorden, wij staan hier eens te meer voor een uitbreiding van de EU die langs geen kanten verantwoord is. We mochten dit al meemaken bij de uitbreiding van 2004 waar - en dit mag toch even worden beklemtoond - slechts een land van de tien klaar was om toe te treden. Cyprus was economisch en politiek klaar. Cyprus was klaar op elk niveau. Precies dat land wordt nu bedreigd door die andere kandidaat-lidstaat, Turkije, met de steun van de Verenigde Staten. Ook dat moet trouwens worden beklemtoond.

In 2004 was er maar een land op de tien klaar. We zijn nu 2006 en we zullen opnieuw een stap verder zetten met twee landen. Weeral - ik wil zelfs niet pessimistisch zijn - gaan wij uitbreiden met twee landen die, op dit ogenblik tenminste, worden verondersteld nog helemaal niet klaar te zijn.

En dan moeten wij nog de toetreding van Turkije vrezen die ons van alle kanten wordt opgedrongen, onder meer van de overkant van de oceaan. Wij maken van die Europese Unie een waterhoofd dat meer en meer wordt uitgehold en dat geen enkele kracht meer zal hebben. De Europese Unie zal er zijn omwille van zijn administratie en omwille van het feit dat er nu eenmaal allerlei instellingen in het leven werden geroepen die, vermits ze er zijn, moeten blijven bestaan. Dit is met andere woorden een moord op het echte Europa, een moord op de ziel van Europa, een moord op de eenheid van Europa en een moord op de Europese beschaving.

Het is daarom dat het Vlaams Belang vandaag, bewust van zijn opdracht, tegen zal stemmen.

De **voorzitter**: Collega's, er is niemand meer ingeschreven in de algemene bespreking. Het gaat dus om alle Europese landen van de huidige Unie die een Verdrag sluiten met Roemenië en Bulgarije. Ik heb die landen daarnet opgesomd.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

pour le faire vivre. Le Vlaams Belang votera contre car il estime que l'âme, l'unité et la civilisation européennes seront ainsi mises à mal.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2392/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2392/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 **Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon sur la sécurité sociale, signée à Bruxelles le 23 février 2005 (2393/1)**

13 **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan betreffende de sociale zekerheid, ondertekend te Brussel op 23 februari 2005 (2393/1)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

13.01 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik onderstreep dat het ontwerp in verband met Japan iets minder belangrijk is dan het vorige. Dat neemt niet weg dat ik mij toch even wil distantieren van hetgeen de regering hier vandaag doet. Ik vind dat u dat als kamervoorzitter ook zou moeten doen.

Een toetredingsverdrag overlaten aan een debat als hetgeen u aan de regering toestaat, met al mijn respect overigens voor mevrouw de minister, en het comfort dat u aan de regering op dit vlak biedt, is eigenlijk de toetreding tot de Europese Unie, waarvan we allemaal hoog over opgeven en waarvan we de mond vol van hebben, onwaardig. Ik wilde dat toch even onderstrepen. Misschien is het voor Japan niet zo erg maar dat is niet het geval voor de tekst in verband met de toetreding tot de Europese Unie.

De **voorzitter**: De bespreking die nu bezig is, is routine. Uw argument snijdt meer hout voor het voorgaande. Ik zeg dat voor de acta.

13.01 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Le projet relatif au Japon est moins important que celui qui a concerne l'adhésion à l'UE. Je me distancie de l'attitude du gouvernement et le président devrait faire de même. La manière dont le débat est organisé aujourd'hui – avec tout le respect dû au ministre présent – est indigne du sujet dont nous avons à traiter.

Le **président**: L'argument de M. Annemans vaut surtout pour le précédent projet.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2393/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2393/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 **Projet de loi modifiant la loi du 20 décembre 2005 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2006 (2342/1-2)**

14 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 december 2005 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2006 (2342/1-2)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Tommelein, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2342/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2342/1)**

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Agenda

15 Agenda

Ik zou voor de regeling van onze werkzaamheden de Kamer kort willen raadplegen. Nu ligt het voorstel nr. 2028 van mevrouw De Meyer en consorten ter bespreking. Cette proposition modifie le Règlement de la Chambre en ce qui concerne le suivi des résolutions. Je voudrais savoir combien de temps prendra la discussion de cette proposition.

Ik vraag dat om de volgende reden.

Er staan twee wijzigingen van het Reglement op de agenda. Het eerste betreft de opvolging van resoluties. Het ander, dat ik persoonlijk geamendeerd heb – ik zal in de bespreking niet het woord voeren –, gaat over de toegang tot de tribunes en de plenaire vergaderingen.

Voor het eerste voorstel is alleen mevrouw Vautmans ingeschreven als spreekster.

Mme Genot est également inscrite dans la discussion de l'autre proposition de modification ainsi que M. Giet, Mme Vautmans et M. Annemans.

Mijnheer Annemans, bij uw naam zie ik “30 minuten” staan.

15.01 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal geen dertig minuten spreken. Ik vroeg mij alleen af hoelang mijn spreektijd maximaal was.

Misschien terecht, misschien ten onrechte heeft men daaruit afgeleid dat ik die dertig minuten nodig zou hebben.

De **voorzitter**: Ik zou nu de middagvergadering schorsen en niet meer dan dat.

15.02 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Het zal geen vijf minuten zijn, maar meer.

De **voorzitter**: Ik mag toch verder doen? Ik was al een beetje verontrust. U verontrust mij van tijd tot tijd, moet ik zeggen. Dat zal waarschijnlijk uw ingesteldheid zijn.

Je peux donc poursuivre l'ordre du jour. J'interromprai la séance avant de commencer les votes, le scrutin sur les naturalisations, etc. Merci pour la collaboration de la Chambre et de nos collègues.

Règlement de la Chambre

Reglement van de Kamer

16 Proposition modifiant le Règlement de la Chambre des représentants en ce qui concerne le suivi des résolutions (2028/1-2)

16 Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot de opvolging van resoluties (2028/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Magda De Meyer, Hilde Vautmans, Dominique Tilmans, Thierry Giet, Paul Tant, Jean-Jacques Viseur,

Koen T'Sijen

Discussion de l'article unique
Bespreking van het enig artikel

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2028/1)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2028/1)**

La discussion de l'article unique est ouverte
De bespreking van het enig artikel is geopend.

Mevrouw Vautmans, u bent verslaggever.

Ik zal misschien om 17.45 uur de vergadering kort schorsen, om dan te beginnen met de rest van de agenda.

16.01 **Pieter De Crem** (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik zal proberen alles gedaan te krijgen en dan beginnen met de stemmingen over de naturalisaties, als het past voor de Kamer.

16.02 **Hilde Vautmans**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, de bijzondere commissie voor het Reglement en de Hervorming van de Parlementaire Werkzaamheden heeft het voorstel tot wijziging van het Reglement besproken op 29 november 2005 en 24 januari 2006. De indieners van het voorstel vroegen dat in de beleidsnota van de ministers een toelichting zou worden gegeven over de wijze waarop de minister gevolg geeft aan de door de Kamer goedgekeurde resoluties. De minister belast met de betrekkingen met de Kamer, erkende dat het een waardevol voorstel is.

Tijdens de bespreking in de bijzondere commissie werd aangegeven dat de follow-up voor parlementsleden vooral moeilijk is wanneer een resolutie betrekking heeft op bevoegdheidsdomeinen van verschillende ministers of wanneer de resolutie een gecombineerd optreden vraagt van verschillende departementen of bevoegdheidsniveaus.

Naar aanleiding van die problemen antwoordde de minister belast met de betrekkingen met de Kamer, dat het nuttig zou zijn indien de Kamer bij verzending van de resolutie aan de eerste minister vraagt een lid van zijn regering aan te duiden als piloot. Het is dan aan dat lid van de regering om met zijn collega's te overleggen en een hoofdstuk van zijn beleidsnota aan het in de resolutie aangehaalde probleem te wijden. Die manier van werken wordt ook reeds gebruikt bij de omzetting van de Europese richtlijnen.

De voorzitter wees erop dat de suggestie van de minister geen bijkomende wijziging van het Reglement vereist, omdat in het voorliggende voorstel niet aangegeven werd welke minister over een bepaalde resolutie rekenschap zou moeten geven.

Het enige artikel van onderhavig voorstel tot wijziging van het Reglement werd eenparig aangenomen in de commissie. Voor verdere details verwijs ik graag naar het schriftelijk verslag.

16.02 **Hilde Vautmans**, rapporteur: La commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire a examiné la proposition de modification du règlement le 29 novembre 2005 et le 24 janvier 2006.

Les auteurs souhaitent que les notes de politique ministérielles indiquent quelle suite les ministres réservent aux résolutions adoptées par la Chambre. Pour le ministre chargé des relations avec la Chambre, cette proposition est judicieuse. Pendant les débats, il a été noté que ce suivi est difficile lorsqu'une résolution a trait aux domaines de compétence de différents ministres ou lorsqu'elle requiert l'intervention combinée de plusieurs départements ou niveaux de compétence. D'après le ministre, il serait utile que la Chambre demande, lors de la transmission de la résolution au premier ministre, qu'un membre du gouvernement soit désigné comme "pilote". Ce membre du gouvernement devra se concerter avec ses collègues et consacrer un chapitre de sa note de politique au sujet abordé dans la résolution. Cette méthode de travail est déjà appliquée pour la transposition de directives européennes. Le

président a souligné que la proposition du ministre n'exige pas de modification supplémentaire du Règlement.

La commission a adopté l'unique article de la proposition à l'unanimité. Je me réfère au rapport écrit pour ce qui concerne les détails.

De **voorzitter**: Wenst u ook het woord namens uw fractie? Doet u dat dan maar.

16.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het heel duidelijk is dat onze fractie het voorstel tot wijziging van het Reglement volledig ondersteunt. Als mede-indiener van het voorstel ben ik ervan overtuigd dat de reglementswijziging nodig is. De indiening en de goedkeuring van resoluties is een van de weinige manieren waardoor wij, volksvertegenwoordigers, onze stempel op het uitvoerende beleid kunnen drukken. Opdat die stempel een blijvende indruk achterlaat, is het belangrijk dat het Parlement zicht heeft op de uitvoering van de goedgekeurde resoluties.

Voor een resolutie die betrekking heeft op een enkele situatie, waarvoor slechts een enkele minister bevoegd is, kunnen wij de controle makkelijk zelf uitoefenen met behulp van parlementaire vragen. Wanneer een goedgekeurde resolutie echter een gecombineerd optreden van verschillende ministers vereist, is de controle voor ons veel moeilijker. Daarom vragen wij via deze weg om een follow-up van de genomen maatregelen naar aanleiding van de resolutie op te nemen in de beleidsnota's.

Daarom ook is de VLD voorstander van het voorstel van de minister belast met de betrekkingen met de Kamer, namelijk Patrick Dewael. Wanneer de goedgekeurde resolutie aan de eerste minister wordt overgezonden, wordt een pilootminister aangesteld om de werkzaamheden van de verschillende departementen te coördineren. Die piloot geeft in zijn beleidsnota een overzicht van de door de betrokken ministers genomen maatregelen. Op die manier kunnen wij ook tussentijds een update vragen voor de resoluties waaraan een tijdslimiet gekoppeld is.

De VLD-fractie zal straks met veel genoegen onderhavige reglementswijziging goedkeuren.

16.03 Hilde Vautmans (VLD): Je suis convaincue, en tant que coauteur de la proposition, de la nécessité de procéder à cette modification du Règlement car les résolutions sont le seul outil qui permet aux députés d'influer sur le pouvoir exécutif. Pour que cette influence soit durable, le Parlement doit avoir connaissance de l'exécution des résolutions adoptées.

Lorsqu'une résolution concerne les compétences d'un seul ministre, le Parlement peut facilement exercer un contrôle par le biais des questions parlementaires. Par contre, ce contrôle est beaucoup plus délicat lorsque plusieurs ministres doivent intervenir ensemble. C'est pourquoi nous demandons que les notes de politique comportent un bilan des mesures qui ont été prises. Le VLD soutient aussi la proposition de désigner un 'ministre pilote' qui coordonnera les travaux des différents départements. Cela nous permettra de demander une mise à jour intermédiaire pour les résolutions qui sont liées à une limite dans le temps. Le groupe VLD se réjouit d'approuver cette modification.

De **voorzitter**: Ik moet zeggen dat ik uitkeek naar mevrouw De Meyer. Ik zie dat zij zich heeft ingeschreven in de algemene bespreking.

16.04 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben echt blij dat onderhavig voorstel uiteindelijk de plenaire vergadering heeft gehaald, want het was al lang ons allemaal een doorn in het oog dat de resoluties een beetje als een vodje papier werden behandeld door onze geliefde

16.04 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Je me réjouis de ce que cette proposition soit enfin examinée en séance plénière. Nous étions depuis longtemps

uitvoerende macht. Wij hadden graag dat daaraan meer aandacht wordt besteed. Om die reden hebben wij de reglementswijziging voorgesteld.

Tijdens deze legislatuur werd een twintigtal resoluties goedgekeurd. Slechts een viertal heeft echt een ministerieel vervolg gekregen. Volgens ons is dat echt wel onaanvaardbaar. Wij vinden dat een door de voltallige Kamer goedgekeurde resolutie wel degelijk de nodige aandacht van de uitvoerende macht moet krijgen en echt ter harte moet worden genomen. Wij hebben daar met zijn allen vaak lang over gediscussieerd, vaak lang gewikt en gewogen. Een resolutie doorloopt bijna dezelfde gang als een wetsvoorstel. Dat vergt bloed, zweet en tranen. Ik denk dat het dan ook belangrijk is dat een resolutie au sérieux wordt genomen.

Vandaar ons voorstel tot wijziging van het kamerreglement dat de ministers verplicht om in hun beleidsnota ook daadwerkelijk aandacht te besteden aan de resoluties. Op die manier kan het Parlement zien wat er gebeurt met de opdrachten die het als het ware aan de uitvoerende macht heeft meegegeven. Ik hoop dat de reglementswijziging ertoe zal leiden dat de parlementaire macht in ons land meer au sérieux wordt genomen.

exaspérés par le fait que le pouvoir exécutif était enclin à considérer les résolutions comme quantité négligeable et avons dès lors proposé cette modification du Règlement.

Lors de la présente législature, une vingtaine de résolutions ont été approuvées. Les ministres ont donné suite à seulement quatre d'entre elles. Le pouvoir exécutif doit prendre au sérieux les résolutions approuvées par la Chambre. Celles-ci suivent quasiment le même parcours qu'une proposition de loi. Cette proposition de modification du règlement de la Chambre oblige les ministres à accorder dans leurs notes politiques une attention réelle aux résolutions approuvées. J'espère qu'à la suite de cette modification, le pouvoir parlementaire sera pris plus au sérieux.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion de l'article unique est close.
De bespreking van het enig artikel is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.

Le vote sur la proposition de modification du Règlement est réservé.
De stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement wordt aangehouden.

17 Proposition visant à modifier le Règlement de la Chambre des représentants en vue de permettre l'accès à toutes et tous aux tribunes de la salle des séances plénières (1988/1-4)

17 Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers, zodat vrouwen en mannen gelijke toegang hebben tot de tribunes in de zaal van de plenaire vergaderingen (1988/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Zoé Genot

Discussion de l'article unique
Bespreking van het enig artikel

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1988/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1988/4)**

La discussion de l'article unique est ouverte
De bespreking van het enig artikel is geopend.

17.01 Thierry Giet, rapporteur: Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, la proposition de modification du Règlement soumise à l'approbation de notre Chambre partait de la constatation que, ces derniers mois, plusieurs personnes dont des élèves et des étudiantes se sont vu refuser l'accès aux tribunes de l'hémicycle parce qu'elles portaient un voile.

Si, à l'origine, l'interdiction du port d'un couvre-chef, consacrée par le Règlement, ne faisait référence qu'à une simple règle de savoir-vivre, l'évolution de notre société ayant entraîné et suscité depuis plusieurs années le débat autour du port des signes religieux, le risque de discrimination lié à cette interdiction apparaissait.

La proposition initiale prévoyait donc de supprimer le mot "découverte" à l'article 176, alinéa 1er du Règlement de la Chambre. On s'alignait de cette façon sur le Règlement du Sénat qui a procédé à cette modification dès 1995 et sur les règlements de la plupart des assemblées européennes. Il faut savoir que la Chambre des représentants est aujourd'hui la seule assemblée parlementaire belge dont le règlement comporte une disposition interdisant de porter un couvre-chef dans les tribunes de la salle des séances plénières.

Afin de compléter cette proposition, un amendement a été déposé par le président de la Chambre. En effet, la proposition de notre collègue Genot offrait la possibilité de réécrire l'article 176, alinéa 1er de manière à garantir à la fois la sécurité dans les locaux de la Chambre et le respect dû à l'institution parlementaire.

L'amendement prévoit, tout d'abord, la mise en place d'un double contrôle: un contrôle d'identité et de sécurité, au moment où le visiteur pénètre dans les locaux de la Chambre; un contrôle visant à s'assurer qu'il est vêtu de manière à ne pas porter atteinte à la dignité de l'institution, au moment où il veut accéder aux tribunes.

Cet amendement prévoit ensuite qu'une fois admises dans les locaux de la Chambre, les personnes étrangères à celle-ci doivent être reconnaissables à tout moment et ce afin d'éviter qu'une personne change totalement son apparence après être entrée.

Pour l'application du critère de reconnaissabilité par les agents de la Chambre, les justifications de l'amendement du président De Croo reprennent les passages des instructions générales du SPF Intérieur concernant la tenue des registres de la population qui fixent les règles applicables aux photographies devant figurer sur les documents d'identité officiels.

Cet amendement remplace et complète efficacement la proposition initiale tout en maintenant intact l'objectif premier, à savoir permettre à tous et toutes d'accéder aux tribunes de l'hémicycle.

La discussion générale qui s'ensuit entre les membres de la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire porte essentiellement sur des questions de vocabulaire. On a finalement remplacé "s'abstiennent de toute attitude irrévérencieuse" par "s'abstiennent de toute réaction", la majorité des membres se montrant favorable à la proposition.

Je précise à l'assemblée plénière que l'amendement qui remplace le

17.01 Thierry Giet, rapporteur: Tal van personen, onder wie leerlingen en studentes, mochten de tribunes van het halfroond niet betreden omdat zij een sluier droegen. Het verbod op het dragen van een hoofddeksel was oorspronkelijk niet meer dan een wellevendheidsregel. Door de maatschappelijke evolutie is sinds enkele jaren het debat over het dragen van religieuze symbolen op gang gekomen en werd het duidelijk dat dit verbod een discriminatie kon inhouden.

In het oorspronkelijk voorstel wilde men dus alleen de woorden "met onbedekt hoofd" in artikel 176 laten wegvallen om het op het Reglement van de Senaat af te stemmen. Om dat voorstel te vervolledigen heeft de Kamer-voorzitter een amendement ingediend dat in een controle in twee stappen voorziet: een identiteits- en veiligheidscontrole bij het binnenkomen en vervolgens, bij het betreden van de tribunes, een controle om na te gaan of de kleding van de bezoekers de waardigheid van de instelling niet in het gedrang brengt. Dat amendement geeft bovendien uitdrukkelijk aan dat de personen die vreemd zijn aan de Kamer doorlopend herkenbaar moeten zijn. Het vervangt en vervolledigt op efficiënte wijze het oorspronkelijke voorstel zonder aan de hoofddoelstelling afbreuk te doen.

Het amendement dat de tekst van het voorstel vervangt, werd uiteindelijk met zes stemmen tegen twee aangenomen.

texte de la proposition a finalement été adopté par 6 voix contre 2.

Le **président**: Monsieur Giet, souhaitez-vous intervenir dans la discussion générale?

17.02 **Thierry Giet** (PS): Non.

Le **président**: Je vous remercie.

17.03 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, omdat de rapporteur heeft nagelaten om op gelijk welke wijze te verwijzen naar de bezwaren van een aantal leden van deze Kamer, zie ik mij verplicht om het standpunt van mijn partij terzake toe te lichten.

Het Vlaams Belang acht dit een historisch moment voor de Kamer, meer bepaald voor de democratie in dit land. Een symbolisch moment. Hoe men het ook draait of keert het is een symbool loslaten. We moeten ons afvragen of we dit symbool vasthouden of loslaten. Het wordt voorgelegd en we worden gedwongen ons uit te spreken over de afschaffing van een reglement dat, hoe men het ook draait of keert, op een symbolische manier duidelijk maakte dat het dragen van de hoofddoek in deze Kamer, viel onder een reglement dat, in algemene zin en zij het via de formulering "hoofddekseel", de hoofddoek in ieder geval in vraag bleef stellen.

Het debat wordt niet aangezwengeld door het reglement te laten bestaan, maar door het te willen wijzigen. Ik ben dit debat niet gestart. Dat wil ik in de eerste plaats onderstrepen.

Ten tweede, we hebben hier een paar incidenten meegemaakt, maar het waren geen incidenten, waarbij jonge meisjes en zelfs een imam, de heer Bastin als ik mij niet vergis die hiervan als islamiet geen probleem maakte, onmiddellijk de hoofddoek afzetten en het hoofddekseel achterlieten als zij daarover een opmerking kregen.

Degenen die thans de reglementswijziging willen doorvoeren, zetten een belangrijke, beslissende stap. Het is niet zo dat wij een of andere discriminatie of onoverkomelijkheid vroegen van de mensen aan wie hier krachtens het Reglement werd gevraagd de hoofddoek af te zetten. Wij vroegen niets onmenselijks. We vroegen niets discriminerend. Het was gewoon een aloude regel die werd toegepast. Thans moet hij worden afgeschaft omwille van de islam. Dat is opmerkelijk.

Toen we met de partij begonnen zijn die thans op basis van de cijfers van 2003, 18 zetels in deze Kamer bezet, herinner ik me dat het probleem van de integratie van islamvreemdelingen, moslims, werd gereduceerd. Ik zie mevrouw D'Hondt nog altijd voor me die het eerste tegengif was dat het regime naar de publieke Wetstraat heeft gestuurd. Martens wordt nu langs alle kanten gevierd, maar een van zijn eerste belangrijke bijdragen tot de groei van het Vlaams Blok was de benoeming van mevrouw D'Hondt tot koninklijk commissaris.

Ik herinner mij nog dat in debatten met mevrouw D'Hondt, de koninklijke commissaris, wij als een soort achterlijken werden voorgesteld, een relict uit het verleden, niet iets dat zou groeien, maar iets dat zou verdwijnen, omdat wij niet beseften dat al die brave moslimjongeren bezig waren zich te integreren. Zo heette dat toen.

17.03 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Je me vois dans l'obligation de me mêler au débat étant donné que le rapporteur a omis de faire référence aux objections de certains membres. Je voudrais donc expliquer le point de vue de mon parti.

Ceci est un moment très important dans l'histoire de la Chambre et de la démocratie en général. Ce n'est pas en laissant le Règlement tel quel, avec une interdiction générale de porter un couvre-chef, que l'on ravive le débat. Il l'est par ceux qui entendent supprimer cette disposition non-discriminatoire.

Au cours des premières années d'existence de notre parti, il a toujours été dit dans le cadre des débats sur l'islam que les jeunes musulmans étaient en voie d'intégration et qu'il n'y aurait plus de problèmes dans quelques années. Celui qui compare la situation dans les rues d'Anvers ou de Bruxelles d'il y a vingt ans avec celle d'aujourd'hui ne peut que constater que nous avons connu une évolution inverse: de plus en plus de musulmans portent le foulard de plus en plus jeunes. Au lieu de s'intégrer, elles affirment au contraire leur culture musulmane et leur identité islamique. Le problème ne vient pas du caractère soi-disant discriminatoire du Règlement, mais de cette évolution sociale.

Les crucifix ont disparu lentement mais sûrement des édifices publics. Je ne dis pas qu'ils doivent y retrouver leur place mais je constate que nous admettons à présent dans cette enceinte un autre symbole religieux.

Men mocht al niet meer assimileren zeggen, maar globaal genomen werd toch gevraagd nog een paar jaar te wachten – tien tot twintig jaar – en dan zou dat probleem eigenlijk voorbij zijn. Dat zouden allemaal Vlamingen onder de Vlamingen worden. Nieuwe Belgen werden ze nadien genoemd. Er zouden zich geen problemen meer voordoen. Ons werd verweten dat wij probeerden daarvan een probleem te maken.

Als ik het straatbeeld van toen, ongeveer twintig jaar geleden, in Antwerpen, Brussel, Schaarbeek of Sint-Joost-ten-Noode - ik zal hier vandaag zelfs het woord Molenbeek of Centraal Station niet uitspreken; men moet piëteit betrachten, nietwaar? - of de Turnhoutse Baan in Antwerpen van toen vergelijken met dat van nu, dan is er een helder criterium of beeld waaraan men onmiddellijk kan vaststellen dat die jongeren niet bezig zijn zich tot westerlingen te integreren, dat die jongeren niet bezig zijn de oude gewoonten van hun ouders te overvleugelen met een integratie of assimilatie in onze westerse cultuur, maar dat zij precies bezig zijn met de bevestiging van hun moslimcultuur en islamitische identiteit, en dat is precies de hoofddoek voor islamitische meisjes en vrouwen. Ik herhaal, meisjes en vrouwen, want steeds meer ziet men een evolutie in de andere richting. Steeds jonger lopen de meisjes gesluierd door onze steden; steeds jonger lopen de islamitische vrouwen gesluierd door onze steden.

Het probleem over het zogenaamde discriminatoire karakter van ons Reglement, zoals het uit de overlevering tot bij ons gekomen is en dat zich vandaag voordoet, wordt gecreëerd, niet door het feit dat het op zichzelf discriminatoir zou zijn – wat het tot op heden nog nooit geweest is en ook door niemand zo genoemd is –, maar door een evolutie waarbij steeds meer jongeren – de verslaggever heeft zelf verwezen naar jongeren, klassen en scholen die hier komen – de weg in de andere richting afleggen. Dat is niet de weg van Paula D'Hondt en konsoorten, die dachten dat het allemaal steeds minder zou voorkomen en dat het steeds meer naar een integratie en of assimilatie zou tenderen. Het is een weg in de andere richting.

De evolutie is dus een omgekeerde evolutie geworden, wat wij altijd hadden voorspeld. De achterlijken van weleer zijn de progressieven van vandaag. Wij zijn diegenen die toen hebben voorspeld hoe het zou gaan omdat wij wisten, door te luisteren naar de bevolking die met die moslims geconfronteerd werd in de wijken, hoe de evolutie zou zijn en dat het er geen zou zijn van langzaam maar zeker de grootmoeder en de moeder nadien de hoofddoek te doen afzetten, maar dat het een evolutie zou zijn van steeds meer jonge meisjes hoofddoeken te doen dragen.

Vandaar, voorzitter, dat wij vinden dat uw initiatief een belangrijke historische betekenis heeft. Vandaar dat ik uitdrukkelijk en apart daarover het woord heb willen vragen.

Het betekent iets om dat reglement af te schaffen. Men doet iets. Men brengt iets tot stand. Wat men tot stand brengt, is het volgende. Wij hebben in onze samenleving langzaam maar zeker de kruisbeelden weggehaald. Ik was, namens deze Kamer overigens, twee dagen geleden nog in Sankt Pölten, in de raadszaal van het regionaal parlement van Nieder-Österreich naar aanleiding van een congres waar bondskanselier Schüssel had opgeroepen voor subsidiariteit in

Il ne s'agit toutefois pas uniquement d'un symbole religieux mais également de l'expression d'une conception de la société inconciliable avec nos valeurs occidentales. Le constat selon lequel 50% déjà de l'électorat bruxellois est d'origine étrangère domine manifestement l'agenda de la Chambre.

Les socialistes ont troqué l'ouvrier, qui devait certes se découvrir, pour un nouvel électorat. Je puis encore les comprendre : ils servent ainsi leur électorat. Mais que les députés libéraux soutiennent cette initiative me décoiffe ! Lorsque le droit de vote des étrangers a été adopté au Sénat et que le projet a été transmis à la Chambre, M. Dewael a subitement jugé nécessaire d'ouvrir un débat sur la "question du voile". Avec le recul, nous ne pouvons que conclure que l'objectif était de détourner l'attention. Dans une carte blanche parue dans le "Standaard", M. Dewael a qualifié le voile de symbole d'oppression. Il a déclaré alors qu'il s'agissait d'une question essentielle dans un État de droit démocratique.

Voilà que le VLD affirme soudainement que cette modification du Règlement est un élément essentiel de la démocratie.

Et le vice-premier ministre Dewael a encore fait d'autres déclarations dans des journaux comme "De Standaard" et "De Morgen". Par exemple, il a plaidé en faveur d'une interdiction du port du voile, à l'instar de ce qui a été décidé en France, considérant que le voile est un symbole du manque de volonté d'intégration de certaines catégories d'allochtones. Mme Vautmans, de son côté, a déclaré le 13 janvier 2004 que le voile est un symbole de l'inégalité entre les hommes et les femmes et annoncé son intention de déposer

de Europese Unie. Wel, in die raadszaal van Sankt Pölten hing naast de parlementsleden een heel groot kruis. Daar kan dat nog. Dat zal waarschijnlijk niet lang meer duren.

une résolution dès que possible, ce qu'elle n'a jamais fait.

Ik haal die anekdote alleen maar aan om tegen te spreken dat wij hier met onze reglementbepalingen een soort achterlijk land zouden zijn, dames en heren van CD&V. Ik meen dat de progressiviteit daar in Sankt Pölten te vinden was en niet hier. Hier zijn alle kruisbeelden en alle religieuze verwijzingen langzaam verdwenen. Ik pleit er niet voor dat zij zouden terugkomen maar ik zeg wel dat het iets belangrijks is nu precies het omgekeerde te doen door een zogenaamd religieus symbool hier binnen te halen en door een reglement af te schaffen teneinde dat religieus symbool hier te kunnen binnenhalen.

De strijd die u hebt gevoerd tegen de kruisbeelden hebt u nu met even veel energie gevoerd voor dat andere religieuze symbool, dat overigens geen religieus symbool is, alleen en uitsluitend; het is veel meer dan dat. Het is een uiting van een maatschappijvisie die fundamenteel de basiswaarden van onze Westerse samenleving verwerpt, bestrijdt, en zelfs met terrorisme probeert omver te werpen.

En dus, in alle rust en kalmte, zeg ik, voorzitter: u hebt zich gelieerd aan de linkerkant, on s'incline devant le Parti Socialiste. Het is natuurlijk niet omwille van die twee meisjes, die trouwens in alle rust hun hoofddoek – hun tulband had ik bijna gezegd – hebben afgelegd, dat wij hier plots het Reglement moesten wijzigen. Het is omdat de Parti Socialiste daar systematisch een zaak van heeft gemaakt dat wij hier staan.

Het zijn die cijfers die zo beklemmend zijn. 50% van het Brusselse electoraat is vreemdeling. 50% van het Brusselse electoraat domineert vandaag de agenda van deze Kamer en domineert de thematiek. Een socialisme dat trouwens meer en meer is afgestapt van het verdedigen van de werkman, die 176 jaar lang in het koninkrijk van de Coburgers zijn klak moest afzetten. Die werkman wordt nu opzijgeschoven, want wat hij moest doen moet nu geen reglement meer zijn voor het nieuwe electoraat van het socialisme, maar goed, daar zit een zekere logica in. Socialisten dienen hun electoraat. Als zij de motor zijn van deze wijziging, dan begrijp ik ook dat zij dat doen. Zij doen dat om hun electoraat te dienen.

Wie ik niet begrijp, zijn de soms zich in de loges ophoudende, in veel gevallen ongelovig zijnde, maar in elk geval liberaal zijnde liberale volksvertegenwoordigers in België, en dan zeker die aan Vlaamse kant. Het zijn vooral zij die ik niet begrijp in dit hele debat. Waarom niet? Nog niet zo zeer omdat ik nu wel begrijp dat zij, dat is trouwens een van hun gewoontes geworden, s'inclinent devant le Parti Socialiste, maar omdat zij hier met deze reglementswijziging het omgekeerde doen van datgene wat zij van alle kansels hebben geschreeuwd, op het ogenblik van de overgang tussen de stemming in de Senaat en de stemming in de Kamer, op het ogenblik dat wij over het vreemdelingenstemrecht in de Wetstraat bijna een politieke crisis meemaakten. Een crisis waar Verhofstadt zelfs kortstondig zijn vriendschap met De Gucht voor over had.

Ik breng u even terug naar die periode. In de Senaat wordt op 11 december 2003 over het vreemdelingenstemrecht gestemd. Daarna verhuist dat naar de Kamer. Het is op 10 januari 2004, u zult

zich dat wellicht nog herinneren maar ik zal het er nog eens goed inwrijven, goede en verstandige liberale collega's, dat Patrick Dewael plots, om alle aandacht af te leiden, een debat begint over de hoofddoekjes in onze samenleving. Een vrije tribune in De Standaard: "In die zin verdedigen ze dan ook" – ze, dat zijn diegenen die nu het comfort van de reglementswijziging van u krijgen, mijnheer de voorzitter – "het recht van de moslimvrouwen om de hoofddoek te dragen, maar in de praktijk komt dat vaak neer op de impliciete aanvaarding van het bevel van moslimmannen dat hun vrouwen zich moeten sluieren".

Dat was een citaat uit een vrije tribune in De Standaard, ondertekend door Patrick Dewael, als vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. Als men die woorden nu naleest, dan kan men dit niet meer verklaren zonder zich goed te herinneren dat het alleen maar wat zakkenwasserij was, omdat het vreemdelingenstemrecht zo'n fundamentele schok was voor het electoraat van de VLD. Anders kan men niet meer verklaren dat die Dewael dat toen met zulke straffe bewoordingen zei.

Hij voegde eraan toe: "Het verplichten van jonge meisjes vanaf 8, 9 of 10 jaar tot het dragen van een sluier is op zich een vorm van onderdrukking. Volgens de Iraanse schrijfster Chahdortt Djavann worden jonge meisjes op deze manier in feite gereduceerd tot seksobject, een status die zij moeten beschermen voor het genot van hun latere echtgenoot. Sluiers die worden opgelegd aan kinderen veroorzaken psychologische stoornissen."

Uit "De zoontjesfabriek" van Ayaan Hirsi Ali citeert Patrick Dewael: "Zij wijst op de paradox van de zogenaamde vrijwillige sluiering, omdat meisjes van jongs af aan worden ingeprent dat wie zich niet aan zogenaamde religieuze kledingregels houdt hel en verdoemenis wacht." Ik citeer Patrick Dewael: "In die zin is elke dwang tot het sluieren onaanvaardbaar." De liberaal vervolgt en sluit: "Voor sommigen is de verplichte sluier een onbelangrijk detail in de politiek. Voor mij gaat het evenwel om een essentiële kwestie" – u ziet het hem zo zeggen – "in onze democratische rechtsstaat. Wij kunnen immers de ware motieven van de opdringers van sluiers ontmaskeren." Dit is een citaat van Patrick Dewael, vice-eerste minister, op 14 januari 2004.

Het is wekenlang doorgedaan. Herinnert u zich dat? De VLD was de motor van het sluierdebat. Wekenlang heeft het geduurd. Ik heb een map gemaakt. Ik zal er enkele fragmenten uit voorlezen. "De vice-premier stelt grenzen aan de Vlaamse tolerantie.", was een titel in De Morgen. "Dewael vindt islamcultuur minderwaardig. De islambeschaving is niet gelijkwaardig aan de westerse cultuur. Wij hebben het recht om grenzen te stellen aan onze tolerantie.", is nog een citaat uit het hoofddoekendebat van Patrick Dewael.

"Mijn uitgangspunt is dat alle mensen gelijkwaardig zijn, maar niet alle culturen zijn gelijkwaardig." U vindt het toch niet te erg, voorzitter? Ik blijf voorlezen: "Ik kan geen cultuur aanvaarden die nog tot religieuze besnijdenissen overgaat. Ik kan geen cultuur accepteren die vrouwen in een minderwaardige positie duwt omdat zij hun lichaamsdelen moeten bedekken...". Pas op, dat is geen citaat het Vlaams Belang. Dat is uw minister van Binnenlandse Zaken (*wijst naar de VLD-fractie*), de minister van Binnenlandse Zaken van de VLD, die hier nu

komt zeggen dat het wijzigen van het Reglement van de Kamer een essentieel onderdeel is van onze nieuwe democratie. Ik citeer verder: "...omdat die kleding vaak als middel gebruikt wordt om vrouwen te onderdrukken. Ik heb het nog altijd zeer moeilijk met de manier waarop vele organisaties, de vrouwenbeweging inbegrepen, probeerden van mijn oproep over de hoofddoek een futiliteit te maken." Het is zelfs niet eens een futiliteit.

"Patrick Dewael leidt de jacht". Dat is een analyse van De Standaard. "Alle mensen zijn gelijkwaardig maar niet alle culturen. Ik heb het niet begrepen op kleding die vrouwen verplicht hun lichaam te bedekken. Ik wil ook niet meer aanvaarden dat vrouwen binnenshuis worden gehouden." Hij verklaarde dat in de openbare diensten en op scholen de hoofddoek moet worden verboden, naar Frans model.

Patrick Dewael op 29 december 2004: "Dat er toch zoveel te doen is om het dragen van de hoofddoek is het gevolg van het feit dat die hoofddoek niet alleen een religieus gebruik is, maar dat diezelfde hoofddoek voor een stuk ook het symbool is geworden van de wil tot niet-integratie door bepaalde groepen allochtonen."

In De Standaard van 13 januari 2004 verscheen er een mooi artikel, mevrouw Vautmans; u moet eens luisteren: "De VLD wijst op het recht van elke burger om in zijn contacten met de overheid neutraal behandeld te worden. De vrijheid van het individu staat tegenover de familiale of sociale dwang om een hoofddoek te dragen en gelijke kansen voor man en vrouw. Kamerlid Hilde Vautmans bereidt een tekst voor op basis van een standpunt van Patrick Dewael, die ze deze week nog wil indienen als voorstel van resolutie. 'De sluier is een symbool van ongelijkheid tussen man en vrouw. Meisjes worden door hun gemeenschap vaak onder druk gezet om een hoofddoek te dragen. Dat staat wars op de emancipatorische gedachte van onderwijs', zegt Vautmans."

Waar is uw resolutie? Ik heb nog eens gezocht. 13 januari 2004 is toch reeds langer dan een week geleden. Het is niet meer nodig. U zult vandaag het omgekeerde goedkeuren.

17.04 Hilde Vautmans (VLD): (...)

17.05 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Laat het zo. U mag iets zeggen, maar het heeft geen zin. Mevrouw Vautmans, u mist de kans om te zwijgen.

17.05 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Je vois que Mme Vautmans demande la parole mais elle perd ainsi l'occasion de se taire.

De **voorzitter**: Daarover beslist u niet, maar mevrouw Vautmans.

17.06 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Ik adviseer haar, echt waar.

De **voorzitter**: Dit is trouwens de enige assemblee van de zeven waar dit nog bestaat.

17.07 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, collega Annemans, u mist heel vaak de kans om te zwijgen. Waar mijn resolutie blijft, is mijn probleem. U moet niet altijd alles geloven wat in de pers staat. (*Rumoer*)

17.07 Hilde Vautmans (VLD): Il ne faut pas croire tout ce qu'on publie dans la presse.

De **voorzitter**: Ik heb het niet begrepen omdat uw collega's een beetje lawaaiig waren.

17.08 Hilde Vautmans (VLD): Collega Annemans, hier gaat het over een wijziging van het Reglement van deze Kamer. Er stond in dat de mensen die ons kwamen bezoeken met ongedekt hoofd en stil in de tribunes moeten zitten. Wij hebben in de commissie voor het Reglement bijna unaniem, op uw fractie na, een wijziging goedgekeurd die toelaat om strenger op te treden en om iedereen gelijkwaardig te behandelen. Nu kunnen wij een veiligheidscontrole doen aan de ingang, zonder dat er "met ongedekt hoofd" wordt vermeld. Dat wil dus ook zeggen dat de keppeltjes, de kapjes van onze nonnen, dat iedereen hier gewoon binnenmag zonder onderscheid van overtuiging.

17.08 Hilde Vautmans (VLD): Le Règlement de la Chambre dispose actuellement que les visiteurs doivent se tenir assis "découverts" dans les tribunes.

Het is van essentieel belang dat dit huis ... (*Rumoer*)

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Eynde, jaag u niet op.

17.09 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): (...)

De **voorzitter**: In de Senaat is dat heel anders dan hier, wat betreft de tribunes.

17.10 Hilde Vautmans (VLD): Ons Huis staat open voor eenieder die de democratie hier wenst te bezoeken. De voorzitter heeft het al gezegd: sinds 1995 bestaat het in de Senaat. Daar ondervond men talrijke problemen: mensen die langs de zijde van de Senaat binnenkwamen met het hoofd bedekt, kwamen naar de Kamer. Men maakt niet altijd het onderscheid en er is geen controle meer: er staat geen tussenschot tussen beide assemblees. Wij, de Luxemburgse en de Portugese waren nog de enige assemblees in Europa waar het nog gebeurde. Met de reglementswijziging volgen wij gewoon de evolutie in Europa.

17.10 Hilde Vautmans (VLD): La modification est toutefois nécessaire si nous voulons traiter chacun sur un pied d'égalité. En 1995 déjà, cette disposition avait été rayée du Règlement du Sénat. À l'heure actuelle, seuls les parlements belge, luxembourgeois et portugais appliquent encore une telle règle. Par cette modification du Règlement, la Chambre prouve qu'elle est ouverte à tous.

17.11 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Dat argument van de Senaat imponeert mij niet. Als wij alle (...) van Lizin hier moeten importeren, zullen we wat zien.

17.11 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): L'argument selon lequel le Sénat a déjà supprimé cette disposition ne m'émeut pas. Où en serions-nous si nous reprenions toutes les trouvailles de Mme Lizin?

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, het woord (...) kan ik niet aanvaarden wat de Senaat betreft.

17.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Geschraapt. Annemans zegt iets dat geschraapt is. Ik herneem: als we alle vondsten van mevrouw Lizin hier moeten importeren. Vondsten, dat zegt spreekwoordelijk ook al genoeg. Dat is ongeveer hetzelfde als (...).

Het is ook niet mijn punt, mevrouw Vautmans. Mijn punt is alleen dat u zich als paukenslag aan het slot van het VLD-offensief tegen de hoofdhoekjes hebt geëngageerd tot de indiening van een tekst binnen de week. Typisch paars: we zeggen zo maar wat, we halen de gazet van de dag en nadien vraagt niemand nog iets. Dan moet men echt al een Vlaams Belanger tegen krijgen die een archief bijhoudt, voordat men er nog over hoort.

17.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mme Vautmans s'est engagée de façon marquée dans le débat sur le port du foulard, mais ses déclarations à la presse n'ont été suivies d'aucune proposition de résolution. Le VLD a annoncé un congrès sur les immigrés, mais ces intentions ont été rapidement mises au placard dans l'espoir que les électeurs oublient qu'un gouvernement dont faisait partie le VLD a introduit le

Uw resolutie is er nooit geweest, zelfs geen schijntje daarvan. Ik denk zelfs dat u niet alleen de woorden en ideeën van de heer Dewael niet meer in een resolutie steekt, maar ik denk ook dat de heer Dewael zijn eigen ideeën ondertussen vergeten is.

Overigens had de VLD een groot migrantendebat en zelfs een congres over de migrantenkwestie aangekondigd, maar nadien hebben we daar niets meer over gehoord. Zij is in stilte weggekropen, in de hoop dat de Vlaamse kiezer zou vergeten dat er ooit iets als vreemdelingenstemrecht zou kunnen goedgekeurd zijn, terwijl de VLD in de regering zat en dat liet gebeuren.

Vergeet het. 9 oktober wordt de eerste echte, serieuze ontmoeting van de kiezer met dat vreemdelingenstemrecht.

De **voorzitter**: Mag ik u verbeteren? Het is 8 oktober.

17.13 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de VLD zal op 8 oktober de kiezer ontmoet hebben en op 9 oktober zal zij weten wat de confrontatie van de dag daarvoor heeft betekend. Ik heb het uiteraard over de verkiezingsuitslag, laten wij elkaar wel begrijpen.

En dan Verhofstadt. U zult mij niet kwalijk nemen, mevrouw Vautmans, dat ik eindig met Verhofstadt. In antwoord op een vraag van de heer De Man zegt hij: "Daarover gaat het hier!". Dat is ook typisch als Verhofstadt uithaalt: "Daarover gaat het hier!".

Ik ga voort: "Het punt is niet dat meisjes met een hoofddoek rondlopen, het punt is dat de personen die achter deze geloofsregel zitten, het dragen van de hoofddoek verplicht willen maken. Op deze manier willen zij een aantal waarden uitdrukken en een aantal zaken in onze samenleving introduceren die strijdig zouden zijn met onze universele waarden. Die universele waarden zijn de gelijke behandeling van alle personen, de gelijkheid van man en vrouw, de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid om zich te kunnen ontwikkelen."

En dat is nu typisch VLD: wekenlang hebben zij het debat over de hoofddoekjes gelanceerd, aangewakkerd, Vautmans op het vuur gegooid met een resolutie die zij zou indienen en het enige resultaat is een reglementswijziging van de Kamer om het verbod van hoofddoekjes af te schaffen. Dat is de VLD! Dat is het verschil tussen de dromen van de Vlamingen die dachten dat zij een Vlaamse en rechtse VLD voor zich hadden in 1999 en de VLD die zij uiteindelijk gekregen hebben één, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven jaar lang, een VLD die onder alle latten door het omgekeerde doet van wat zij aan de kiezer had beloofd.

Dit is trouwens ook het democratische deficit van vandaag: de meeste partijen, die het voorstel zullen goedkeuren, doen het omgekeerde van datgene wat hun kiezers van hen verlangen. Zij doen het omgekeerde van wat zij intrinsiek aanvoelen als zijnde datgene wat hun kiezers van hen verlangen. U doet het omgekeerde van wat uw kiezers vragen en dat is natuurlijk het omgekeerde van democratie, dat is het democratische deficit. Met heel het hoofddoekendebat, middenin het vreemdelingenstemrechtdebat, doet u vergeten waarover het allemaal ging.

droit de vote pour les immigrés. Le verdict des électeurs sera connu le 9 octobre 2006.

17.13 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Le premier ministre a également déclaré par le passé que l'obligation du port du foulard était contraire à plusieurs valeurs universelles telles que l'égalité entre hommes et femmes et la liberté d'expression.

Après toutes ces déclarations musclées du VLD, nous sommes à présent confrontés à cette modification du règlement. Durant sept années, le VLD ne s'est pas comporté comme le parti flamand de droite qu'il avait promis à l'électeur d'être. Le déficit démocratique auquel nous sommes confrontés aujourd'hui réside dans le fait que certains partis font exactement le contraire de ce que les électeurs attendent d'eux. Les électeurs qui ont été trahis par le VLD s'en iront à la recherche d'un autre parti, le Vlaams Belang par exemple.

Met het hele hoofddoekendebat is gebleken wat u bent: een stelletje zakkenwassers, een stelletje knielers. De overzijde is immers consequent. Zij bedienen hun kiezers, maar wat doet u? U vergeet uw kiezers, u verradt uw kiezers. Uw kiezers zullen verplicht zijn om een andere partij te zoeken, misschien het Vlaams Belang. Wij vinden immers dat het afschaffen van het reglement een symbool is dat men loslaat. Het was misschien een symbool dat een teken was van voorbije tijden, maar in ieder geval is het een symbool dat door de afschaffing ervan een teken is van de tijden die nog moeten komen. Wij zijn een teken van tegenspraak en de Vlamingen zullen het geweten hebben. Zij zullen de kans krijgen om tegen te spreken.

17.14 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, cette situation est apparue au grand jour dans notre hémicycle en juillet 2004, à l'occasion de la discussion sur la réorganisation du culte musulman. Des citoyens et citoyennes engagés et responsables avaient envie de suivre les échanges politiques et de s'informer. Une dame n'a pas pu assister aux débats car elle portait le voile.

Cette situation est récurrente: des visiteurs portant la kippa ont déjà éprouvé des difficultés; des religieuses chrétiennes, notamment de Pax Christi, n'ont pas pu entrer. A chaque fois, le personnel de la Chambre doit se livrer à un difficile exercice d'explication sur les origines de notre Règlement qui prévoyait en effet que le public devait se tenir découvert.

A l'époque, j'avais pensé que la Conférence des présidents pourrait proposer une lecture ouverte du Règlement, sans devoir le modifier et permettrait ainsi d'échapper aux éruptions auxquelles nous avons eu droit. Néanmoins, cela n'a pas été possible.

Un an après avoir constaté que rien ne bougeait malgré mes divers courriers à la Conférence des présidents, après être venue avec des dames qui souhaitaient visiter le parlement et qui n'ont pu pénétrer dans cette enceinte – heureusement on a pu leur montrer comment la démocratie fonctionnait en allant au Sénat –, je me suis décidée à déposer une proposition de modification du Règlement pour que cette maison que M. le président appelle "la maison de tous les citoyens" reste la maison de tous les citoyens et non celle de presque tous les citoyens.

Dans notre démocratie, chacun doit avoir la possibilité de s'exprimer. Par conséquent, toute une série de droits sont garantis: la liberté d'expression, la liberté de culte, etc. Ces droits peuvent être limités quand des raisons importantes le justifient. Avons-nous ici une raison importante de limiter les droits des citoyens? Nullement. Il fallait donc enfin adapter ce Règlement qui autrement pouvait être interprété par les élèves en visite comme excluant, rejetant, stigmatisant. C'est un message peu opportun alors que des professeurs font l'effort d'initier leurs élèves à la démocratie. Les rejeter, c'était donner un très mauvais message.

Je suis heureuse qu'on ait pu aboutir, avec tous les démocrates présents en commission, à un texte permettant à toute personne de venir au Parlement avec le visage découvert. Cela me semble un excellent signe du fait que la Chambre des représentants reste la Chambre de tous.

17.14 Zoé Genot (ECOLO): Tijdens de besprekingen over de reorganisatie van de islamitische eredienst in juli 2004 werd een bezoeker met een hoofddoek niet tot de debatten toegelaten. Dat was geen alleenstaand feit; ook aan christelijke nonnen en aan bezoekers die een keppeltje droegen, werd de toegang tot de Kamer geweigerd.

Aangezien gebleken is dat dit probleem niet door een minder strikte interpretatie van ons Reglement kon worden opgelost, heb ik een voorstel tot wijziging van het Reglement ingediend opdat dit huis voor alle burgers toegankelijk zou blijven. Er bestaat immers geen enkele gewichtige reden om de burgerrechten op die manier in te perken. Bovendien kunnen de studenten of volwassenen die de Kamer bezoeken zich door de desbetreffende bepaling gestigmatiseerd voelen.

Het verheugt me dat alle democraten in de commissie een akkoord hebben bereikt over een tekst waardoor iedereen – zowel mannen als vrouwen – met onbedekt gelaat het Parlement kan bezoeken.

17.15 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, bij dit voorstel tot wijziging van het Reglement denk ik dat we opnieuw een fase mogen schrijven in de modelstaat die vanaf juli 1999 werd ingesteld, en waarbij collectief werd opgeroepen tot onze landgenoten ten noorden en ten zuiden van de taalgrens: juicht, landgenoten, juicht! De donkere Middeleeuwen liggen achter u. Het juk dat de christen-democraten zo snood op uwe schouders hebben gelegd, hebben wij u helpen afschudden. Tot u lacht de verlichting die wij hopelijk in lengten van jaren zullen kunnen beleven.

Die verlichting die de modelstaat heeft gebracht, heeft zich al in veel zaken gemanifesteerd. Ten opzichte van de donkere Middeleeuwen staan bijvoorbeeld de legalisering van het gebruik van softdrugs, de euthanasiewet, de snel-Belg-wet, het migrantenstemrecht, stuk voor stuk wetten die men opgedrongen heeft en die ingaan tegen wat een groot deel van de bevolking als rechtmatig, rechtvaardig en billijk ervaart.

Wat staat erin voorop, mijnheer de voorzitter? Immers, het is uw politieke partij die het mogelijk maakt, de ideologische strijd van de PS en de voortdurende manipulatie van alle initiatieven daarin, waarbij de PS de Vlamingen chanteert, en niet het minst de VLD.

Veel zaken die mensen lang hebben gekoesterd als symbolen, als waarden, als rustige vastheden, die zij hebben gekoesterd als een referentiepunt en waarin zij geborgenheid en zekerheid vonden, werden doorgespoeld in de modelstaat. Men is niet aan zijn proefstuk toe en ik bereid mij erop voor, samen met mijn fractie, dat er wellicht nog zaken gebeuren.

Ik moest onwillekeurig denken aan iets dat zich in het Parlement heeft voltrokken. Het is misschien maar een symbool. Ook het blootshoofds hier aanwezig zijn op de tribune is misschien een symbool. Toch zijn symbolen soms veel belangrijker dan we denken, omdat zij heel diepgaand zijn.

De geschiedenis met het Te Deum, herinnert u zich dat nog? Het was een rendez-vous met de geschiedenis. Het nieuwe Te Deum, hier achter deze muur – weet u dat nog? Het was ook een teken van de nieuwe verlichting, van de modelstaat, waarin een parallel Te Deum – ik weet niet wie er God is op die bijeenkomst – het rendez-vous was met die nieuwe geschiedenis, met de van het juk verlost bevolking, waarvan die bevolking kon genieten. Wij hebben nu een bijeenkomst waarop de nationale hymne op een mondmuziek wordt gebracht en waarin een of andere vrouwelijke soft crooner hier een beetje de Brabançonne komt nawauwelen. Dat is ook zo'n symbool dat in het licht van heel het gebeuren van het rendez-vous met de geschiedenis naar voren wordt gebracht.

Onze vraag luidt: waarvoor is dat allemaal nodig?

Waarvoor is die wijziging van het Reglement nodig? Zoals mensen zich afvragen wanneer ze hier veel van die zaken zien gebeuren, zoals het door u ingestelde Te Deum, waarvoor is dat nodig?

Heeft dit Reglement tot problemen geleid? Nee. Dit Reglement heeft

17.15 Pieter De Crem (CD&V): En juillet 1999, les cris de joie étaient omniprésents car c'en était fini du joug chrétien démocrate, symbole de l'obscurantisme moyen-âgeux. Un nouvel Etat modèle était en gestation. Ce renouveau nous a apporté la légalisation des drogues douces, la loi sur l'euthanasie, la procédure accélérée de naturalisation et l'octroi du droit de vote aux immigrés. Tous ces changements ont tout bonnement été imposés à une large partie de la population. Le combat idéologique du PS est primordial dans ce cadre. Ce parti manipule sans cesse les autres partis et exerce sur un eux un chantage.

De nombreux symboles et valeurs traditionnelles longtemps mis à l'honneur ont été balayés dans ce nouvel État modèle. La présence de personnes sans couvre-chefs dans la tribune ne constitue peut-être qu'un symbole mais les symboles peuvent être très profondément ancrés. Le nouveau Te Deum constitue également un tel symbole qu'il fallait au besoin reconsidérer pour qu'il cadre soi-disant mieux avec l'État modèle.

Nous nous interrogeons sur l'utilité de tout ceci. Pourquoi faut-il subitement modifier le Règlement? Car enfin, la disposition concernée n'a jamais posé problème. Il s'agit tout bonnement d'un combat idéologique.

Lorsque nous nous rendons dans les parlements et les édifices religieux ou laïques d'autres pays, nous y respectons aussi les règles qui y sont en vigueur. Ne pouvons-nous donc pas appliquer ici notre propre Règlement?

nooit tot problemen geleid. Het is een pure ideologische strijd. Wij mogen toch wel ons eigen Reglement toepassen?

Als we naar andere landen gaan, naar andere parlementen, als we andere religieuze of wereldse gebouwen betreden, zijn het toch de reglementen die daar van toepassing zijn die ook op ons worden toegepast.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, mevrouw Genot wil u even onderbreken.

17.16 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, j'entends M. De Crem qui nous dit que ce Règlement ne pose pas de problème, mais il en pose puisque, très régulièrement, on doit refuser à des élèves ou des dames qui visitent ce parlement d'assister au débat démocratique. Il y avait donc un réel problème et il était important de le solutionner. Je ne comprends pas très bien ces propos.

Par contre, le fait d'adapter le Règlement de la Chambre ne pose pas de problème. On le voit au Sénat: aucun nouveau problème n'est survenu après l'adaptation du Règlement. Au contraire, notre futur Règlement permettra d'éviter davantage les problèmes.

17.16 Zoé Genot (ECOLO): In tegenstelling tot wat de heer De Crem beweert, zorgt het Reglement wel voor problemen, want het gebeurt regelmatig dat men leerlingen en vrouwen die het Parlement bezoeken moet verbieden het democratische debat bij te wonen. Er is dus wel degelijk een probleem, en dat moet opgelost worden. Een aanpassing van het Reglement, zoals ook in de Senaat gebeurd is, vormt dus geen probleem, maar helpt integendeel net een probleem uit de wereld.

17.17 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is aan de voorzitter van de Kamer om zijn Reglement toe te passen en te interpreteren, zoals u dat vannamiddag nog hebt gedaan. Wees gewoon een liberaal, pas uw Reglement in alle vrijheid toe, interpreteer het en schep nu geen probleem door het Reglement te wijzigen.

17.17 Pieter De Crem (CD&V): Le président doit simplement adopter l'attitude libérale qui est la sienne et appliquer le Règlement en toute liberté. Il peut l'interpréter de sorte qu'il ne soit pas obligé de créer des problèmes en modifiant tout à coup le Règlement.

17.18 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Dat is zeer juist. Collega De Crem heeft daar voor honderd procent gelijk in. Nu zal het omgekeerde het geval zijn. Met de constructie-De Croo zal men de willekeur installeren en zal het hierop neerkomen dat het voor iedereen zal gelden behalve voor islamitische hoofddoeken. Dat zal de discriminatie zijn die door de wijziging van het Reglement wordt ingesteld in plaats van opgeheven.

17.18 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): M. De Crem a entièrement raison. Cette modification obligera tout un chacun à enlever son couvre-chef, à l'exception évidemment des musulmans. On instaurera une discrimination au lieu d'en supprimer une.

17.19 Pieter De Crem (CD&V): Laten we ook eerlijk zijn: er is toch geen meerderheid in ons land die niet begrijpt dat het eerbaar zou zijn dat men iemand die een baseballpet op heeft, vraagt om die beneden te laten in de gaanderij, dat men iemand die een studentenpet op heeft, vraagt die beneden te laten in de galerij, zoals het ook bijzonder eerbaar is om islamvrouwen die een sluier dragen, te vragen die af te doen wanneer ze zich op de galerij bevinden.

17.19 Pieter De Crem (CD&V): La majorité des gens dans ce pays comprennent qu'il est respectable de demander par exemple d'enlever une casquette de baseball en entrant à la Chambre, tout comme il est respectable de demander aux femmes musulmanes qui portent un voile de l'enlever à l'entrée.

17.20 Zoé Genot (ECOLO): (...)

17.21 Pieter De Crem (CD&V): Maar zij doen het, mevrouw. Elles le font!

17.22 Zoé Genot (ECOLO): Non, elles ne le font pas! Elles restent à l'extérieur!

17.23 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw Genot, dat is uw mening. Ik deel u onze mening mee. Het Reglement werkt. Het heeft nooit voor problemen gezorgd. Het is een ideologische strijd. Wij gaan daar niet mee akkoord.

Collega's, ik zeg u het volgende. Vertrouw in het Reglement en vertrouw in een voorzitter die het Reglement goed toepast. Dan is er geen probleem.

Wij zullen de wijziging niet goedkeuren.

17.22 Zoé Genot (ECOLO): Nee, dat doen ze niet, ze blijven buiten!

17.23 Pieter De Crem (CD&V): Il s'agit-là du point de vue de Mme Genot. Le nôtre est que le Règlement n'a jamais été source de problèmes et que cet aménagement procède d'une querelle idéologique que le CD&V ne peut admettre. Nous devons nous fier au Règlement et au président qui le fait appliquer.

Nous n'approuverons pas cette proposition de modification.

17.24 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur De Crem, vous demandez donc aux religieuses voulant assister à un débat dans ce parlement de retirer leur voile?

17.24 Zoé Genot (ECOLO): Mijnheer De Crem, u verwacht dus dat vrouwelijke geestelijken die een parlementair debat willen bijwonen, hun hoofddoek afdoen?

17.25 Pieter De Crem (CD&V): Mais si cela pose un problème, les braves nonnettes vont certainement s'incliner devant la requête du président. Cela ne posera pas de difficulté: elles ne manifesteront pas, car elles ne se considéreront pas comme étant discriminées.

17.25 Pieter De Crem (CD&V): Indien nodig zullen de nonnetjes hun hoofddoek afdoen zonder zich daarom gediscrimineerd te voelen. Dat zal geen probleem zijn.

17.26 Paul Tant (CD&V): Nous n'avons jamais connu ce problème.

17.27 Zoé Genot (ECOLO): Cela ne pose pas de problème qu'elles ne puissent pas assister à un débat démocratique?

17.27 Zoé Genot (ECOLO): En zal het evenmin een probleem zijn als ze niet aan een democratisch debat mogen deelnemen?

17.28 Pieter De Crem (CD&V): Ce n'est absolument pas un problème pour nous.

17.29 Paul Tant (CD&V): Dit is de reden waarom wij aan dit debat niet deelnemen!

17.29 Paul Tant (CD&V): Dit is de reden waarom wij niet aan dit debat deelnemen!

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, er staat een zinnetje in: "De toehoorders in de tribune moeten zodanig gekleed zijn dat zij geen afbreuk doen aan de waardigheid van de Instelling." Dat staat er ook in. Dat laat toch veel...

U hebt het incident met de heer Decroly beleefd. Dat was een lid en geen toehoorder.

Le **président**: Monsieur De Crem, le Règlement prévoit également que les personnes présentes dans les tribunes sont vêtues "de manière à ne pas porter atteinte à la dignité de l'institution".

17.30 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Neen, neen, ik zeg u hoe het zal zijn: iedereen zal zijn hoofddeksel moeten afzetten behalve

17.30 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Chacun devra se

degenen die een islamitische hoofddoek dragen.

découvrir, sauf ceux qui portent un foulard islamique.

De **voorzitter**: Ik wil niets zeggen, maar de Senaat doet het zo al een vijftiental jaar. Mevrouw de Bethune was een groot pleitbezorgster daarvan.

Le **président**: C'est la situation qui prévaut au Sénat depuis une quinzaine d'années. Mme de Bethune en a été l'une des grandes défenseuses.

17.31 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik heb met veel aandacht naar de heer De Crem geluisterd, maar de waarheid heeft toch ook haar rechten. Ik hoor de heer De Crem zeggen dat het Reglement zoals het nu is, nooit voor problemen gezorgd heeft.

17.31 Annemie Roppe (sp.a-spirit): M. De Crem affirme que le Règlement tel qu'il est libellé actuellement n'a jamais posé de problèmes. J'ai pourtant vu un jour chassait de la tribune des personnes qui portaient un foulard. J'ai adressé un courrier à ce propos au président, lui demandant sur quelle disposition cette décision était fondée. Il y a donc bien eu des problèmes.

Ja, mijnheer De Crem, ik heb u dat daarjuist horen zeggen. Ik heb het toch eenmaal meegemaakt dat er mensen van de tribune verwijderd zijn wegens een hoofddoek. Ik heb toen de voorzitter daarover een brief geschreven en gevraagd waarop dat gebaseerd was. Toen zijn er dus wel problemen geweest.

17.32 Pieter De Crem (CD&V): Omdat ze het Reglement niet willen toepassen!

17.33 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): (...)

17.34 Patrick Cocriamont (FN): Monsieur le président, dans ce pays, lorsqu'on a créé cette loi, c'était pour empêcher les dames qui avaient de grands chapeaux de venir assister à nos réunions. Tout le monde a été obligé de s'y tenir: les juifs ont dû enlever leur kippa, les religieuses ont dû enlever leur voile. Aujourd'hui, cela pose un problème avec les gens d'une autre religion. Dans ce pays, les citoyens sont-ils égaux ou y en a-t-il qui sont plus égaux que les autres?

17.34 Patrick Cocriamont (FN): Toen dit reglement werd aangenomen, werd iedereen verplicht het na te leven: de joden werden verplicht hun keppeltje af te nemen en de kloosterzusters moesten hun sluier afleggen. Vandaag schijnt dit voor mensen met een andere godsdienst een probleem te vormen. Zijn de burgers in dit land gelijk voor de wet of zijn sommigen gelijk dan anderen?

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion de l'article unique est close.
De bespreking van het enig artikel is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.

Le vote sur la proposition de modification du Règlement est réservé.
De stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement wordt aangehouden.

Ik vestig wel uw aandacht op het feit dat de titel niet goed opgesteld is. Er staat alleen de "toegang tot de tribunes", terwijl de tekst in de rubriek van ons Reglement het zal hebben over de "toegang tot alle lokalen van de Kamer". Het is op dat niveau dat het Reglement zich zal ontwikkelen, zoals trouwens in de Senaat en in het Vlaams

Je voudrais vous signaler que l'intitulé du texte ne fait état que de "l'accès aux tribunes", alors que dans le texte proprement dit, il sera question de "l'accès à tous

Parlement al jaren het geval blijkt te zijn.

les locaux de la Chambre".

17.35 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): (...)

De **voorzitter**: Misschien wordt binnenkort een wijziging door uw fractie voorgesteld in het Vlaams Parlement. Dat zou interessant zijn.

Collega's, ik zal thans de namiddagvergadering sluiten. Na een korte pauze van ongeveer 10 minuten zal ik de avondvergadering openen. Ik begin met de naturalisaties, gevolgd door de stemmingen.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 18.24 uur. Volgende vergadering donderdag 20 april 2006 om 18.35 uur.

La séance est levée à 18.24 heures. Prochaine séance le jeudi 20 avril 2006 à 18.35 heures.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.